د کتاب پېژندنه

دکتاب نوم: سيندونه هم مري .

شاعر: اسحاق ننګيال .

سريزه: زرين انځور

تدوين: پوهنيار محمد اسمعيل يون

خپرندوی: دافغانستان د کلتوري ودې ټولنه - جرمني

شمېر: (۵۰۰) ټوکه

ديېښتې انځور: استاد نيازی

کمپوزر: غازي کمپوزنګ مرکز، پېښور

چاپ نيټه: ۱۳۷۷ل ليندۍ ــ ۱۹۹۸ع کال دسمبر

Ketabton.com

دکتاب د چاپ حقوق د افغانستان کلتوري ودې ټولنې سره خوندي دي

د انيټرنيټ په مخ ترتيب کونکي سمسور حبيبي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يادون

د تېرو دوولسيزو په بهير کې د پښتون شاعرۍ د څو مطرح څېرو له جملې څخه يو هم خدای بښلی ا سحق ننګيال و. ده د ځوانۍ په شپېو (د پنځوسمو کلونو په بهير) کې شاعر پيا کړې وه، خو د ژوند تر پايه پورې له هيڅ شي سره دومره خوا خوږی او نږدې پاتې نه شو لکه له خپلې شاعرۍ سره. شعر په حقيقت کې د هغه د ټکلي روح او روان د ټکورولو اغېزمنه وسيله وه.ننګيال لږه د خپلې څلېويشت کلنې شاعرۍ په بهير کې د شاعرۍ دومره پخې تجربې تر لاسه کړې اوبيا يې د همدې تجربو له کبله دومره ښکلي شعرونه وزېږول چې په پښتو شاعرۍ کې د ښکلو غميو حيثيت لري او کولای شي د ننګيال نوم زموږ د ولس په ذهن کې تر ډېرو خته ژوندی و ساتي شاعر هم د بل هر انسان په شان په ټولنيزو ، سياسي، فکري او نورو مسايلو او چارو کې د بريو تر څنګ له پولړښوېېدنو ، تېروتنو ، هيلو او نهيليو سره مخا مخېږي. کله چې پر ننګيال او دده پر شاعرۍ خبرې کېږي نو ځنيو ته ضرور د هغه د شاعرۍ تر څنګ، د هغه د ټوليز، سياسي او اخلاقي شخصيت انځور هم تر سترګو کېږي. دهنر مند د پېژندنې لپاره خو تر ټولو غوره لاره داده چې د هغه خپل هنر و کتل شي. د هنر مند تخليق او زېږونه پخپله د هغه د ی د ی د ظاهري اوپه زياته کچه دباطني شخصيت هنداره ده. نوکله چې د ننګيال پر شخصيت خبرې کېږي نو مجبور يو د هغه د شعر نړۍ و ګورو او هغه کليمه يوه يوه تر سترګو او فکره تېره کړو چې د ننګيال له ضميره يې سر چينه اخيستې او بيا د شعر پر ښتې په خپلو او ښکو ميځلې او د مينې د نړۍ دابديت غېږې ته يې سپارلې ده. داخبره ر منلو وړ ده چې شاعر تر هغه پورې چې د فکري بلوغ پړاو ته رسېږي د فکر ستنې به يې يو اوبل فکري لور ته کږېږي ، تر هغه پورې چې شاعر خپله ذهني او فکري شتمني بشپړوي تر هغه وخت پورې يې د فکري ښويېدنو اټکل کېدای شي.

ننګيال د خپلې ځوانۍ په درشل کې په شاعرۍ پيل وکړ او دا هغه مهال و چې نور نو ټول هيواد د « عقيدې د بحران او د معنويت د سقوط» پر لور روان و. ګنو فکرونو د بېلا بېلو شعارونو تر پر دې لاندې د هيواد د ځوان پښت دذهنونو د خپلو نې هڅه کوله. شعارونه يې خوا ږه وو خو وروستي عملو نه يې ترخه.. د ننګيال دذهن يوه برخه هم د يو سياسي فکر د جال په کړۍ کې ګير شوه. خودې فکر لا د شاعرۍ پر بې تکلفې ښکلا خپل سيوری نه غوړولی چې د ناورين لومړی پړ او پيل شو. بيا د ناورين د پاسه بل ناورين او غميزه راغلل چې نه يوازې زموږ د هيواد او ولس د هر ډول شتمنۍ ستنې يې و لړزولې بلکې له ګڼ شمېر متفکرو مغزونو څخه يې هم لاره ورکه کړه. دې پړ او ډېرو زيات دوام و موند او ننګيال هم پداسې بو جغرافيايي او مسلکي چا پېريال کې ژوند تېر اوه چې هلته د بو داسې فکر واکمني وه چې د ننګيال د اصلي شاعرۍ له سپېڅلي روح سره يې ټګلوري په ټکر کې و. ننګيال پدې کلونو کې لکه د نورو ګڼو

ليکوالو او د فکر د هاوندانو په څېر په داسې يو جال کې راګير وو چې تر دې دمه يې لانه پوره سترګې رڼې شوې وې او نه يې د شعر د ښاپيرۍ وزرونو خپلواک پروازونه کولی شول. پدې پړاو کې د ننګيال فکري بلوغ هم د خپل پوخوالي پړاو ته رسېدلی نه و، نو ځکه خو يې د هغه وخت په نظمونو (نه په شعرونو) کې يولړ فکري ښويېدنې ليدل کيږي، خو هغه په همدې وخت کې بيا هم دده شاعرۍ کې د فکري او انساني بغاوت او غاطفي سيند د څپو يو پټ شور پروت و او داسې اټکلېده چې يوه ورځ به دده ددې فکري تېروتنې پر ځای دده د فکر او ضمير هغه د ننۍ نړۍ راڅرګنده او د خپل شعر ناوې به پرې سيمګار کړي. کله چې شاعرد فکري او شعري بلوغ پر لور بريمن ګامونه اخلي نو تپل سوی ، تصنعي او نا شعوري اندود يې هم ورو ورو له مينځه ځي. کله چې لږ نوره رڼا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې هم راغله او په کابل کې د يو زيات شمېر ليکوالو سترګې رڼې سوې نو هر چا د خپل هيوادني اند د اصلي جوهر ميندلو ته هڅه وکړه. ننګيال چې په پټ ضمير کې يې همدا راز پټو ، له ځينو نورو څخه په دې لار کې ګامه د مخه شو. جرئت او رښتينولي يې د دې مرغلرې د ځلونې او خپلونې لپاره امېل کړل. له ۱۳۶۲ ۶۴ ۱۳۶۴- کلونو وروسته وختونو کې په کابل کې د مقاومت دادبياتو او د شعر د شعري جوهر د پياوړتيا لپاره په څرګند ډول هڅې پيل شوې. په همدې کلونو کې په څرګند ډول د شعر او شعار تر منځ پوله ډاګيزه شوه. دادبي مبارزې په دې تود ډګر کې د هيواد دپياوړې کره کتونکي او کيسه ليکونکي زرين انځور او بيا د تکړه کر کتونکي لطيف بهاند او نور زيار او هڅې د يادونې او ستاينې وړ دي. دوی يو زيات شمېره هغه ځوان شاعر چې په شاعرۍ کې يې « شعاريت » جوهر پياوړی بر ښنېده او يا په کې د شاعرۍ تومنه څرګند ېدله، دېته راوبلل چې له شعارونو څخه و چې تر ټولو لومړی له همدې پيل شوي بهير سره يو ځای شو. داد شعر د يو خوالي په لور د ننګيال دبر يمنو هڅو د پيل کلونه دي. دې بهير تر ۱۳۷۱ ل کال پورې خپل عمر ته دوام ورکړ.

په همدې واټن کې د ننګيال شاعري دومره خوږه، سپېڅلې او عاطفي شوه چې د هغه محبو بيت يې د هيواد يو ستر عاطفي شاعر تر بريده ورساوه. ننګيال د همدې کلونو په بهير کې د خپلو شعرونو څلور مجموعې (ډالۍ ، سپېره ډاګونه او غوړېدلي بز غلي ، هغه شپې هغه کلونه او ځا ځکي ځاځکي) چاپ کړل. څرنګه چې دده شعر ورځ په ورځ د خوږوالي او کره والي پر اوونه وهل نو په (۷۰) کلونو کې دی د خپلو شعرونو له ځينو چاپي مجموعو په ځانګړي ډول (ډالۍ او سپېره ډاګومو او غوړيدلي بز غلي) څخه څه نا څه پښېمان و او هغه يې « شعرونه» نه ګڼل. دده د شاعرۍ د پر مختګ بهير دومره ګړندی و چې د خپلې د مخنۍ شاعرۍ زياتو شعذونو ته به يې خندل، سره له دې چې دده په شاعرۍ کې د شعر اصلي تومنه او جوهر له پيله ښکاره کېده خو وروسته وروسته يې د خوږو کلمو يو زرين شال ور په سر کړ. کله چې د ۱۳۷۱ ل کال د غوايي مياشتې پر ۸ نيټه په کا بل کې اسلامی انقلاب (!) په نوم يو ستر ستمي ناورين او غميزه پر افغانانو ور وتپل شول او د هيواد ټول نظام ګډوډ شو ، ننګيال ژوند او آن دده فرهنګي کارونه هم له سختو ستونزو سره مخامخ شول. د سرو ګوليو په باران کې يې ايله دومره وکړای شول چې خپله کورنۍ تر لغمانه پورې ورسوي. دکور شته يې، يې ټول تيت و پرک شوال او څو ځله په يو ښار کې له

يوه ځايه بل ځای ته مهاجر شو. د کور د کاليو په کيسه کې خو نه و خو د کتابتون د چور او تالان له غمه يې له سترګو لمبې پورته کېدلې او همدا يې ويل. « ياره پير جانه افسوس چې داکتابونه يې را څخه نه وای وړي». د کتابونو غم لا نه و سوړ شوی چې ديوې درنې ګولۍ ګوزار هم ورته وروړسېده، د توپ بوه ګولۍ يې څنګ ته ولګېده او څو ټوټې يې د بدن ځنيې برخې غلبېل کړې. له ناروغۍ لا پورته ښه شوی نه و چې بېرته يې د ليکوالو په ټولنه کې خپلې دندې ته ځان ورساوه. شپه او ورځ به همالته په ټولنه کې و. د ليکوالو انجمن يې هم کور و اوهم ددندې ځا. څو مياشتې لا وتې نه وې چې کوم چاورته کو پنجشيری ولمساوه.تياره ماښام و ، ډيوه يې لا لګولې نه وه چې دور له ټک ټک پرته دا شخص له خپلونورو ملګرو سره يو ځای په کوټه ور ننوت. هغه خدای خبر په کوم فکر کې ډوب و چې يو ناڅاپو يې پردوی سترګې ولګېدې. ده لا هغو ته د ناستې او ست هيله لرله چې يو ګوزار دده تر مخه داسې راورسېد چې دده يو غوږيې هم د څه وخت لپاره بې خسه کړ او اديې ورته وويل چې.(ما چرم کن استم، سبا تايې وقت اين اتاقه ابله مې کنی،ديګر ده اينجا نبينم ات ، ای اتاق را مابرای چرم کنی کار دارم)څو ورځې د هغه په سترګو کز له اوښکو او په څېره کې يې له يوې سترې نهيلۍ پرته بل څه نه ليدل کېدل او داسې يو حالت ته په هيله و چې بيا پدې هيواد کې د يو ملي فکر د حکومت وزرې خپرې شي او د يو سوله ايز ژوند وړانګي هره خوانه رڼا کړي. کال دوه لاوتي نه وو چې د طلبانو اسلامی عورځنګ پر کابل سپين بيرغونه ورپول سهار دوخته، چې لاډېره خلک د کابل پر فتحې خبرنه وو زموږ کور وريې ټک ټک کړ او په بيړنې ډول يې وويل. « پير جانه راوځه، طالبانو کابل نيولی او سقاوي ختمه شو» هغه د يو سپين سباوون هيله و خو شاعر لکه چې ازلي بد مرغه وي. ننګيال بيا خپلې دندې ته ولاړ، خو دا ځل دا دنده بل ډول وه، نوي نظام د ليکوال د ټولنې پخواني تنبکيل ته بدلون ورکړ، خو

سيـندونـه هم مـري اســـــحـــــاق نـــــګيــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننګیال بیا هم په همدې تشکیل کې پاتې شو. دا تشکیل د دولت لوړ مقام ته د منظورۍ لپاره ولېږل شو. تر هغه وخته چې د ننګیال د مقررۍ امر راته ،پدې کې یوولس میاشتې تېرې شوې، خو پدې یوولسو میاشتو کې ننګیال هره ورځ د پخوا په څېر خپله دنده پر مخ وړله، یو ځل بیا یې شپې په همغه ټولنه کې شوې چې ده ته ترې د وتلو امر شوی و. ننګیال او شاعران به ترې راتاو وو، خو یو وخت یې اقتصادي حالت دومره ویجاړ شو چې د چا خبره د پولۍ ټک ته کېناست. څو ځله یې دا خبره زما تر غوږ تېره کړه. « یاره پییر جانه د ماشومانو غمه مې که نه وای ما په نهر هم شپې سبا کولې، خو له کابله نه وتلم، کابل خو زما د دردونو، غمونو، بریاوو او ماتو کور دی، زه دا کله یوازې پرېږدم. خو افسوس چې د ماشومانو غم دی». بیا به یې یو سوړ اسویلی وکېښ او یوه ترخه مو سکا به یې پر شونډو تېره کړه. نوریې د دندې د ساتلو لپاره پیسې او مالي لګښت نه درلود چې دی پرې خپله دنده و ساتي. لغمان ته راغی او بیا یې د پېښور مخه ونیوله. په پیښور کې هم له ډېرو انتظارونو او کړاوونو وروسته ورته د بي بي سي د روز نیزې ډ ارمې د لیکوال په ټوګه دنده و سپارل شوه. د کلداري معاش مزه یې لا څلکلې نه وه چې د مرګ پر ښتو یې روح پخپلو وزرونو کې دابدیت په لور یو وړ او بیا د بي بي سي راډیو له لارې دا سې یو خبر خپور شو. « په خواشینۍ سره مو خبر تر لاسه کړی چې د هېواد نامتو شاعر

اسحق ننګیال نه په پېښور کې د ۴۲ کلونو په عمر دزړه د دریدو له کبله په حق ورسېد». ددې خبر په اورېدو سره د هیواد ټولو فرهنګیانو که په داخل کې وو او که به بهر کې دا سې یو دردونکی ټکان و خوړ چې دټولو زړونو ته یې د غم لمبې ورسولې.

دادننګیال د سرګردانه ژوند په باب څو یادونې وې چې دلته یې لنډیز راوړل شو. سره له دې چې ننګیال دژوند په اوږدو کې له ډول ډول کړاوونو سره مخامخ شوی دی خو د تېرو شپږو کلونو کړاوونو هغه دومره ځولی او ټکلی دی چې نور په هېڅ وخت کې هغه دومره روحي، رواني ،سیاسي، اقتصادي او نور فشارونه نه دي زغملي. دیو لیکوال په اند.« غوره ادبیات د اختناق په حالت کې رامنتځه کېږي» او شاعر یا لیکوال د اختناق په مقابل کې له ادبیاتو څخه دیو روحي او رواني غبر ګون په ترګه کار اخلي. هر څومره چې د افشار او اختناق پیاوړي وي عکس العمل یې هم هماغسې وي. ننګیال د تېرو شپږو کلونو شاعري د همدغو ډول ډول ظلمونو او اتناق زېږنده ده نو ځکه پکې سوز او درد دده تر پخوانیو شعرونو څه زیات دی. دغم او درد پدې څو کلونو کې د ننګیال د شعر ښاپېرۍ لا پسې سینګار شوې ده. دده د فکري تګلوري لیکې او ستنې محکمې شوي او شاعر د شعر د پوخوالي، فکري ثبات او د بشپړو انساني ارزښتونو په پېژندنه او ځلو نه کې بریالی شوی دی. په حقیقت کې د ننګیال دوروستیو کلونو شعرونه د هغه د ښکلې او اوچتې شاعرۍ رنګین او ما نیز ګلابونه دي.(ښکاري ته) دده یو ښکلی عاطفي او انساني شعر دی چې دهد ۱۳۶۵ ل کال د غبر ګولي د مېاشتې پر لومړۍ نېټه لیکلی دی. دې شعر نه یوازې په هېوادنۍ کچه زیات منښت پېدا کړ او ډېر اغېزیې وشینده، بلکې د شمالي کوریا په هیواد کې د ځوانانو د یو نړیوال فیستوال په ترڅ کې چې د افغاني سندرغاړو له خوا د مو سیقۍ په څپو کې په سندرېزه بڼه ولوستل شو نو دټولو اورېدونکو او مینوالو د منښت وړ وګرځېد او دې شعر هلته لومړی مقام وګټه، خو د ننګیال د شعر ي بهیر د پر مختګ په وجه، د مړینې په نږدې وختونو کې هغه دا شعر « پوره شعر » نه ګڼه او ویل یې چې د « شعاریت » نښې په کې لیدل کیږي. ننګیال دتېرو اوو اتو کلونو په موده کې ښه ډېر شعرونه ولیکل خو د ځانګړو مجمو عو او یا مجموعې د چاپ امکانا ت ورته برابرنه شول. له دې کبله د هغه دوروستیو کلونو شاعري د شعر دزیاتو مینوالو او لوستونکو له لیده لرې پاتې شوه. ځکه نو کله چې به کوم لیکوال او یاکره کتونکي دده د شاعرۍ په باب نا سم نظر ورکاوه، نو دی به ډېر په قهریده او ویل به یې. « دی نو زماله اوسنۍ شاعرۍ څخه څه خبر دی هغه خو ټوله له ما سره په کتابچو کې پرته ده...» دده یوه ستره هیله هدا وه چې د خپلو شعرونو ټولې مجموعې چاپ او پخپلو سترګو ووینې. دننګیال په ژوند خو د هغه هیله پوره نه شوه خو دادی د هغه له مړینې وروسته، په جرمنې کې د افغان فرهنګیانو او فرهنګپالو په مالي مرسته دهغه دا ارمان پوره شو. ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کله د هغه د نا چاپه شعري مجموعو د چاپ پر کار پیل وکړ، نو ننګیال مې یوه شپه په خوب کې ولید. خو له یې له خندا شنه وه او همداسې په خو شالۍ

یې راته ویل.« پیر جانه ! زما مجموعې چاپیږي؟آ ؟ بښکه والله... » ما ورته ویل هو ستا ټول شعرونه چاپیږي. په هغه شپه له خوبه راویښ شوم، تر سهاره خوب رانغی ،.لاټین مې ولګاوه او د ننګیال په چورت کې لاړم یو ځل مې د هغه ټولې خاطرې نظر تېرې شوې.کله چې مې د هغه د شعرونو توري لوستل نو په هر توري ، هر شعر او د شعر په هره پاڼه کې راته د ننګیال تصویر تر سترګو سترګو کېده. زه ددې شعرونو تر پایه پدې پوه نه شوم چې زه په کوم حالت کې یم، لکه یو څوک چې په خلا کې روان وي. د ننګیال دوروستیو کلونو ، فکري او عاطفي شخصیت کټ مټ د هغه داوسنیو شعرونو له مانیزې او عاطفي خوا سره منطبق و. هره پاڼه کې ننګیال و په هر توري کې ننګیالو. دا هغه ننګیال نه و چې د خپلې شاعرۍ په پیل کې او یا له هغه وروسته د څو کلونو په شاعرۍ ځلېده. دلته بو ببل ننګیال و.هغه د خپلې مینې او عاطفي پر سپین اس سور او د ښاپېریو ښار ته روانو ، او لکه چې له هغه ځایه یې د خپل ستي او تپي ولس د درملونې لپاره ښکلاو وټکورونه راوړل. ما هره شیبه له ننګیال سره خبرې کولې او دومره خبرې چې د هغه په ژوند به مې ورسره نه وي کړې او کېدای شي لوستونکی هم زما په برخلیک اخته شي. خو ددې سو چونو او فکرونو په منځ کې خوشاله پدې وم چې د هغه د ټولو نا چا په شعرونو غټ جونګ چا پیږي. کله چې دامجموعه چاپ شو نو زه به یې د الینګلر د ښکلې شارانه درې د بسرام په کلي کې د ننګیال پر قبر کېدام او مبارکي به ورته ورکړم. د هغه روح به څومره خوشاله شي او هغه ارمان چې دده په ژوند پوره نه شو ، وروسته له مرګه به پوره شي. په همدې هیله مې دهغه شعري مجموعې چې په کور کې وې تر لاسه کړې. هغه یوه شعري مجموعه چې کاپي یې ده سره په کور کې وه انځور صاحب ته هم لیږلې وه، هغه هم تر لاسه شوه. دا شعرونه چې ما وکتل زما په نظر کم ښکاره شول ځکه ننګیال چې به کوم شعر ولیکه نو د نورو شاعرانو په شان به یې خپلو ملګرو ته ضرور اوراوه. حفیظ الله ګردش، صدیق الله بدر، نور محمد لا هو او عبد الغفور لیوال ته مو د ننګیال صاحب د هغو شعرونو په باب چې پدې مجموعو کې نه وو او په ځینو اخبارونو کې په متفرقه ډول چاپ شوي وو ، وویل. موږ ټولو په اخبارونو او نورو خپرونو کې د ننګیال صاحب هغه شعرونه پیدا کړل چې په تیت وپرک ډول چاپ شوي وو او پدې مجموعو کې نه وو راغلي، بیا هم ما ته د خپل اټکل له مخې دا شعرونه پوره نه برېښېدل د کتاب د تورو لوستل بشپړېدو ته نږدې شوي وو چې یو ځل بیا په لغمان کې د ننګیال صاحب کورته لاړم. د هغه مشر زوی (ارش) ته مې د ننګیال صاحب د یو داسې عکس یادونه وکړه چې تر اوسه په خپرونو کې چاپ شوی نه وي او هم مې ورته وویل چې د ننګیال صاحب کتابونه او پاڼې یو ځل بیا وګوري، ګوندې څه شعرونه یې تر لاسه شي. هغه ما ته وویل « موږ څو ځله د خپل پلار کتابونه او یادښتونه واړول راواړول، څه چې وو هغه مو تاسو ته در کړل خو موږ به یو ځل بیا هم ټول کور وګورو».

په پېښور کې دمجمعوعې کار د بشپړیدو په وروستیو شېبو کې و چې د ننګیال صاحب زوی (ارش) په ډېرې بیړې له لغمان نه ځان را ورساوه او د ننګیال د شعرونو یوه بله کتابچه یې هم راوړخ.ما چې د ننګیال

صاحب دا شعرونه وکتل دومره خوشاله شوم چې د ټولو ستړیاوو بارمې یو ځل له اوږو لرې شو. بیا مې دا ټولې کتابچې، له اخبارو او خپرونو څخه په متفرقه ډول راټول شوي شعرونه سره پر تله کړل، تکراري شعرونه مې ترې لرې کړل، دغه راز مې دده له دوو چاپ شویو شعري مجموعو (هغه شېبې هغه کلونه او څاڅکي څاڅکي) څخه یو شمیر شعرونه ورسره یو ځای کړل. اوس تر زیاته بریده پر دې باوري یم چې د ننګیال نور شعرونه به نه وي پاتې. ده له خبل ناډلي (نامنظم) ژوند دود سره د خپلو شعرونو د ثبت انتظام ته ډېره پاملرنه کړې وه. له دې څخه دا څرګندېږي چې ننګیال له خپل ځاني ژوند نه هم له شعر سره ډېره مینه درلوده، ځکه چې هغه د خپل ژوند د ښېرازۍ مېړنی نه و خو د ښکلې شعري شتمنۍ څښتن و. ده انځور صاحب ته د یو لیک په ترڅ کې لیکي وو. «

سیـــندونـــه هم مـــري   اســــــحــــــاق نــــــګیـــــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو شعرونه مې له (سپنتا) سپين ږيري سره پاتې شول او له ما سره يې اوس کوم نقل نشته، هغه غوښتل څه پرې وليکي خو حالاتو وخت ورنه کړ که چيرې مې بيا و موندل نو دروبه يې ليږم» له « سپين ږيري » څخه يې مقصد (ښاغلي سليمان لايق) دی چې ننګيال ور سره د شاعرۍ ښه ملګرتيا لرله. دا چې دا شعرونه به پياوړي شاعر سليمان لايق سره وي او که نه ؟ زه خبر نه يم. د ننګيال صاحب د شعرونو د کتابچو او د شعرونو د نېټه ليک له تسلسل نه دا سې ښکاري چې د ننګيال صاحب نور شعرونه به نه وي پاتې. دا ليک هغه انځور صاحب ته له کابل نه د ١٣٧١ ل کال د زمري پر ١٢ نېټه ليکلی و. تر هغه وروسته د څو کلونو په ترڅ کې هغه خپل شعرونه له سره مو جودو چې انځور صاحب ته يې لېږلي وو ، نو کله چې انځور صاحب ته د ليږلو شعرونو نقل وروسته ترتيب شوی نو د غه راز به ښاغلي سليمان لايق ته ور کړل شوي شعرونه هم بيا له سره په کتابچو کې ليکل شوي وي. بيا هم که ښاغلي لايق سره دا شعرونه مو جود وي او هغه د دې مجموعې له شعرونو سره پر تله کړي او کوم چې پدې مجموعه کې راغلي نه وي، تر چاپ وروسته د هغو د خوندي کولو هڅه وشي نو دا به پښتو ادب ته يو ډېر ګټور کار وي. د ننګيال دا مجموعه (سيندونه هم مري) د هغه د (ښېرې په مالت کې، نه جام نه څادر، دا جل دا برسات، سيندونه هم مري، ځنيې متفرقه شعرونو او د چاپ شويو دوو مجموعو هغه شېبې هغه کلونه او ځاځکي ځاځکي له څو شعرونو څخه جوړ خ د دې مجموعې چاپ د پښتو شعر په ځانګړي ډول آزاد شعر په برخه کې يوه ډېره په زړه پورې، درنه او ارزښتمنه ډالۍ ده. خو له دې درنې ډالۍ سره سره به مو دا ارمان تل په زړه کې پاتې وي چې کاشکې ننګيال ژوندی وای چې دا سې نورې ښکلې او رزښتمنې ډالۍ يې خپلې ژبې ته وړاندې کړې وای. ننګيال ته دعاګانې.

په مينه او درناوي

محمد اسمعيل يون

۱۳۷۷ ل کال - ليندۍ

پېښور/ پښتونخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

اسحاق ننګیال

د پښتو د نوي شعري بهير په یون کې

د پښتو د معاصرې او نوې شاعرۍ په یون کې، اسحاق ننګیال کله څوک هېرولی شي ! ننګیال د پښتو د نوي شعري بهير د ښایست یوه نښه وه. ننګیال زموږ د شعر د نوي کتاب یوه زرینه پاڼه وه. ننګیال، هغه فقیر، هغه ملنګ شاعرو چې په همدغه لنډ او غم ځپلي عمر کې یې هم موږ ته هنرونو د ښایستونو دومره شته راپرېښودل چې زمونږ نوی ادبي بهير پرې ویاړ کولای شي، خو که هغه مرګي داسې بې وخته، یو ناڅاپي او په ډېره بېړه له موږ نه وای اخیستی، په دې کې هېڅ شک نشته چې زموږ دولس ادبي هنري پانګه به یې نوره هم درنه کړې او ښکلې کړې وای.ننګیال د پښتو په اوسني شعري یون کې په عمومي توګه، د یولاس د ګوتو د شمېر له نومیالیو او وتلیو شاعرانو څخه ګڼلی شو او که دافغانستان د پښتو د نوي نسل د شعر په حدودو کې، یوازې دوه کسه هم تر نورو زیات ځلیدونکي، پیاوړي او د پاملرنې وړوي، یو یې اسحاق ننګیال دی؛ او دا یو ستر ویاړ دی، یو لوی ارزښت دی،یو خورامهم هنري ادبي دریځ دی. د ننګیال شعر، په افغانستان کې په ډېرو کړ کېچنو، کړ لېچنو او غمجنو شېبو کې اوج او شهرت ته ورسېد. سره له دې چې هغه د لمریزې پنځو سمې لسیزې له پیلامې څخه شاعري راپیل کړې ده، خو داوج کلونه یې د ثور له غمیزې او بیا د روسي سرو پر غلګرو، له یرغل وروسته، رارسېږي. دا هغه کلونه دي چې په شروع کې یې دافغانستان په شاعرۍ کې، دهنري-ادبي ارزښتونو پر ځای، دنظمونو په وړاندې دهنري شعري ارزښتونو لپاره هلې ځلې، نه یوازې دا چې یوه لوړه هنري ادبي هڅه وه؛ بلکې دهغه وخت د حالاتو په رڼا کې په یو ډول سیاسي مبارزه هم بدله شوې وه. د سرو نظمونو او سرو شعارونو پلویان د ګوندي او دولتي واکمنۍ د فرمانونو او ستورونو ناظمان وو او یوازې پر همدغه اړخ یې ټینګار کاوه ،خو ددوی په وړاندې هنري- ادبي ارزښتونو لپاره هلې ځلې نه یوازې دا چې د یو هنري تقدس لپاره ټینګارو، دګوندي- دولتي د ستورونو او فرمانونو په وړاندې یې، د یو ټولنیز-سیلسي (ملي) تقدس په توګه هم ارزښت لاره. ننګیال، سره له دې چې د شعري ژوند په څو لومړیو کلونو کې یې د شعارونو او نظمونو ځینې بېلګې هم وړاندې کړې دي، خو له شعارونو او نظمونو څخه د شعر - هنري ښکلاوو پر لور د هغه دوربښمینې لارې سفر ډېر بیړنی او د پوره پاملرنې او ستاینې وړ دی. ددغې وریښمینې لارې له سفر وروسته، که هغه د مینې شعر لیکلی، که یې کومه عاطفي شېبه انځور کړې او که یې کوم بشپړ سیاسي شعر لیکلی دی، تر ډېره زیاته حده یې له هنري - ادبي ځانګړنو او ارزښتونو سره نغاړلي دي.

اسحاق ننګیال په وروستیو شلو کلونو کې، دافغانستان د شعري بهير له څو فوق العاده او استثنایي شخصیتونو څخه دی.که وروستیو شلو خونړیو کلونو، غمجنو بهیرونو، موږ ته کومه ښه ډالۍ هم راکړې وي، ښایي یوه یې د ننګیال په څېر د یو شاعر ظهوروي، چې هغه یې هم یوازې یوه ورځ وروسته بېرته له موږه واخیست. داسې چې که ددغې خونړۍ غمیزې پیلامه د ۱۳۰۷ لمریز دغویي له اوومې پیل شي نو ننګیال د ۱۳۷۷ لمریز د غویي په اتمه ځونیمرګ کېږي. دلته به زه، پرهغو ټکو، هغو ارزښتونو څو خبرې وکړم، چې اسحاق ننګیال یې، زموږ په اوسني شعرې بهير کې ،تر نورو ډېرو، زیات ځلولی او د پاملرنې وړ کړی دی. لومړی د افغانستان دوروستۍ شل کلنې غمیزې انځور ګري،ننګیال له بل هر چا څخه په ښه ژوره، هراړخیزه او شاعرانه توګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړې ده. هغه غمیزه چې د ثورو له اوومې پیل کیږي د جدي په شپږمه اوج ته رسیا و ځوارلس کاله وروسته د ثور په اتمه یو بل نوي غمجن پړاو ته ور ړاخلیږي او د ننګیال تر مرګه هم لا دغه غمیزه پای ته نه رسیږي. ننګیال د دغې غمیزې په زړه کې پروت دی، همدغه غمیزه د ننګیال زړه خوري او ځاځکي ځاځکي یې دویر ژړلیو شعرونو په توګه څڅوي. ننګیال د همدغي شل کلنې غمیزې ډېر پیاوړی انځورګر شاعردی. هغه د غم ددغو کلونو ډېره زیاته برخه د افغانستان په زړه، کابل کې، تېروي او د ټولو غمجنو شېبو شاهد پاتې کېږي. دغه شېبې که غمګینې او له ویر او وینو هم ډکې دي، خو شاعرانه کیږي. ننګیال د همداسې یو یو غمګین برخلیک شاعر دی او ځکه خو هغه د افغانستان د شل کلنې غمیزې دویناوال په توګه راڅرګند یږي.

د ماښام ډمې مې بولي په ژوندون د مرګ بدلې

ای دویر پیغلې نغمه شه چې د شپو د جیل بند یم

راته وژني خوب په ګوتو د شوګیر پیغامبر راغی

مه ځه مه ځه راستنه شه چې د شپو د جیل بندي یم

غواړي ځان ته مې سجده کړي، زه په ټیټ سر بلد نه یم

د غیرت ناوې شمله شه چې د شپو د جېل بندي یم.(۱)

او یا داچې.

زما د کور هغه وړه هغه ښېبا که فضا

زما د کور هغه زاړه هغه ختښین بامونه

چې ډوبېدل به د ماښومو خنداګانو سین کې

زما د کور وړه باغچه کې د سپرلي ښاپېرۍ

سرو ګلابو د شنو پاڼو جنتي تخت نه یې

چې شنو موسکاوو کې ډک جام د بد مستۍ راکاوه

زما د کلي هغه لویې، ها پراخې کوڅې

زما د کلي هغه شنه، هغه سمسور باغونه

زموږ د نجونو حرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د سپین ږیرو دېرې

زموږ د سترو کروند ګرو غرمو ځپرې

د مرګ په ولوزانګې

اسمان دلویو څړوو وریځو او باروتو لوګی

ځمکه دوینو او دمړو له کوپړیوډکه

انسان دویر او ددردونو او مرګونو کوربه

کورمې دمړ اوو بېګناهو امیدو هدیره

دنیا مو ټوله نړوونکو توپانو نیولې

نو عقله !

نو عقله ای د تو پانو د غلو په لاس تښتول شوې ببړۍ

وایه چې چېرته لاړ شم؟

او پر دې ځان څه وکړم؟ (۲)

او: ته راته ګورې چې محل مې له کار غانو ډک شو

او په وبالو کې دهېلیو بچې وسوزېدل !

او رموږد کلي میندې

دمیلاد شپو کې « بې لاسو او پښو بچیان زیږوي »

ته راته کورې؟

ته راته کورې چې مې ټول کلی چاړه چاړه دی؟

خلک په نو کو او برچو دیوبل ستر ګې باسي

اودمالت خجو نې

(c) ketabton.com: The Digital Library

به خپلو تورو تورو څڼو کې ځوزان ټک وهي

آه،

آه نازو لې سبوږمۍ !

آه درټا مورې !(۳)

ننګیال، په کابل کې د تنظیمي حکومت د ټوپکوالو د ځلورنیمو کلونو دوحشت تر ټولو او څار شاهد شاعر هم دی. دننګیال د ناچاپې شاعرۍ زیاتره برخه ددغو وحشتونو شاعرانه انځور ګرۍ ته ځانګړې شوې ده.هغه د بدمرغیو په دغو بهیرونو کې د کابل « مینې» ته هم وایي چې نور درځینې شرمېږم. د « انسان» په نوم له دغو « ناانساني» اعمالو شرمېږي او د « افغان» په نوم له دغو « افغاني ضد » اعمالو.

مینې له شرمه درکتلای نه شم

نورمو د کلي د ګلونو په کاله کې

پېغلتوب د ګل غوټیو چېرته هم نشته

او ابراهیم د خپلې ښکلې نازولې د جمال او د عفت

د لوټ کوڅو کې د غارت کیسې ته خوب وړی دی

نور مو دباغ نجونو ته « هسکې» او « کرېې» شملې د ښمنې ښکاري

مینې له شرمه درکتلای نه شم (۴)

او یا لکه چې هغه د « کلي» په نوم شعر په یوه برخه کې وایي.

نه پو هېږم، نه پو هېږم

ای د کلي مازیګره !

ها زموږ د کلي چم کې

هغه سپینه کېږدۍ څه شوه

هغه شنې څپرې څه شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ها لوګرې جينۍ چېرې؟

***

تاته ياد شي مازيګره !

هغه شنې د برې د کلي

په کې هسک د شملو غرونه

په کې ورېځې د چلمو

***

نه نه وران دی

کلی وران دی

يوه ځاله په کې نشته

ها د ښکلو توتکيو

يو نغری هم اباد نه دی

دا بيوه لاس ننبه

***

لښتي وچ شول

وياله ورانې

سين د تورو کاڼو غرشو

اوس حيران يم چې د کلي

دا هېلۍ يه چېرته لامبي. (۵)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننګیال په خپلو دغه ډول شعرونو کې د جنګ هغه ربښتینې و حشي ښېره ډېره ښه تصویر کړې ده چې زموږ وطن خوري، زموږ اولس وژني اوزموږ د هېواد ټولو ارزښتونو ته ګواښونه کوي. ننګیال د دغو غمیزو په انځور ګرۍ کې شاعرانه او هنري ارزښتونو ته بشپړه پاملرنه کړې ده او هیڅکله یې دښکاره، بربنډو او څرګندو شعاري خبرو په څېر دغه مسایل نه دي راوړي، بلکې له شاعرانه ښکلا وو سره یې یو ځای کړي دي، او همدا د ننګیال د دغه ډول شعرونو دارزښت بنسټیز ټکی دی، همدغه خبره ده چې شعر له عادي او خبري مسایلو را جلا کوي.

دویم ننګیال د شاعرۍ یوه بله دارزښت وړ ځانګړنه داده چې د هغه شعرونه له عاطفي شپېو ډک دي. د هغه شعرونه لکه د عاطفې سیند ، لکه د عاطفې سمندر، داسې دي. دهغه په زیار ترو شعرونو کې دیو خواخوږي، دیو زړه سواند (انسان) عاطفه په خپل اوج کې ځان را څرګندوي. ډېرو شاعرانو او شعر پو هانو په شعر کې دژورې عاطفې پر شته والي ټینګار کړی دی.عاطفه او په عمومي توګه احساسات د شاعرۍ له اساسي برخو څخه ګڼل کېږي او په دې کې د پاملرنې وړ خبره داده چې څنګه دغه عواطف په شعر کې دانتقال ځواک پیدا کړي؟ د ننګیال په شاعرۍ کې دغه ځواک وینو. د « داکلی مه ورانوئ» د شعر یوې کوچنۍ برخې ته پاملرنه کوو...

داکلی مه ورانوئ !

ګورئ چې هلته لکه زرکې زموږ د کلي نجونې

ګورئ چې هلته د بامو پر سر نورسې پېغلې

کتار، کتار

دلمر تر وړانګو خپل پیکي جوړوي

او په مېینو ژبو

د پېغلتوب غوږ کې د ځوان کې د ځوان هوس سندرې بولي

داکلی مه ورانوئ

داکلی مه ورانوئ... (۶)

ننګیال د دغه ډول عواطفو په باب، له « ډیوې» سره په یوه مرکه کې ویلي وو. « هغه چې ډېر عاطفي نه وي، زما په اند نه شي کېدلی چې ډېر ښه شاعر شي. د خپل ژوند یوه کیسه درته کوم: داوړي یوه توده ورځ وه. په دېره کې ناست وم. یوازې او تنها له خپلو سوچونو سره لو بېدم چې یو ماشوم چې په یو لاس کې یې یو مړ ژواندی چرګ او په بل لاس کې یې تېره چاړه وه، راته راغی چې چرګ یې حلال کړم. نه مې غوښتل چې خپل لاسونه په وینو سره کړم، خو چرګ ناروغه و، مړ کېده او هلک زارۍ راته کولې، چرګ مې حلال کړ خو اوس چې له هغې ورځې نه درې کاله تېره دي، هغه چرګ مې خوب ته راځي، وسله وال وي، په ټوپک مې ولي، چاړه یې پرسره وي، حلالوي مې، په اوونۍ کې یو ځل داسې خوب حتماً وینم...» (۷)

ننګیال د عاطفي شاعرۍ یوه ډېره مشهوره بیلګه « ښکاري ته » دهغه شعر دی.

... ای ښکاري اشنا درته سلام کوم

پرېږده چې دا سپیني مرغۍ والوزي

لاړې شي جوړې جوړې ګلونه شي

ښکلي شي، ښایسته شي امېلونه شي

واخلي په وَزرَو کې تنکي بچي

ومو ښي سینو کې ګلابي بچي

سپیني سرې مښو کې زرکني بچي

پام کوه،

پام کوه ماشې له ګوتې مه وروړه (۸)

د اسحاق ننګیال په شعر کې دغه ډول عواطف، د هغو احساساتو په بڼه نه دي چې « شېبه یي » او « موقتي » ارزښت ولري. ننګیال عواطف دیو شاعرانه زړه دډېرې ژورې « انسانې» مینې څرګندوی دي. لکه چې په همدغو عواطفو کې دشاعر زړه هم څاڅکي څاڅکي راڅڅېده او ځکه خوبې داسې ژر هغه شاعر زړه ودرېده.دریم کو بل ټکی چې د ننګیال په شاعرۍ کې د پام وړ دی ، هغه د او چت شاعرانه تخیل لرل. د نویو مفا هیمو او شاعرانه ترکیبونو جوړول او د ښکلیو شاعرانه تصویرونو نوښت دی. هغه په شعر کې له دغو نو یو شاعرانه ترکیبونو ، ژبې ته یوه نوې ښکلا وربخښې او د نویو تصویرونو له لارې زموږ د معاصرې شاعرۍ تابلو ګانې رنګینوي او دپاملرنې وړېې ګرځوي. کله کله خو یې په شاعرۍ کې د اسطورو راوړنه او پر ځای کارونه هم د هېرولو نه ده او دغه رازیې شاعرانه او هنري سمبولونو ته غور په کار دی. دغه راز موږ وینو چې د اسحاق ننګیال د شاعرۍ دغه ګڼې ښکلاوې او دغه د نوې شاعرۍ بنسټیز ارزښتونه هم دهغه په غزلیزه شاعرۍ کې ځان راڅرکندوي او هم په آزاده شاعرۍ کې. لومړی یې د ښکلي او روان بیان، خو او چت تخیل ننداره، په دغو

غزلیزو بـېـلـګـو کـې ګـورو.

ویلې ویلې په درګـاه کـې د صنـم مـرم

پر سرو شونډو د ګلاب لکه شـبـنـم مـرم

د سلګو مزل مې خدایه چې لـنـډ نـه کـړې

سیـنـدونـه هم مـري اسـحـاق نـنـګیـال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړی ستړی یې په هر ګام او قـــــــدم مـــــرم

پانه نه یم چې په تش لـــــوګـــي لمبـــه شـــــم

لکه شمعه تر سبا قـلـــــم قـلـــــم مـــــرم

وچو شونډو ته مې ست د خــــمـــارخــــه کــــړم

ساقي ! دلته چې په څنګ کــــې د حـــرم مـــــرم

دځوانۍ شپې مې جنــــت تــه نیـــسه مـــــه ږدئ

زه سر کښه په لمبو د جـهـــــنـــــم مـــــرم (۹)

او. رون مې مستقبل شو خــــــو تــــپاروویـــــنـــو

رب د پسرلیو مې اغــــــــــزو ونـــیـــــو

ماوې چې مړوند به یې زر پـــــوشــــــه شـــــي

مات په کې بنګړي شول هـــتـــکــړو ویــــنـــو

چېرته یو سم جام د شــــرابـــي عـــــقـــــل

ځای د میکدو چې مـــــــې کـــعبـــو ونـــیـــو

نور مې نو اشــــــنا په پـــلـــو مـــــه راځــــه

دلته هر قدم قصا بخانـــو ونـــــیـــــو... (۱۰)

او. بیا رانغلې لېمو ته په پستو پستـــو وزرونــــــــو

زما د خوب کوترې ستا د سترګو لـــه بــامـــونـــــو

څلو وهلې ګوره څه خواره واره پـــــرې ګـــرځـــي

د شونډو بوراګان مې ستا د شونډو پـــــر ګـــلـــونو

په خپل شرنګ به ویده شمه په خپل شرنګ به راویښ شم

سیـنـدونـه هم مـــري اســـــحـــــاق نــــګیـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنګړي مې کړه دلېچو ، ګرځوه مــــې پـــه لاســـونــو

زما مینه یو سیند دی او ستا زړه ورکـــوټـــی کـــلـــی

دا سیند چېرته جانان او کېږدی د حبـــابــــونــو

لا ښکاري چې مو ده د لېونتوب مې پـــــوره نـــه ده

یو څوک راته ناري وهي دغرونو له ســــرونـــو (۱۱)

همدارنګه د ننګیال په آزاده شاعرۍ کې دنویو شاعرانه مفاهیمو او ترکیبونو او دغه راز د شاعرانه سمبولونو سیند بهاند دی. د ننګیال شاعري، د پښتو دآزادې شاعرۍ په عمومي مطالعه کې هم د پوره پاملرنې وړ ده. په پښتو آزاده شاعرۍ کې د ننګیال هستونې ښکلې او پیاوړې دي.

داد سپرلي د شینکي باد وزرونه چا ترلي؟

چې د تیارو په جهنم کې داغزیو لښکر

د بلاربو بوټو له شیدو نه ډک تیو نه شکوي

او د نرګسو داموسکۍ موسکۍ رنګینې سترګې

دلاس په نوکو باسي.... (۱۲)

او د هوې بلې آزادې شاعرۍ د ښېلګې یوې برخې ته یې هم پاملرنه کوو.

.... ښېګاه شپونکی باد ستا د څڼو له غروراغی

په پګړۍ کې یو ټکی د یو ګل نه و

له نرۍ ملا نه یې دلمر هغه زرین و مستنی نه وراتاو

چا یې په تشې اوریښې ریښې بخخۍ یو د سنورو نانج نه وایښی

نور مې په کلي کې باد نه چلېږي، باد هم مسا پر شو ورنه

څومره تنها

څومره یوازې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د کلي ښکلې نازولې سپوږمۍ.

بېگاه مې خوب ليدلی.

زموږ د کلي د چنارو تر شنو سېورو لاندې

پر هغو نو يو پلنگي کټونو

بو څو کارغان ناست دي

ږلۍ د لښتو وروي پرې. گدوي ځانته زموږ د کلي سپينې هېلۍ زموږ د کلي په ډېره کې د چلمو د کږو وږو لوگيو پر ځای خورې ورې دي د ښايسته هېليو تکې سرې د پېغلتوب وينې.

کلي کې يو سېوری د برېتو

او يو شرنگ د سپينو تورو نشته

رښتيا !

د کلي په ډېره کې

د زلميو څېرو

داتڼ هغه سکښې ماښام درياد شي که نه ؟... (۱۳)

څلورم د اسحاق ننگيال په شاعرۍ کې د شاعرانه ملنگۍ، شاعرانه لېونتوب، باغيتوب او ياغيتوب گڼې بېلگې هم را تر سترگو کېږي. دغه شاعرانه لېونتوب او ياغيتوب، د هغه شاعرۍ ته يو جلا رنگ ورکړی دی. د مستۍ او باغي شاعرۍ نمونې يې د لېونېو شاعرانه ولولو څرگندونه کوي.

ملا څه مې دورځې په دې ډکو کاسو ولې

دازه د توبونه يم که تو بو کې اثرنشته؛

توبې مې زړه کې سوځي که توبو ته مې زړه سوځي (۱۵)

ښکل کړلې زاهدو د ساقي گوتې

ماتې شوې توبې په هوا والوتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې بحر نو شي، خو دې حيران کړمه

شيخه زنګېدې په هوا والوتې

تا چې کړې ښکاره له لوپټې، سترګې

خلکو نه شملې په هوا والوتې ... (۱۶)

د شاعر دغه ډول شعرونه کله کله د پښتني عنعنوي، کلتوري او ا خلاقي ارزښتونو په پام کې ساتلو سره، له هغو هم پښنه اړوي او د نمونې په ډول، کله چې د «ګناه» په نوم شعر د اسې پيلوي.

څــومــره نــېـکمــرغــه يــم ګنــاه کــومــه

تمامه ورځ وربځې دباد لــه ژرنــدو بــاســم

او د لمر په تناره کې پسرلي ته ترې ډوډۍ پخوم

څــومــره نــېـکمــرغــه يم ګناه کومه ... (۱۷)

نو شعر په داسې ډول پای ته رسوي چې د کلتوري، عنعنوي او اخلاقي ټکو په پام کې ساتلو سره يې يو لوی شاعرانه لېونتوب او يا غيتوب ګڼلی شو. دداسې ځرګند او بربنډ بيان بېلګې به په پښتو شاعرۍ کې بيخي لږې وي. دننګيال بې وخته مړينه، دپښتو پر نوي شعری بهير، تندر له ګوزاره کمه نه وه، او دغه ګوزار د پښتو يو ننګيال، بو بريال شاعر له دغه بهيره واخيست او دومره په بېړه لکه چې ترې پټ کړی يې وي. لکه تښتولی چې يې وي. ننګيال، يو ګل و، يو ملنګ و. دغه ګل لا بشپړ غوړېدلی هم نه و، چې پاڼې پاڼې شو. دغه ملنګ لا د خپل شعر کچکول د فطرت د ښکلا او رنګينو له ډاليو بشپړ نه و راډک کړی چې کچکول ترې چا پټ کړ. ننګيال به د خپلو شعرونو په کرښه کرښه کې ژوندی وي. خو کاشکې هغه د پښتو د شعر د لا ښکلې کېدونکې ناوې د سينګار لپاره لږ څه نورو وخت هم لرلای.

دا مجموعه.

زموږ نو ميالی شاعر اسحاق ننګيال دوران کال ۱۳۷۷ لمريز د غويي (ثور) په اتمه د (۱۱۹۸ ع دا پريل ۲۸) دافغانستان د معاصر تاريخ په دغه توره ورځ له نړۍ سترګې پټې کړې. دهغه په مرګ د اغفانستان ټولې ادبي او کلتوري کړۍ غمجنې شوې. دهيواد په داخل او نړۍ په ګوټ ګوټ کې افغانانو دهغه يادونه ولمانځل او دغونډو او محافلو په لړ کې يې د هغه پر مرګ خپله غمشريکي ځرګنده کړه. په همدغه لړ کې د ۱۳۷۷ لمريز د غبرګولي په نهمه ۱۹۹۸ ع دمې په دېرشمه د جرمني د کولن په ښار کې «افغانستان د کلتوري ودې ټولنې» له خوا دهغه په باب يوه درنده ياد غونډه جوړه شوې وه. يادهشوې غونډه کې د شاعر پر ژوند، شخصيت او

سيــندونــه هم مــري اســـــحـــــاق نـــــګيـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اثاروکې شمېر مقالې ولو ستل شوې او یو شمیر شاعرانو دهغه پر بې وخته مړینه د شعر د اوښکو څاڅکي توی کړل. په همدغه غونډه کې « د افغانستان د کلتوري و دې ټولنې» غړیوو پتبله چې د ارابناد ننګیال د ناچاپو شعرونو مجموعه د همدې ټولنې په لګښت چاپ شي او د همغه نېک کار لپاره په هما غه ورځ یو شمېر دوستانو یو ولس سوه مارکه سره راټول کړل. څوکاله پخوا ګران ننګیال د خپلو ناچاپو شعرونو دوه کوچنۍ مجموعې زما په نوم له کابله پېښور ته رالېږلې وې او ورسره یې زما په نوم دغه لیک هم د خپلې مجموعې په پیل کې لیکی و.

ډېر ګران انځور صاحب !

هیله ده چې ژوند ډېر درته بدنه وي، او لکه پر موږ چې یې وکړل، هاسې میر څي یې درسره نه وي کړې، زموږ خو ژوند څه ژوند نه دی او باید همداسې هم وي، ځکه زما په اند ژوند پوچ دی ژوند رنځ دی، ژوند قاتل دی او ژوند له ژونده غچ اخیستنه ده. حتا ډېر ښه ژوند هم د شرابو هغه پیاله ده چې د پېغمبرانو له ستوني نه تېرېږي. څښل، خوړل، کار کول او وید بدل، دادې هغه کلیمې چې خدای (ج) دژوند په نامه دژوند یو په ځولیو کې اچولې دي، او زما ژوند خو تاته له هر چا ښه ځرګند دی، ټول عمر مې له هل دوو نومو نو سره ژوند وکړ.

ښیښنه او شعر، سره وموژړلې او پر ژوند مو ناړې تو کړې. ښیښنه یې رانه هم واخیسته، او اوس زه او شعر دوه په دوه سره ژوند کوو. ډېر کله هغه له ما مرور وي او زه له هغه « دریمګړی» نشته چې سره پخلا مو کړي، او که سره پخلا هم یو هغه تېره لېونۍ پخلا ینه نه ده، ټوله ورځ راته دعقل او منطق نا ندرۍ غړوي... ښیښنه خو لاړه مګر شعر تر اوسه راسره شته. دوخت لوبې مې وېروي چې له ده هم خلاص نه شم. پخوا به مو هره ورځ د مرګ نندار ه کوله، اوس یې هر شبېه نندارې ته ناست یو، مرګ مو په وینو اورګونو کې ځاله کړې ده. یوه شپه به سوچونو کې ډوب وم چې یو څه مې زړه ته راولوېدل، زړه مې راته وویل چې دا خپل څو خام او نیمګړي شعرګوټي تاسو ته امانت درولېږم چې که څه وشول ضایع نه شي. ښیښنه خو تر ما د مخه مړه شوه، وېرېږم چې شعر مې له ما وروسته هاسې نه شي. اوکه هېڅ هم ونه شول راته چاڼ خوبه یې کړې ! څو شعرونه مې له « سپنتا» سپین ږیري سره پاتې شول او له ما سره یې اوس کوم نقل نشته، هغه غوښتا څه پرې ولیکي خو حالاتو وخت ورنکړ. که مې چېرې بیا وموندل نو دروبه یې لیږم

یوه ورځ به که خدای کول سره له نږدې وګورو.

ستا لېونی ننګیال

۱۳۷۱ / ۵ /۱۲

کابل

ما هماغه وخت غوښتل چې دغه دواړه برخې په یوه مجموعه کې چاپ کړم، خو دابه د خدای تعالی (ج) رضا وه چې زه د اوږدو لارو مسا پر شوم او اوس هغه مجموعه د ننګیال له مړینې وروسته خپرېږي ما د خپل اوږد سفر په پیلامه کې هغه مجموعه خپل ګران ورور او تکړه شاعر او لیکوال لال پاچا آزمون ته د امانت په توګه و سپارله. له ښاغلي آزمون څخه د زړه له کومې مننه کوم چې زما او د ننګیال هغه ګډا مانت یې، د یو ستر ادبي یاد ګار په توګه دغه څو کاله په ډېرو کړ کېچنو حالاتو کې له ځانه سره وساته او دادی اوس د شعر مینه والو ته وړاندې کېږي. دغه راز له خپل ګران ورورو، پیاوړي لیکوال او د پښتو له سوي ستي خدمتګار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل یون څخه هم زیاته مننه کوم چې دغه مجموعه یې چاپ ته چمتو کړه، له هغو یادو شویو مجموعو سر بېره یې د ګران ننګیال نور ناچاپ شعرونه هم ورسره یوځای کړل، دغه راز یې د هغه د چاپي شعرونو څو وتلې بېلګې هم ور سره ملې کړې او داسې یوه ارزښتمنه مجموعه یې ترې جوړه کړه. له نورو ټولو هغو دوستانو څخه هم مننه څرګندوم چې له ډولونو څخه په یو ډول یې د دې مجموعې په چاپ کې مرسته کړې ده.

په مینه او درناوي

ژرین انځور

۱۳۷۷ امریز دوړی ۲۷

۱۹۹۸ ع د سپتمبر ۱۸

جرمني د کولن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخځلیک

۱- ننګيال، اسحاق، څاڅکي... څاڅکي... کابل، د افغانستان د ليکوالو انجمن: ۱۳۶۸ لمريز (۶ - ۷) م،م

۲- همدغه اثر. (۱۸ - ۱۹) م.م

۳ - همدغه اثر. (۹۲ - ۹۳) م.م

۴ - ډيوه (مجله - لندن) ۱۳۷۴ ، غويی (۱۹۹۵ ع مې) ۱۷ ګڼه (۲۱)م.

۵ - ازمون، لال پاچا. پګړۍ کې کم نه يي له کاکله (دنارنج ګل ددود يزې مشاعرې په وياړ) ننګرهار (د اطلاعاتو او کلتور لوی رياست) ۱۳۷۶ لمريز، (۱۴۷- ۱۴۷) م،م.

۶ - ننګيال، اسحاق، څآڅکي... څاڅکي. (۲۲ - ۲۳) م،م

۷ - ډيوه (مجله - لندن) ۱۳۷۴ وری (۱۹۹۵ ع اپريل) له اسحاق ننګيال سره د ښاغلي اسمعيل يون مرکه. (۱۵) م.

۸ - ټکور، افضل، داليکوال او د ښېرې (د اسحاق ننګيال د شعري ببلګو برخه) کابل، ۱۳۶۶ لمريز. (۴۲۸ - ۴۲۹) م،م.

۹ - ننګيال، څاڅکي... څاڅکي (۴۷ - ۴۸ م، م.

۱۰ - همدغه اثر (۸ - ۹) م ، م.

۱۱ -آزمون. پګړۍ کې کم نه يې له کا کله ګله. (۱۴۸) م.

۱۲ - ننګيال، څاڅکي... څاڅکي (۳۷) م.

۱۳ - ننګيال، کله چې لمر شين شي. آزاد افغانستان، جريده د افغانستان د مطالعاتو مرکز، پېښور. لو مړی کال، لو مړۍ ګڼه، ۱۳۷۷هش، وری (۱۰) م.

۱۴ - ننګيال، څاڅکي... څاڅکي (۲۶) م.

۱۵ - همدغه اثر (۳۹) م.

۱۶ - همدغه اثر (۶۹ - ۷۰) م، م.

۱۷ - ننګيال، ګناه، ليمه (مجله - مسکو) لومړی کال، ګڼه، ۱۳۷۶ سنبله (۱۹۹۷ ع سپتمبر) ، (۵۴)م

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه شپې ، هغه کلونه

داچــــي لګيا يمه زخمــونه شمارم
تــــورو کمڅو ته دي ګلــونه شمارم
تــاچــي پــري ايښي نـازولي قدم
هــغــه کــوڅــي هغه بامــونه شمارم
ســتا لـه رښتيا ستا له دروا غولوګي
څــه دي وعدي څه دي لوزونه شمارم
حــســن يی يو دي يی مغروره په څه
تـــه چــي خالونه زه داغونه شمارم
تــه لـــوبــوه پـه ګريوانونو اميل
زه د ګــريــوان زاړه تـــارونه شمارم
حساب يي ورک شي راته راشي خندا
څــومـــره ســاده يمه غمونه شمارم
کـــلـــه بــه راشي په مزار د ننګيال
هــغـــه شــيــبي هغه کلونه شمارم

کابل۲۶/۱/۱۴۶۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیبري تنده

ټول عمر درنه ده سپکېدو ته چې یې پــرې نـرږدئ
خاوره پښتنه ده او پردو ته چې یــې پـرې نږدئ

پرې ږده خیبري تنده چې بیا پـــــه وینو ماته شي
ګرمه معرکه ده سرېـــــدو تــه چې یې پرې نږدئ

سره چې وړي اورونـــه په کمڅو کې د پښتو ناوې
ښه ده چې لمــــبه ده لوګېدو ته چې یې پرې نږدئ

زلفو د جانـــــان ته چې څو سرې وینې غوټۍ نشي
لار په وینـــو سره ده وچېدو ته چې یې پرې نږدئ

نن مې د خـوشحال توره چې بیا هوس د شرنګ لري
تاوه په شرنـګ ښه ده چوپېدو ته چې یې پرې نږدئ

ګورئ چې آسمنا کې وریځ د ستورو د لار پـل وهي
ورځ خو لا اوږده، ده تورو شپو ته چې یې پرې نږدئ

وړي یې چې غرور ته ثریا په جام د ستــــرګـو کې
ښغه مو شمله ده کږېدو ته چې یې پرې نــــږدئ

کابل ۱۳۶۴/۹/۱۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

طلايي ماهيان

سهر اوچت شو

دتيازو لمن يې خيرې کړله

او سپرلنيو وږمو

ددې شينکي آسمان په دښتو کې

په سرو منګلو

باغ دنارنجو جوړ کړ.

او ،

ددې لوی درياب په غاړه کې

دحسن په کور

دشنو اوبو دسپينو سپينو آينو دپاسه

دسرو لمرونو

طلايي ماهيانو ولامبلې.

کابل ۷ / ۲ / ۱۳۶۵

ښکاري ته

سيـنـدونـه هـم مـري اســـــحــــــاق نـــــګيــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اي ښکاري اشنا در ته سلام کوم

پرېږده چې دا سپيني مرغۍ والوزي

لاړې شي جوړې جوړې ګلونه شي

ښکلې شي ښايسته شي اميلونه شي

واخلي په وزرونو کې تنکي بچي

سپينې سرې مښو کې زرکني بچي

پام کوه !

پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه !

* * *

اي ښکاري اشنا !درته سلام کوم

پرېږده چې دا شنو جلګو کې وځغلي

پيغلې د هوسيو د دامان په لور

واړوي پيکي د شنه آسمان په لور

وخاندي راتاوې شي مستي وکړي

ورغړي نخرې وکړي خوښې وکړي

پام کوه !

پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه

* * *

اي ښکاري اشنا ! درته سلام کوم

پرېږده د غنچو په لمن پريوځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د کلي باغ کې د سپرلي بلبل

زموږ د خمارونو شرابي بلبل

پريږده چي په سرو مښوکو وبولي

زموږ د بام د پاسه د سپرلو سرود

بڼ ته د غوږيو د ښکالو سرود

ځمکي ته دور يځو بارانو سرود

پام کوه !

پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه !

* * *

اي ښکاري آشنا ! درته سلام کوم

ګوره دابې ژبې مرغان مه وله !

نه يې چې کوم ووړ بچی بې مور ه شي

ته هم ګوره پلار يې او بچي لري

پيغله لور ښايسته زوی ګلالی لرې

درد لري ،ارزو لري ،زړګی لرې

نو !

اي ښکاري اشنا ! درته سلام کوم

پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه کابل ۱۳۶۵/۳/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښار

باده ! لږ پام کوه

ورو ،ورو چلیږه

دوېر ګلان مي د سهار له اننګو ټول کړي

دوریځو سیورو ته مي ایښي دي

یي خو به ککي

ددرواغجنو ستورو

لاري ښارم ! ! !

کابل

۱۳۶۵/۳/۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناه

هــیره دې جـفـا کــه نــور دې نه درځم په کلي
دا ځـلـی خـــو لــه راکه نور دې نه درځم په کلي
مـا درته نیـا زبـیـــن زړه ګی تو تې تو تې راوړی
ډیـره دې ادا کــه نــور دې نــه درځـم پــه کـــلي
نــن راتــه ســا قـــي دا نګوري میو ست مه کړه
شـــونډې دې مــینا که نور دې نه در ځم په کلي
خـو له خـو دې ښــپرانه غیر دعا ته جوړه نه شوه
سترګو کې مو سکا که نوردې نه در ځم په کلي
ټول عـمـر ډک نه شو تش کچکول د ګدا سترګو
زه ملا مت نه یم صبر مات شو ته مې ښکل کړې
مـعـــا فـه مــې ګناه که نور دې نه در ځم په کلي

کابل

۱۳۶۵/۵/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړګـیه اوښــکه د لـیمـو شــوې دادي څـه وکـول
تـیــر د قــاتــلو پــه کــو څو شــوې دادي څـه وکول

دلــته د ښــکــلو میـــنه سر غواړي د عشق په بدل
راغـلي مــیـــن په داسي غلو شوې دادی څه وکول

دلتــه خــو لاری د جنــون وې د هــوس خــونـه وې
تــاو دجـــنــون پــه زنځـیروشوې دادي څه وکول

قـــدم چـــې خـــوشــې دلته اخلې په اغزیو لګي
تـــه یـــی پــه خیال د پسرلو شوې دادې څه وکول

تــه خــو پښتون وې سر ټیټي دې چاته هم نه وه زده
بـــــې شرمه دلته په سجدو شوې دادې څه وکول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشې حجرې

ګلو نه شته خوله وږمو خالي دي
جا مونه ډير دي له نشو خالي دي
نور بې نو شرنګ نشته چې پا مې څوي
سپين مړوندونه له بنګړو خالي دي
نجونې سر تورې شوې بهر نه راځي
ځکه قبرونه له ډيوو خالي دي
چې يې پيزيب شي زنګ وهلې کړي
دغه کوڅې له ليونو خالي دي
چې مې رقيب په کلي زغر ده راځي
ښا يې حجرې له پښتنو خالي دي.

۱۳۶۶کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسرووینو دشپو څانګې...

دسپوږمۍ ټیک په وربل کې

داله کوم لوري نه راغلې؟

د مو سکا په ډکو شونډو

دساړه ژوندون زندان ته !

* * *

دلته مرګ دی، دلته وینې

موږ پر خپل ژوندون په تنګ یو

تا بې غمه جهان پر ښنود

دژوندو مړو میلمه شوې

* * *

دلته زموږ د ژوند پرولو

زموږ د میندو په سینو کې

دزلمیانو په ککو کې

د پیغلو ټو په کمڅو کې

رازنګیږي، رازنګیږي

دسرووینو د شپو څانګې... ۱۰ / ۲ / ۱۳۶۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه

تـا سو پر کمځیو باندې تیره کړه

مـوږه شپه اغزیو باندی تېره کړه

داد ژونـد مرورلي او تر خه کیسه

ټوله مـو سپر غیو باندې تیره کړه

یوه شـېبه رودل به وه د شپوله تي

دا شپـه مو پیړیو باندې تیره کړه

تـا خو پـه سرور، ما د نشو ډولۍ

تــورو ترږ مـیو باندې تېره کړه

ډیـرو ســتمګرو مو دوخت توره

څـو ځــلې مریو باندې تیره کړه.

کا بل

۱۳۶۶/۸/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصیب

مـور چـې لــه آره د شــپــو روړ دي يــو ســبا دې نه شي
کــه پـــه ځـــو شــمــعـو شــپــې رڼـيـرې نو رڼا دې نه شي
خـيـر دی زمــــور د بـاغ ګــلـو نه کــه تـا لا تـا لا شول
ستــا د ښــا يــست، ستــا د کـمـځو غرونه تالا دې نه شي
د خـپـل تــنـدي تـپارو کې ډوب شوم ستا او ربل مې شو هېر
ســـتـا د بـېـلتــون خوب مي ليدلی دی رښتيا دې نه شي
خــوامــو اغــزو، لاره ا غــزو، کــلـی اغــزونـيــولــی
داسي سپر لی کې کــه راځـي ګــلـونـــه رادې نــه شـــي
مــور د تــقــديــر مــاڼــو پــه وچ ســمــنــدر ټـول لاهو کړو
دغـه نصيب بـه وي زمــور خــو د بـــل چـــا دې نـــه شـــي

جلا آباد

۱۳۶۶/۱۱/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګازې

چوپه چو پتباده

لارې چوپې دي، کوڅې چوپې دي

چرګانو نارې نکړې

ملا آذان ونکړ

* * *

داځه سهار دی؟

چې له يوه کوره يو غږ

د يوه ورد خلاصيدلو ونه خوت

چرګانو نارې نکړې

ملا آذان ونکړ

* * *

واټونه تش دي

د سوالګرو ماشومانو

پرې نازکې چغې پلنې نه شوې

چرګانو نارې نکړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا آذان ونکړ

* * *

خو یو غږ اورم،

یو غږ وینم،

یو غږ ښنم

چې مې به ذهن کې ژړیږي

انګازې کوي

په ماته ژبه وایي راته:

کارغان راغلل

کارغان راغلل

کارغان تورې غاړې راغلل

واي ! زموږ د باغ ګلونه

وای داونې، دافصلونه

کابل

۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند ته ژړا

ستر ګې دې شته

ته راته ګورې؟

غوږ مې اورې که نه؟

ژوندونه ! نن دې پټو ستر ګو ته

یو غلی مسا پر نا ست یم

چې اسویلو ته مې

دباداو توپانونو

دکاروان اوښې ستَمی کوي

او دغم اورته مې

دغرونو

اوددښتو

ډېر ینې پښتې وسو ځېدې ،

او ښکې مې بیر ته خورا !.

کابل

۱۳۶۷/۸/ ۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

درشل

چــې پــر اغــزنو لارو ځو سبا ګلونو کې ځو

د عشق درشل ته په سکروټو په اورونو کې ځو

شــپو کې د لمر زړې کرووریځې په ستوروولو

پــاتــې مــنــزل پــورې اشنا په سحرونو کې ځو

کــړې کــو ځې کــه د سفر ځوله تبارو ډکې دي

دوینو ســور مشال په لاس کې تور تمو نو کې ځو

لــه زړونــو پــر ځــې اوروو پــر جل و هلې فصل

شیــبې، شیبې لکه وږمې مړاوو باغونو کې ځو

ودصــل لاره کــې رقــیــب خیر که کو هې کیندل

سبــا بــه غاړه غــړې یــاره ! مــنزلــونــوکــې ځــو

کابل

۱۳۶۷/۴/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوونه

ګډ شول هر خوا ته په کروندو لوونه

مــوږه کـــوو د خپــل سرو لوونه

تـه دي ګلان دلـی دلی وړه پـر سر

مـوږ تـه راپیبنی دی د غو نچو لوونه

اوس پـه کـی کـیږي داغـزو لوونه

خـواشـیـنـې نه یو پر بی سرو تنو

مـګــر چـه نـه شي دشـملو لوونه

خـیردی که نور راکی څه پاتی نه دي

وطـنـــه !ځـــاردرنـه دزړو لوونه

کابل

۱۳۷۶/۶/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات خوبونه

هيڅ نه پوهيږم ،

چې سبا به مې د ماتو ارمانونو

مړاوي شوي بڼ کې

د شنو اغزيو با چا هي

پر کوم ګل اور بلوي ؟

هره شيبه ، هره ګړۍ مې

د خوږو خوږو خوبونو

د ماتيدلو آوازونه اورم.

❋ ❋ ❋

هره شيبه ، هره ګړۍ

له خپله ځانه تېښتم

هره شيبه ، هره ګړۍ مې

څوک له ځانه شړي.

ديو ځنګله په څانګو ناست يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه سيوري کې مې ځاله کړې

سيورې زما په هره ساکې

ځغلوي دخپلې سا تنستې ؛

زه ،

سيوری ،

ځانګې ،

لاس په لاس دتور ځنګله له با چا هۍ نه

دغريبې مهاجرې کورنۍ په څير

په ګډه تښتو .

* * *

زه دمزل په هريو ګام کې

دپرون شاهدان وينم

او دنن شهيدان.

زه مې دغرونو او څيړيو

دګونګۍ ژبې اورينو افسانو ته ناست يم

چې هره ورځ کې راته ښيي

پرخوني ټکو دوينو

او اورونو تاريخ.

* * *

زه يې په سترګو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخپل نن او پرون

ماتې هنداري وينم.

زه په زړو هديرو لولم

دنيکونو په لاسونو کې

دنن دزيږيدلو کيسې

.

کابل

۱۸ / ۶ / ۱۳۷۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوټنۍ

نورمې تردې چټلاندې

خوب نه راځي

نور له ختېنو دېوالونو

او بامونو سترې شوې یمه

ماته له دې ځایه نه لیرې

په ځنګله کې

یوه دغوږګو کوټنۍ جوړه کړئ !

کابل

۱۳۶۷ / ۶ / ۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

باور

منم دژمـي چـې اثـــر نـــشتـــه دی

خو په سپرلي هـم څه باور نـشتــه دی

ګودر به وي ، نجونــې به ډيرې وي خــو

هغـــه دښکليو مازيـــګـــر نشته دی

تـــنهـــا که وم مـــګر او به چې نـــه شوم

دآتـــشـــي ستــــرګو نظر نشـته دی

لـــويې ديـــرې چې مو اغزو ونيـــوې

جګې شملې پګړۍ پـــه سر نشته دی.

کابل

۱۳۶۷ / ۶ / ۳۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسکو پیغلې ته

زه چې ګورم ستا د زلفو د مارپیچو غرونو باغ ته

ماته باد شي

زموږ د پیغلو وران پیکې ، ځنګل سرونه

زه چې ګورم ستا د شونډو د شرابو سره لښتي ته

ماته باد شي

پر وطن مې د سرو وینو ډک سیندونه

زه مې خپل او هم خو ستا بخت ته حیران یم

پر ما کانې وروي ، پر تا ګلونه.

مسکو

۱۳ اکتوبر ۱۹۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړې مورمې

هر څــو زبېښــمه ورو ورو (د بلبل اوښکې)

هر څو زبېښم د وريښميــنو شونډو څاڅکي

هـــر څـو مـو ښـم په سينې غوښنې پېغلې

هـــر څــو خيــږم د نـشــو پــر مـيـنـارونو

لامې مينه تـاوده نــه وي چــې رايـــاد شـي

دازخــــمـي ،زخـــمــي وطــن مـــــې

هــر يـــــو ګــوټ شـــي د شـــرابـــو

پــيــمــا نـــــه راتـــــه دزهـــــرو

راتـــــه يـــــادې کــړي مــــچـــکې

د مـــــــلګـــروســور تـــتـر مــې.

!اى زمـــــا ورانــــه وطــــنــــــه

اى د مــــــرګ او ويــنــو کــــــوره !

لــږ مـــې پـــر ږده ، لــږ مـــې پـر يــږده

چـې ميلمـه يــم پـــس لـــه عـمره

ديــــــورپ د ښـــــا پـــيــــر يو .

کيف١٩ اکــتــوبر ١٩٨٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما زوی آرش ته :

ستړي شعرونه

زه دې له لرې نه آواز اورم

زه دې له لرې ننداري کوم

چې لټوې مې سرګردانه نا آشنا کوڅه کې

چې لټوې مې د دې سترو میخانو غاړو کې.

خوزه

د شنوونو د لاندې له خپل سیوري سره

ښیبنه د غم د میو لاس کې

له هر ګوټ نه وروسته

دا ورلګیدو د کوچنۍ لمبې رڼاوو لاندې

ستړي شعرونه لیکم.

هو کې !

دوینو شعر، دغم شعرونه

او ستا د ماتو مړاوو شوبو آرمانونو غزل.

۱۳۶۷ / ۹ / ۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ او وګوررئ !

راشئ او وګورئ !

زما دژوند دا « شنې شنې » اود « مستو » شاعر یو شېبې

راشئ او وګورئ !

زما د غزلونو میلاد اوکوچینوالي دغه تنګې کوڅې

راشئ او وګورئ !

زما د شعر چغې مساپرمابنام کې

چې په سرو وینو لامبي

چې سترې ساندې بولي

چې تو تور تم کې د څو وچو اورلګیدو

دې کوچنۍ رڼاته

وینه شي، څاڅي او ژاړي سربډاله دې کنې ځمکې ته.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ او وګوري !

زما د مړو خوبونو د آسمان دانړېدلې ځاله

راشئ او وګورئ !

زما د غزل سترګو کې

ځپې، ځپې دوينو او سرو اوښکو چينې.

راشئ او وګورئ !

زما د شعر ګلونه پانې پانې

الماسي برېښنده غاښو کې د ځاښو پاتې.

* * *

راشئ او ومې ګورئ

راشئ او ومې ګورئ

چې څنګه خلاص شم شو ګيرونه د سهار له شنو بادونو سره

وايم چې نه يې ليکم

خو پاځم و خو ځم او ګرځم

لا هماسې له غمو ډکو شعرونو سره.

کابل

۱۰ / ۹ /۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

شومه دم

راځــه چې څه د ستورو دلالو نو شــومــه دم دی
په ځــنهو د سپوږمۍ کې د ګلونو شــومــه دم دی

کیـــسې خو په والله چې د شــرابـــو زړې شوې
جانانه د سرو شونــډو د جـامونو شومه دم دی

د شــمعــې پــه رڼــا کــې به مې ستا څېره لیدله
اوس راشه چې مې کـور د مشالو نو شومه دم دی

خیالونه شول څپې څپې په شنه سین د آسمــان کې
تــه ګــوره چې آشنا !د غزلونو شـــومـــه دم دی

زمــا د انـــتظــار شــبې او ستا نیم کښه سترګې
زما د شوګیرو ، ستا د خـو بـونـــو شـومه دم دی

کابل

۱۳۶۷ /۱۰/۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجمل خټک ته:

شمشاد شمله، زيږی خبری

ته رانه ځي اوزه تنها کي پر ځګر ګر ځوم
دذهن باغ کي دې کرم ياد دي پر سر ګر ځوم
اشنا ! درتلي نشمه لار ته وله اغزونيو لې
دزړه پر ګل دي لکه پر خه هر سحر ګر ځوم
ځاځکی غزل به مې ليکه تا به تری جوړ کړ درياب
اوس به د شعر منګی خالي پر کوم ګودر ګرځوم
بي شکه کور د پښتنو کی لروبر خونشته
چی مې دزړه »دالان« نه ځې خاوري پر سر ګر ځوم
ستا دا شمشاد ، شمشاد شمله او ستا زيږې خبرې
لکه روڼ ستوری په آسمان کي دخيبر ګرځوم
ګوره زاري درته کوم چي درنه نشمه هير
ستا »دغيرت چيبغه« خوزه لرو بر ګر ځوم

۱۳۴۷/۱۱/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخاورین کلي نا وې

ها غه ده وینم یې تر خاورو لاندې

یوه سپېڅلې څیره

اویو تنکی ماشوم

چې پوست په غیږه کې نیولې دی دڅمکې ادې

تې ورکوي

اوله خاورین زړه نه یې ور کړلې

د تورو توروو ینولېږي

* * *

هاغه ده وینم یی تر خاورو لاندې

یوه رنګینه پاڼه

یوه نازکه لښته

چې شنه بادونه یې خاورین کلي ته څي

اوورته ساورکوي

باران بي زلفې مینځي

اوشنې ورمې یې غوړته بولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښا ښست او د شنې مينې کيسې.

* * *

ها غه ده وينم يې تر خاورو لاندې

يوه د حسن ډيوه

يوه ښا يسته شهزادګۍ

يوه د شنو، سپينو او سرورنګونو ډکه

نازولې ناوې

* * *

ها غه ده وينمه يې

چې له خاورين کلي نه راغله

دښا يست پراوړو.

* * *

ګوره سپرلی راغې

هلته يو ګل وټو کيد.

کابل ۱۳۶۷ کب

(c) ketabton.com: The Digital Library

فصل

دخــزان رټــلې ګل يم په سپيڅلي بـــهــار ســـو ځـم
دګونګې شمعې رڼا يم دشپې زيړم سهار ســـو ځـم
ورتـــه او ښکه شم د ستر ګوزما سترې سفر ګـــورئ
لاپې کوز پر شونډونه يم چې په ښکلي رخسار سوځم
دکــمڅـــيو دبـــڼ ګـــل وم لــکـــه روڼ دشفق څا څکې
ستـــادتـــورو زلـفو غره ته اوس تنـها لکه خار سوځم
دلـــيلې زړه کې شوې هيرې د مجنون ليونی ستر ګې
ټـول لـوزونه ځـو انيمرګ شول دوعدو پر مزار سوځم
دوفـا دانې مې کـښت کړې دجفا فـصـل زرغون شـو
دژړا چـم خـومـې نـه زده خـودزړ په انـګار سوځم
کابل

۱۳۶۸ ورى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري نظر

زده کــه دې خـــوارېږه نه دي ترخه خوارتــه ووايــــه

مـات مات دې منګی شه جنۍ څه خوراتــــه ووايـه

زه ســـاده پـه غـــورو دلـيـمـو کله پـــو هيــږمه

نـيـمــه راتــه ووايـــه د زړه خـــوراتــه ووايـه

نــــه وايــمـه نـه چې راته وکړه دوصال کـيـســـه

خـيـر دی يــوغـــزل د بيلتانه خوراتــه ووايـــه

مــا دې دالــفــت زړې د زړه بـر ســرکـــرلـې دي

تـــه پـــرېږد ســـپـرغـو د بـارانـــه خوراته ووايه

سترګي مي باولۍ شوې تاښکاري نظر ته کېـنا ستې

اوس يــــې هـــغــه وخـــت د قتلېده خوراته ووايه.

کابل

۱۸ /۱/۱۳۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه سوی پرغوټۍ

نازولې غوټۍ راغله

د سپوږمۍ امیل پر غاړه

د سپرلي وینې پر شونډو

او د ستورو د سرو اوښکو

په چپنو مینځلې زلفې

* * *

دا ډېرې د سپینو واورو

د جلګو سپین کفنونه

پر غلو نه د ړلیو

د بخجنو بادو کړیکې

تو پانې خو نړۍ وریځې

د تر خو سیلیو ژبې

د ګلو نو د مرګ چغې

دو یر جنو ورځو مینې

سیندونه هم مري — اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیستۍ پر سین لاهو شول

راته سور پسرلی شین شـو

خو مې زړه پر غوټۍ سو ځي

* * *

زما زړه پر غوټۍ سوځي

چې د مرګ له پولې راغله

له لـو خړو ډک جهـان ته

د شرابو جام پـه لاس کې

خماري نـشې په سترګو،

خو شیبه پـرې تیره نه ده

چې بې اوراو توپان سو ځي

د ثواب بنګړي پر لیچـو

له ګنـاه تشـه لمنـه

دازمو ږدوینو سـین کـې

دازموږ غریب سپرلي کې ! ! !

کابل

۱۳۶۷/۱/۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بې لارو لارو پل

تاوې درځم به

مامې زړه درته باغچه کړ

زما د مړه امید انګړ کې

د نرګس او زنبقو ګلان و غوړیدل

زما د ذهن د آسمان

داجل وهلې دښتې

او وچې شوې چینې

لکه د شنه هسک کرونده کې

د سپوږمۍ

اوریو ستورو د موسکا وو پټې

هاسې پر فصل راغلی.

* * *

ستا د راتلو د شیبو تال کې زنګیدم زنګیدم

ستا د راتلو هر قدم ته مې د شعر پیغلې مینځې کړلې

ستا هر قدم ته مې د شعر نازولې وینې و پاشلې

سیـندونـه هم مـري اســـحـــاق نـــګیـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو ته رانغلې.

خو ته رانغلې د شينکي باد د کمخيو

غورځيدلې غوټۍ

زما د بې ګله شملې ول ول کې تلپاتې شوله

او هر سحر راته په ذهن کې

دا ستا د قدمونو

د بې لارو لارو پل ښيي.

۱۳۶۸/۱/۲۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلۍ

توري سیلۍ دي به جونګړو کې رڼا نــــه پریږدي

دلته دوینو لیوني چیرته خـــنــدا نـــه پریږدي

چې د آشنا خـــورو ورو زلــفـــو کې نشته ګلان

ظالم وختونه د ســپرلي ستوني کې سا نه پر یږدي

پـــرون پــــه کــاڼو نن چې داسې په سکروټو لګو

شیــبې سلګۍ ته خو مو هیڅکله سبا نه پریږدي

ویــنو کې زیږي ،پکې لوی شي ، پکي ومری بچي

قاتلې شپې دي د عا ګوی کور کې د چا نه پریږدي

داســـې میلمه شو په وطن راته د مرګ ســــوداګر

چاته عزت ، چاته شمله، چاته حیا نه پـــریـــږ دي.

کابل

۱۵ /۱۳۶۸/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شهادت کیسې

چامې د مات ، زخمي زخمي

او مړ اوي شوي خوب تعبير ونکړ

چې مې د اوښکو د ګلونو ننداري ته

د دې لرې وطنو نو له باغونو نه

د شا تو مچۍ ولې راځي ؟

* * *

چامې د زړه دوينو سين کې

وينې ځښو نکي کبان و نه ليدل

چې يې د مستو خندا ګانو

او پيالو له کړ نګهار نه يې

دې لوی کلي او ټول وطن ته خوب نه ورځي.

* * *

چا د آسمان له چاودې زړه

زخمي سينې

او له وير جنو سترګو ونه پوښتل

سيندونه هم مري

اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د سپوږمۍ ناوې

دهسک دواټ په منځ کې

د شهیدو ستورو وینو نه

پر مخ ولې خالونه ایښي؟

او شپو ته بولي

د آسمان د طلایې بڼ

د هر گل او سرې غوټۍ

د زړه چاودون او شهادت کیسې

کابل

۱۳۶۸/۴/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې نومونه

زما د دشتو پوښتنه ولې کوې؟

زه مې د ژوند لپاره

درې نومونه ښکلي

اوله هر څه نه سپېڅلي لرم

شعر

شراب

او د شنو ولو د شنو څانګو د غرمو سيورې.

کابل

۱۳۶۸/۴/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماضي پانه

د ســروینــو پــرون وینم

چـــې د نـــن شفق ته ګورم

راتــه تــېــرې کیــسې ښيي

د مــاضي پـــانه آینه شوه.

* * *

چــې کــې لوی سمندر وینم

پـــه یــاغي څپو کې لا مبم

دزمــان ګــلــونــه میـنـــځم

د آزاد ســاحـل پــه څـاڅکو

دنــجــات پــر بــېړۍ سوریم

کـــلــه تـــنــدر کله اوریم

ړنــګــوم د ســکــون څـلي

ویــښــږم د مــاڼــو کــلی

هـــر مــحل راته میوند دی

هـــر ه دښـــتــه تاتره شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

چــې کــې لويو غروته ګورم

تــول جــهان راته شمله شي

داکـــړې وړې درې مـــې

راته رزم شي، جــګــړه شي

هــر ه تــيــره دوطــن مــې

د جـرګــولــو يـــه دېره شي

هـــر ه چـغــه د بــابــامې

پـــر » لاتيانو« زلزله شي

هــر بــو توغ، هره جنډه مې

د پـــرنـــګ پر سر لمبه شي

هـــره پـېـغـلـه دوطن مې

مـلالــۍ شي، زرغونه شي

چـــې دامـــسته برېښنا وينم

راتــــه تـــوره شي تېره شي

د پـــرون غـــرورته ګورئ !

چې زموږ د لاس وسله شوه.

* * *

لا دهســـک څڼو کې زانګي

دا ا سمان اسمــان خيبر مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

داد نــنــګ د کـسو تور شو

داجـهـان جهان سپین غرمې

لاد فــتــحــې سرود بولي

دامـیــوند میوند سنګر مې

دغـــــــازې ادې خنجر مې

لا د تورو ګـــــوزار غواړي

د زلـــمــي شــهـيد ټټر مې

زېری !زیـری !چې لاسره مو

دنــنــګــونــو معر که شوه

داپـــــه ســر ګـتـلـې لاره

بیا زموږ په وینو ســره شوه.

کابل

۷ / ۴/ ۱۳۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاصل

بیا مو په کلیو، کروندو کې

د ماتم د ماښامونو ډمې و نځېدې

بیا مو د ژوند واټ

د سرو اوښکو د ماښام شفق

په وینو سور کړ.

او په دې سترېو مروندو کې

د غنمو او ګنیو د هر فصل پر ځای

هره شپېه د ځوایمرګ ژوند

او د سرو وینو حاصل اخلو.

کابل۲۶ / ۴ / ۱۳۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ستوري هم تويېږي شول

دا ستوري هم تويېږي شول

دا سبوږمۍ هم بوره شوه

او ددې شپو تورو ځنګلونو کې زېړېږي

او لويږي د شرمښو

او ددښتو د بګوو بچي

* * *

دا ستوري هم تويېږي شول

دا رڼا هم مړه شوه

او د زړو کيږد يو منځ کې

د کوچنيو ماشومانو د خنداوو

او په غرو کې د زاړه شپونکي

د «های های» آوازونه ټپ شول

* * *

دا ستوري هم تويېږي شول

سبا به لمر هم مړ وي

او مونږ د شپو بنده ګان خاندو

درڼا وو د مرګونو

او شهيدو ښکلو ستورو ډلو ډلو جنازو پسې.

کابل ۱۳۶۸/۵/۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ورځ...

بیا به سره لیچې درامېږلو

زموږ د کلي د ګلابو

له شینکي قده راتاو، راتاو شي؟

بیا به د سرې غوټۍ ډولۍ

د پسرلي پر مرمرینو اوږو

راشي زموږ د کلي باغ ته؟

بیا به د غرونو

دزاړه شپونکي په شونډو کې

د بین زړه

زخمي اسوېلي ساواخلي؟

بیا به زموږ د کیږدۍ مخه

دوریو له سپېڅلو او معصومو آوازو ډکه شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوکې !

همداسې به شي

غرونه به هست شي

او داد ښتې به

له ډېرو ترانو سترې شي

خو هغه ورځ چې.

زما پر قبر

د پولادو شناختې هم ويلې وې.

۱۸ / ۷ / ۱۳ ۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

که سپوږمۍ نه وای...

که سپوږمۍ نه وای

زموږ د شنه ښکلي آسمان کلي کې

زموږ د باغ خوږو انګوروبه

د چاله حسنه رنګ اخیسته؟

او د کوچیانو کاروانونوبه

پر کوم لوري مزلونه وهل؟

* * *

که سپوږمۍ نه وای

زموږ دشنه ښکلي آسمان کلي کې

د مساپرو سلامونه به له لرې وطنونو

د آشنا سترګو ته چا رسول؟

اوزموږ کیږدۍ به

د تورتم له خونړیو لاسو چا ژغورلې؟

* * *

که سپوږمۍ نه وای

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د شنه ښکلي آسمان کلي کې

د شعر پېغلې به تنکيو آننګيو ته

د مينې خال له چا پوراوه؟

او دوختونو تروږمۍ کۍ به

دژوند او د اميد ګامونه چا اخيستل؟

کښت دې سمسور سپوږمۍ !

ژوند دې زرغون

ځواني دې هسکه اوښېرازه اوسه !.

۱۳۶۸ / ۷ / ۲۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبې په دام کې

دلته غوټۍ له ډېرې تندې و سوې

دلته د باغ ډېوې شوې قتلې

داغزو پرخو نړیو لاسو

او لته ځمکه شوه د سُربو

او اورونو پرغرمو بدله.

* * *

دلته په کلیو کروندو کې

د ماتم د ماښامونو ډمې ونښېدې

دلته دژوند واټ

د سرو اوښکو د ماښام شفق

په وینو سور کړ

او په دې سترېو کروندو کې

دغنمو او ګنیو د هر فصل په ځای

هره شېبه د ځوانیمرګ ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د سرو وینو حاصل اخلو.

* * *

دلته په سترګوکې

تنکۍ اوښکې هم و چې شولې

دلته سیندونه، ګودرونه

او وېالې تږې شول

«دلته ډوډۍ وږې ده».

* * *

دلته د شنه سپرلي دګلو دزېږدا

او شهادت نېټه راغبرګه شوله

او زمونږ په مېنو او جونګړوکې

خواره لوګي

زمونږ د ژوند د پای ټکي شول.

* * *

دلته وطن په وینو سور دی

او لګېادی زمونږ دوینو پر مدار څرخي

دلته زمونږ داوښکو سین کې ملایک او شیطانان،

او پرښتې او تور دېوان سره په ګډه لامبي

دلته دغرونو غرور مات دی

او هر سین ته اتکړی دي پرتې

دلته داور لمبې په دام کې نیسې.

سیـندونـه هم مـري اســـــحـــــاق نـــــګیـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

دلته اوبه، دلته اورونه، دلته خاوره

اوبادونه رانه غلو ورې دي

دلته د سترګو له ککیونه قی شوی

د شملو او لو پټو انځور

دلته زموږ د لاس تسبې لو د لولیو

او لغړ و فواحشو په غوږو کې زانګي

دلته وبالې ترې دي

« دلته ډوډۍ ورې ده».

۲ / ۷ / ۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښېرې په مالت کې

جانانه ! دلته مه راځه لمبې دي پــه مــالـــت کـــې
زندۍ دي زولنې دي، غرغرې دي په مـــالـــت کـــې
چې ته به لوبېدې پکې او س هغــه ګــلان نــشتـــه
ایرې دي په مالت کې، هدیــرې دي په مالـــت کـــې
د مینې ګودر وران شو د منګــیــو کتـــار مـــات دی
له سرو وینو نه بیا جوړې وېالې دي په مـــالـــت کـــې
سبا به وې منم خو په ماحـــول کـــې د کـــوډګـــرو ؛
په موږه خو خورې ورې تېارې دي په مـــالـــت کـــې
ذزه هم ستړی نه شو پـــرمـــوږ زور د ستـــمـــګـــرو
هر څو مره که ژړا وې دي ښېرې دي پــه مـــالـــت کـــې

۱۴ / ۸ / ۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس(۱)

هغلته لرې يو سپين اس ولاړ دی

لکه د ګلوپر خه

لکه د قو ښکه

لکه د ښکلي يار د سپينو غاښو سپينه بريښنا

لکه اوبو کې د ښاپسته ووښاپېرو د مړندونو سېوری.

* * *

هغلته لرې يو سپين آس ولاړ دی

لکه د ستورو اوښکه

لکه د ټو لې دنيا سپينه نازولې سپوږمۍ

ورپسې منډې وهم

چغې وهم

تښتي رانه

راځنې کرکه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

فقط همدا اسې لکه ته چې رانه کر که لرې

منډې وهې

تښتې رانه.

هلته به آس ولاړ دی

هلته به اس ولاړ دی

لکه د ګلو پر خه

لکه د قو بڼکه.

۱۳۶۸/۸/ ۱۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلۍ

پاڼې راورژیدې

څانګې بر بنډې شولې

کفن د سپینو واورو واغوسته

دځمکې ادې

کنګل زموږه په ویالو کې

دابو له ستوني ساوا خیسته

او ځوانیمرګ شول د سیندونو

نازولي کبان.

نوای هیلۍ خورې !

وزرونه پرانیزه ورځه

دغه ماحول

ګرانې !داستا داوسیدو کله دی ؟

کابل

۱۳۶۸ /۹/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلامونه

هلته چې شنه ښکلي بادونه

غوړوي په شنو ګنیو

دشنو پرخو امیل ،

هلته چې ولې دي

دجل په موسومونو کې

دستړیو پردیسیانو دغرمو شپې

او دویالو رڼې اوبه دي

دسپوږمۍ دپیغلتوب آئینې

آشنا ! هماغلته زموږ کلی دی

زموږ دژوند هغه ویالې

اوکروندی هلته دي.

ګوره ! که راغلې کله زموږ

دغه زاړه ، دغه کوچني کلي ته

ماته پلو کې

زموږ پټیو نه دتللیو

« قځلا خو » سلامونه راوړه !.

۸ / ۱۰ /۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلا

نن مې مودو نه پس په سترګو کې
دخوب په ځنګله اور ولګید
خوسپین سهار ړوند شو.
نن مې دکور په دیوالونو کې ځنګیږي
دځوانۍ دزړه چاودون
او دګناه یو ویروونکی انځور.
کور مې لوټ شوی خوبه !
صدف په ناړو باندې لوند دی
مرغلری ورنه غلو وړي دي:
زما دمور دلاسو نښې ها سپیڅلې تسبې
اوپه انګړ کې
دانګورو دتاکونو هغه ښکلې ، هغه مستې شنګلې.
۱۳۶۸/۱۰/۲۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماڼو ته سرود

موږه دې وينو ماڼو !

موږه دې وينو ښېړې !

ماڼو ! زموږه دلته ړو کودر آباد دی:

د زلميو او د پېغلو د تنکيو زوړ د وينو ګودر

دلته زموږ د وطن ميندې د کوډلو

او دورانو کلاګانو انګړونه

هر سهار په خپلو ستړېو ستړېو اوښکو مينځي.

* * *

زموږ بوختيا : وير سره غاړه غړې

زموږ (مېلې) پرهديرو ، ټوليدل

او ټنګ ټکور مو : د ګوليو نځا

ژوند مو داور اود ايرو

او د سکروټو او سپرغيو

يوه تکه سره بټۍ ده ماڼو !

مړي مو کور کې مسا پر

سيـــندونــه هم مـــري اســـــــــحــــــاق نــــــګيــــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د ځنګلونو او ددښتو د ناولو سرمښانو خوراک.

* * *

خو موږ دې وینو بیرې !

موږه دې وینو د توپان او ګردابونو په سرونو

د ګلونو او عمرونو لالهاندې بیرې !

موږه دې وینو د یاغې سین په موجونو کې

چې اوړې اورا اوړې

غورځې، پرځې

او خوځیږې

د شپو پر غرونو لارې باسې.

* * *

موږه دې وینو ماښو !

موږه دې وینو چې (سلام) ته دې هر ګام کې

د وختونو لیونې پیریان

د شپو له ځنګلو نو وتې.

موږه دی وینو چې دې ښکارته

هر شپک کې

د نهنګو وینې ځښونکې لښکر ناست دی

له غاښونو نه ارې جوړدې.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

موړه دې وینو چې د درد کومې کې سا وباسې

موړه دې وینو چې یوه تناکه مړه نه وي بله درځې

موړه دې وینو چې د ژمې باد دې ژامو کې ډبره شوله

تاوه او راتاوه شوله.

* * *

خو موړ دې وینو ماښو !

چې هره ورځ او هره شپه، هره ګړۍ راته داستا

د سفرونو او مزلونو د ګامونو ښکالو

دلته راځي.

موړه دې سوز، موړ دې ګداز اورو

موړ دې په لاس کې دورغوي کرښې دلته لولو.

ماښو ورځه !

ماښو درومه ! سفر کم مزلونه لېږ پاتې دي

د ستم زور اوبه دی.

* * *

که چېرته تم شې ماښو !

او د ساحل په لوري لارو نکړې

د وخت پرپاښو به وروستې شي تورتمونو کې

دستړېو قافلو دیون سپېڅلې کیسې

د ګلکځونو شنې ریښې به چیرته هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشنه ساحل پر آزادۍ باندې باور ونکړي.

* * *

مورږه د مرګ او د ژوندون پر تم ځای ناست یو

ستا هر ګام ته مو له زړونونه

د وینو مشالونه ایښې

موږ دې هر ګام او هر قدم

د خپلو اوښکو په دې ماتو ، تکو سپینو مرغلرومینځو

راته هادي شه مانو !

راته هادي شه مانو.

کابل

۱۳۶۸. ۱۱. ۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس راکوې او که نه ؟

بیا د اسمان دروازې بیرته شوې

باران دی چې وریږي پسې

خود سرو وینو باران.

ځمکه شوه ټوله سر ترپایه پر چینو بدله

د سرو لمبو په چینو

دنیا مو ټوله په نا پایه سمندر واوښته.

* * *

« نوح » بیا دعا دمرګ

دوخت دګنا کارو کړې

موږ ګنا کار چیرته یو ؟

نه خو مو چاته لیونی ویلی

نه مو پیریان دچا دعقل غله ګڼلي چیرته

خو ځو ډوبیږو بیګناه

د سرو اورونو د موجونو سیند کې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ای د « جودي» پر غرونو ناستې

زموږ د « نوح » بیړۍ !

موږ ه په خپله لیوني یو

او پیریان رانه عقل وړی

لاس راکوی او که نه ؟.

۱۶ / ۱۱ / ۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

موسم

بې له تا دوينو شپې شوې ، ميلمنه مـو شــه دکلــــي
د « زيئوس » دکاله وړانګې « آتنه » موشـــه دکلـــي

ځوچې غار په وينو لوند دی ، ګډوي لوګي دغــوښــــو
ځو يو سترګی ديــو پاچا دی نو وسله مو شـــه دکلـــي

دتيارو اوښې ګونډه دي ژوند ترې سا ايستلې نـه شـــي
دسپوږمۍ دروح آينه شه او ډيوه مـــو شــــه دکلـــي

ورته يوې لولۍ سترګک کړ سکندر تخت د جمشيد وسو
دامړ ژواندی قوم راويښ کړه زلــزلـه مــوشـــه دکلـــي

چې دژوند هره چينه يې تر هر پل لانـــدې کـــړه وچــــه
دادمرګ په سره موسم کې ته قبله مـــو شـــه دکلـــي.

۱۳۶۸/۱۱/۲۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما لیلا

زما لیلا د شنو نارنجو د باغچو ونه ده

چې د سپرلي بادېږي د ګلو دوړمو سپینو چینو کې

د خپل ټول ټول عمر مزلونه مینځي.

* * *

زمالیلا د شنه آسمان دلویو کلیو

د سپوږمۍ پیغله ده

چې تورو شپو کې ځانګه ځانګه شي

د دښتو او ځنګلونو تورو څېو ته

غونچې د مرغلرو اوبې.

* * *

زمالیلا د چنارونو او سپیدارو

ښایسته مرغۍ ده

چې چیرته ښاخ له ونې وزیږي

نغمې ورته د عشق او د پاکۍ غږوي.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمالیلا دهسکو غرونو دسرونو

دکیږدی کوچی ده

لکه ګوربت یې پر ژورو او پرتږو

کړیدل نه دي زده.

* * *

زما لیلا دشنو بادونو دچینو

هغه رڼه سترګه ده

چې چیرته ګرد پر رڼا پریوځي

پرې وریږمې دآزادۍ ووروي.

* * *

زما لیلا دخدای دکلي دشنه باغ

دهسکې ونې سره مینه ده آشنا !

چې دجنت وږي یوازې دخپل حسن

او رنګونو په کاسو مړوي

او تو یولو ته یې لاس دقدرت هم نه رسي.

▯ / ۱۱ / ۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

میرمنې ته مې :

ستا وفا

مادې په زلفو کې

یو ګل دوفا کینبوده

تامې شملې ته

دخوانۍ شیبې

غونچې غونچې کړې...

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيسې

سوروژمی اوبه شو دسپرلي هنګامې چيرتــه دي ؟

دازموږ دترېيو هغــه ډکــې کاســې چيــرتــه دي ؟

شپو کې لګيدلې دزلمـــي شــهيــد پر قبــر چــې

اوس مو پر شهيد وطن دا ورکې ډيوې چيــرتــه دي ؟

زموږه خو يادېږي دپرديسو هــم بــې وســه مــرګ

سرې جنـډې رپېــږې پرې ؛ زموږ هــديرې چيرته دي؟

زموږ دټنــګ ټکور حــجــرې ، زموږ دمحبــت کلــي

زموږ دشمله ورو هغه لوېې ديــرې چيــرتــه دي ؟

شته دلو پټو غرور او هســک دی دپــګــړيــو غـــر

اوف چې دپښتو او پښتونوالمې کيسې چيــرتــه دي ؟

کابل

سيـندونـه هم مـري اســــحــــاق نـــګيـــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه سپیځلی لوګوس

ته دزنبقو دتنکیو اننګیو

دشبنم څاڅکو کې

دانه دانه دپسرلي ښکالو کې وټو کېدې

لکه سپیځلی « لوګوس»

لکه دوینې دزلمي شهید سوري ټټر کې.

ته دباران او سپینو واورو

له معصومې او سپیځلې بیګناه لمنې

زماد زړه په جل وهلې دښتې تو یه شولې

لکه وړمه دسحر

لکه کوچنې ماشوم

دیوې بې وزلې مور دویر او ددعا په بدل.

ته دلمرونو دکانونو

او سپوږمۍ له ځاه نه

لو یه ډیوه شوې

په تیارو شپو کې مې وځلیدې

لکه دړوند لاسو کې سترې امسا

لکه دتږي مسا پر په مخ کې لو یه چینه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږلۍ

په دې پســــــرلي څـــه وشـــول ؟

سپینــــې وږمــــې څـــه شــــوې؟

چې بې خزانه باد زموږه دباغـــچـــو ګلـــونــــه

سپیـرو اغــزوتــه

لکه ستړي با زینګر ګډوي

داپســرلی څـــه شــــــو ؟

دازرکـــــې چـــیـــرتــــــه لاړې ؟

چې زموږ دغرو په لاله یــــــي دروکــــې

اودبادونو دپستو سینو تر سیـــــورو لانـــدې

دځوزو ډلې او دکاړو کاروان غیـــږې مـــــوښــــــي

او دآسمان غیږه کې

شفـــق راوســـــوځیـــــد

پــــه شـنـــــو پـــانـــو یــــــې

ځولۍ ، ځولۍ دسرو سکروټو ږلۍ وشـــینـــــدلې.

سیـنـدونـه هم مــري   اســــــحــــــاق نــــــګیـــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کلی مه ورانوئ !

دا کلی مه ورانوئ !
دا کلی مه ورانوئ !
ګورئ چې هلته د شنو ولو د شنو سيورو لاندې
ګورئ د شنې ويالې تر څنګه د جلګو د پاسه
يو کوچنی پروت دی
يو کوچنی ويده دی
او ، تر وړې لوپټې لاندې
په خوب وړو سترګو
د ناز په غېږه کې کوچني شينکي خوبونه وينې.

دا کلی مه وارنوئ !
دا کلی مه ورانوئ !
ګورئ چې هلته لکه زرکې زمونږ د کلي نجونې
ګورئ چې هلته د بامو پر سر نورسې نجونې
کتار، کتار د لمر تر وړانګو خپل پيکي جوړوي
او په مينو ژبو
د پېغلتوب غوږ کې د ځوان هوس سندرې بولي.
دا کلی مه وارنوئ!
دا کلي مه ورانوئ!
ګورئ چې هلته د هغو سپېرو کوډلو ځينې
ګورئ چې هلته ددې تورې ترورږمی له غېږې
ساړه زګېروي جګيږي
سوزمن آواز راځي
او اميدوارې ميندې
د انتظار د بڼ د سرو ګلونو لارې څاري
دا کلی مه ورانوئ!
دا کلي مه ورانوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سفر په لاره کې

مامې د مینې نــــو بــــالــغـــه څــړيـــکه ولیــدلـــه

چې مې د یاس او د همو نو د تیـــارو شـــــپې یــــې

د خپلو سترګو د الماسو په تېـغ څیـــــرې کـــړلـــــې.

* * *

مامې د مینې نو بالغــــه څـــړيـــکه ولـــیـــدلـــــه

چې د سرو وینو له بستر نه یې د ستورو نـــجـــونــــــې

د شپو د زور له ګنهګارې غیږې خـلاصـــې کـــړلـــې.

* * *

مامې د مینې نو بالــغـــه څـــړيـــکه ولـــیــــدلـــه

د سبا یې ددې وریښمینې وږمــــې سپـــورو لانـــدې

چې د آسمان د وریځو سیــــن نـــه سفـــر لاره کــــې

د باراني ګلو سلام ته غیـــږه دځـــمـــکــــې نیســــې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهدأ زما سپين ږيري شهيد پلار ته:

د ميلاد په شپو کې

اى ! ددې شنه اسمان په غيږه کې خوب وړې سپوږمۍ !

اى ! په دې شپو کې د پرديسو د سفر ډيوې !

اى ! دګلونو او د پيغلو ، پيغلو وينو پري !

ته راته ګورې ؟

ته راته ګورې چې دکرېکو او تيارو ننبه شوم ؟

او د ساړه ژمي خوني او ګنهګار ابليس

زما دګلانو او نرګسو باغ کې اوروکاره !

تهراته ګورې ؟

ته راته ګورې چې محل مې له کارغانو ډکشو ؟

او په ويالو دهيليو بچي وسوزيدل !

او زموږ دکلي ميندې

سيـندونـه هم مـري اســــحـــــاق نـــګيـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د میلاد شپو کې «بې لاسو او پښو بچیان زېږوي» !

ته راته ګورې؟

ته راته ګورې چې مې ټول کلي چاړه چاړه دي؟

خلک په نوکو او برچو دیوبل سترګې باسي !

او د مالت نجو نې

پ خپلو تورو ،توروڅښو کې ځوزان ټک وهي؟

آه

آه نازولې سپېږمۍ

آه درنا مورې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چړې په څوکه

دا د سپرلي د شينکي باد وزرونه چا تړلي ؟
چې د سپوږمۍ شونډو کې تورو وريځو ځاله کړې
او د شيطانې شپې په لومو کې د ستو رو نجونې
د مرګ له نوکونه کترې ، مترې راتويې شولې.

* * *

دا د سپرلي د شينکي باد وزرونه چا تړلي ؟
چې د تيارو په جهنم کې داغزيو لښکر
د بلا ربو بو ټو له شيدونه ډک تيونه شکوي
او د نرګسو داموسکۍ ، موسکۍ رنګينې سترګې
د لاس په نوکو باسي.

* * *

دا د سپرلي د شينکي باد وزرونه چاتړلي ؟
چې زموږ د کلي د بامو د سر سپينکۍ کوتې
د زهرجن غبار د زهرو د باران له لاسه
له ډيرې ويرې د ښکاري ګوتو کې ځاله کړې
او د چړې څوکه کې
سپينې دانې لټوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنا کلي ته

زه به د سترګو تخم

دغه رانه کسي

دوچې ځمکې په تبجنه غېږ کې وکرمه

او ،

د سينې له باغ نه

به مې دوينو څراغ

تورو کوڅو کې

دلارو يو مخ ته ،ونيسمه

څوچې په ګډه سره

دې لويو شپو کې

درنا کلي ته تول ورسو !.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشپې پر بام

نن مې دکور له پنجرې نه

دمغرب له لورې

یوې مرورلې

خوساشوې ورېمې سرا خیستی

او دګلانو په چوپتیاکې

دکارغانوډلو

تیارې پر سر

دسبایې په شبنم ولامبلې

سحر له شرمه

ځان ته ونه کتل

ګلانو خپلې سرې مچکې پرې کړې

او لمر خولې ، خولې

دشپې پر بام ویده پاتې شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رڼا مرګ

لا د نرګسو د موسکا په سپرلني پاڼو کې

غرمو خوړلې،

جل وهلې کربلا ویده ده

د شپو په څنو کې

د تورو ،تورو وریځو خمار

د سپوږمۍ زړه نه

د سرو وینو پیمانې اخلي

او اطلسي باغونه

د سرو ګلابو

د غوټیو جنازې پر اوږو

د پرهرونو

د باغچو داغي ګلونه پر سر

د تور خزان خوني سیلیو ته سلام کوي

او د سپیدو له باغ نه

د تورې د ښتې

پر اغزنې چاودې ، چاودې سینې

یوه رڼا ولویده

یوه رڼا مړه شوه (چې رنګ د لمر یې درلود).

سیـنـدونـه هم مــري اســـــحـــــاق نـــــګيــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهاند دوکتور زيار ته دهغه دپنځو سمې کليزې په منا سبت:

ته لکه لمر . . .

ته لکه لمر

دخپلو وړانګو

طلايي لمبونه

ذره ، ذره

په مړاوو شوبو

(ګلو) وځخيدې

او ،

دشينکي ذهن

دهسک

له رڼو ستورونه دې

زموږ رژيدلي

اوسرتور (بڼ) ته

سالو وګنډه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي ته

سپرلیه راشه پردې کلي راشه

چې د ساړه ژمي قاتلو، خونړیو شپېو

زموږ د باغ د کشمالیو وینې وچې کړلې

او ما ښامي سیلیو

بیا د سپوږمۍ دزړه چاودون

دمړو سلګیو شپو کې

د پېغلو ولو او سپېدارو ملاوې ماتې کړلې

* * *

سپرلیه راشه پردې کلي راشه!

چې زموږ د کلي د پېغلو تږو ګودرو نړېده

دلته د شو ندو په خیالي باغ کې موسکا مړه شوه

او زموږ د میندو مهربانو مورنۍ غېږو کې

شو نډې پر تیو دا کوچني ماشو مان وسو ځېدل

* * *

سپرلیه راشه پردې کلي راشه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې تورو دربلو کې زموږ د سفرونو سپوږمۍ
درنو ستورو دګلونو د میلاد په ماښام
کترې، کترې له اسماني دښتو راولوېدله
او دشنو وږو دځوانۍ او پېغلتوب خوبونه
دوحشي باد په قهر جن ستو نې کې ونښتل..

* * *

سپر لیه راشه پر دې کلي راشه
چې زموږ د پېغلو او تنکیو سرو غوټیو ستر ګې
د څانګو بڼ نه د خزان په سیلۍ تو یې شولې
دتوروشپو دتوروېځو تر لنې لاندې
دسرو رېدیو دمور بلار به ګېډه وڅیرله!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځا ځکي...ځا ځکي

بيا ددې تور آسمان په غيږ کې

دوريځو ها دي

په تورو شپو کې

د سپوږمۍ په وينو ولمبيده

او اورني بادونه

د شنو پستو د پيغلتوب دوخت

شينکي خوبونه

تنکي ، تنکي سوځوي

او په دې شنو شنو دامان کې

دهوسيو بچي

او دزيتونو

دتنکي ذهن بې ژبې پاڼې

دخپلو وينو په بدل

ځا ځکي دلمر غواړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی، ږلۍ، باران

سږکال به هیڅ کله سپرلی رانه شي

غوټۍ به چاته شنه موسکا ونکړي

ځکه داکلی ، داکورونه

اودا ورانې کوځې

خپله سپرلی ، سپرلی دی

او راټوکیږي

هره ورځ پکې دښتي ګلونه

زموږ دوینو ګلان

زموږ دوینو غوټۍ.

سږکال به هیڅکله باران ونه ووروي

ځمکه به هیڅکله محتاجه دآسمان نه شي

ځکه: هرګام او هرقدم

راته باران نیولې

یوه تریدلي باران

یوې تریدلې ږلۍ

داسې باران چې زموږ دپیغلو دښو له وریځو

له دې یتیمې ځمکې

آن په آسمان ووري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاد واصف باختري ته:

لیک

ته یې سپېڅلې لکه وړانګه او اروا د مرغلرو

د صدفو د سپېڅلو رڼاګانو د ښکلا کعبه یې

ته یې سپېڅلې لکه روح د « آدم »

او د جنت د ښکلو حورو اننګیو او ککیو کې یو روڼ

دانــطـهـور څاڅکی.

* * *

زه دې په پاکو بېګناه سترګو کې وینم

د دنیا د بېګناهو او سپېڅلو اروګانو بې فریاده

یو ګنګ شوی ، یو بې ژبې ، یو بې وینې ، بېګنا هه انځور .

زه دې د زړه په دې ناپایه سمندر کې هر ساعت

هره شیبه د یوې یاغي بیړۍ د ستر ماڼو د سټړیو شیبو

لیکې وینم.

چې لا خوځیږي پسې ، لاړې وهي ،منډې وهې ځې او د آرمان غاړې ته نه رسیږي.

* * *

کله چې خاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا مالګینې خنداګانې ماته وير ، ماته فرياد

ماته فغان رابښي

ژړا دې نه پيژنم

کله چې ژاړې نه ژړلی نه خندلی شمه.

خو دومره پوی یم چې کاتب دمخلو قاتو زماوستا

دژوندون پاڼه دخپل «قار» او له «مستی»

ډکو شيبو ليکلې

چې ژړا نه پيژنو

خندا مو هم نه ده زده.

ته يې سپيڅلی لکه ورانګه او اروا دمر غلرو

دصدفو دسپيڅلو رڼاګانو دښکلا کعبه يې

ته يې سپيڅلی لکه روح د (آدم).

۲۸/ ۱ / ۱۳۶۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوری (۱)

داڅو ونې

داڅو ولـــې

داڅو څانګـــې

دازمونږ دوطـــن نـــه دي

دوی نه بـــوی ځـــي دپـــــردیـــو .

* * *

دا سپڅلې خـاوره وایـي:

دوی زمادغیږی نه دي.

دادباد دمور آواز دی:

چې ماتی ورکړی نه دی.

دلمر وینې وهي کوکې:

چې دوی مالوی کړي نه دي.

* * *

کاڼي غرونه راته وایي

داسیندونه راته وایي:

پام چې څنګ له یې ورنه شې

یو ساعت شي درته سیوری

بل ساعت درنه سا اخلي.

کابل ۱۳۶۹/۲/۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

شناختې

يه ښکلې ، ښکلې

يه سپېڅلې ملايکې !

دې مالت او په دې چم کې

ګناهونه هومره ډېردي

چې تا هيڅ

دخپل وبال او دګناه غاړه کې

څوک نه وينې.

وايه ! په دې لار چې راتلې

هغه زموږه دپلرو

اودنيکو قبرونه څه رنګه وو ؟

ښه يې وه؟

خاوره يې وه؟

شناختې يې وې او که نه ؟

موږ خو دپلار او نيکه هغه سپېڅلې

اودرانه قبر ته نه پرېږدي څوک.

۱۳۶۹ / ۲ / ۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګامونه، قدمونه

سیلۍ ، دکومو اورنیو غروله څوکو دې

زموږ کلي ته لاره کړې؟

موږ چې قدم په قدم اخلو

ستا دغیږې داورونو پر سکروټو

او سپرغیو لګو.

چې دغنمو فصل شین شي

اود غوږ ګو نازولي بچي قد وباسي

ددنیا ټولې سرې لمبې مو میلمنې شي

دکبلو او کبانو دسپیڅلو خنداګانو

دمعصومو څپو وینې ز بیښې.

* * *

سیلۍ !له کومې نا سپیڅلې اوبد بختې لارې راغلې

دګناه او دویرونو ساز پر شونډو

زموږ دژوند اوددعا او عبادت کلي ته ؟

موږ چې قدم پر قدم اخلو

هرقدم مو دکربوړو پر قدم اوپر پلونو لګي

قدم زګیروی کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګامونه چیغې وهي

لارې له شرمه لارې نه راکوي.

* * *

سیلۍ ! قدم چې دلته اخلې باغ له شرمه

خپل ورمیږ غوڅوي

موږ له غوټیو او غوټۍ له موږ مخونه نیسي.

وایه ته څوک یې ؟

دکوم ځای یې ؟

او له کومه دې زموږ ه ددعا او عبادتکلي ته پیښنه کړې؟

۱ /۳/ ۱۳۶۹

ګابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تو پیر

دادشنه آسمان ناوکۍ

څومره مينه ګرکې ده !

شپې چې دګناه شي

هر څو ځان پر خيرو ولړم

داراته موسکۍ شي

دخپل ځان په سپينو پيو مې څادر مينځي

دلته مې دځمکې

داسپين سرې نيا ميره شي

هرساعت راته قبلې

دشنو ډنډونو په اوبو ولي.

۱۳۶۹/ ۳/ ۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلی

لښتي وچ شول

ويالې ورانې

سين د تورو کاڼو غر شو

اوس حيران يم چې د کلي

دا هېلۍ به چېرې لمبي؟

* * *

نه پوهيږم، نه پوهيږم

ای د کلي مازيګره!

هازموږ د کلي چم کې

هغه سپينه کيږدۍ څه شوه؟

هغه شنې څپرې څه شوې؟

هالو ګرې جنۍ چېرې؟

* * *

تا ته ياد شي مازيګره!

د ګودر د غاړې لېکې؟

لکه باغ د ښاپېريو،

لکه لارې د کوترو؟

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاته باد شی مازیګره !

هغه شنې د برې د کلې؟

پکې هسک د شملو غرونه

پکې وربځې د چلمو؟

* * *

نه، نه وران دی

کلی وران دی

بو ځاله پکې نشته

هادښکلو توتکیو

بو نغری هم آباد نه دی

د ابیو د لاس ننبه

* * *

لښتي وچ شول

وبالې ورانې

سین د تورو کانو غر شو

اوس حیران یم چې د کلي

دا هیلۍ به چیرته لامبي ! !.

۱۳۶۹ / ۳ / ۲۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چغه

وخت د دیدن اورشو د لمبــې پــر ســر ولاړیمـــه

څه وکړم پښتو ده دوعـــدې پــر ســر ولاړیمـه

څاڅکی څاڅکې راغلم ستا د حسن پربام پرېــوتــم

اوس چې پر ځان پوی شوم د ناو ې پر سرو لاړیمـــه

ته خو به تندی د شپې نن بیــا پــه کاســو وولـــې

زه څومره کمبخت یم د توبې پــر ســر ولاړیمـــه

لږ خودې کاږه واږه بانه رابانـــدې سیـــورې کــړه

خیر دی مساپر یم د غرمـــې پــر ســر ولاړیمـــه

اوښکه د غزل مې د ساحـــل د غاړې چـغــه شـــوه

ډوبه مې بېړی ده د څـــپــې پــر ســر ولاړ یـمــه.

۱۴ / ۴ / ۱۳۶۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو خبرې

ماته د انکار تاته د هو خـــــبرې نـــــــه دي زده
تاته د راتلو ماته د تلــــو خبـــــرې نــــه دي زده

ته خو به مانې د وعدو بيا راتــــه ودانـــــــه کړې
ماتــــــه لــــه دروغجـــنو د ګلیو خبرې نـه دي زده

ستا خو به امېل لکه سپوږمۍ په تــېر وزانــــــګي
ماته د ناڅــــیرو ګـــرېــــوانو خبـرې نه دي زده

ته د خم مــــېلمه شه، سر تر پښو د مستۍ څانګه شه
مــــاته بـــې لـه اوښکـــو د نشو خبرې نه دي زده

زه بې له پښتو نه په ټول ژوند پر بل څه پوی نه شوم
ستا لکه مــــغلــــه د پښـــتو خبـــرې نه دي زده

کابل

۱۳۴۹/۶/۳۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوير مالت

ته راته خانده زه سلګو سره خوشالـــــه يــــمه

ته پسرلی شه زه اغزو ســــــره خـــوشالــه يمه

دوير مالت کې دهــــوس دادا نــــــشته قـــدر

دغم موسم دی له غمـــــو ســـره خـــوشاله يمه

ستوري دې اوري پـــرخې پرخې پر خوب وړې نظر

زه لکه شمعه شوګيرو سره خوشـــــــاله يــــمه

دزلفو وريځې وروره بلې دې نه شـــــي ډيـــــوې

دژمي شپه يم له تبارو سره خوشـــالـــه يــــمه

نا دان قاتل راته په لاره کې کـــــــرلـــي سپرغۍ

زه لکه دود لويو لمبو سره خوشالــــــــه يــــمه

څومره خوږه شوه په دې چم کې دوحشت ارتــــقا

چې يې ښاغلو ليونو سره خوشالـــــه يــــــمه

۱۳۶۹/ ۹ / ۳۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی

پسرلی ، پسلی شو

پسرلي مې چې کري

ګلابي حورې

پسرلی مې چې دخدای

له مهربانو سترګوووري.

* * *

پسرلی شو ، پسرلی شو

هره لویشته دوطن مې

دنرګس ډکه کمڅۍ شوه

هره لښته مې دکلي

تکه شنه دجنت څانګه

غنمي وږمې په زلفو

غرنۍ کوترې راغلې

دهوسیو لونې ناڅي

دشنو دښتو پیغلتوب ته.

* * *

پسلی شو ، پسرلی شو

دلمر سرې تورې یې ښکل کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبوي درڼا ناوې

غوځوي د شپې رګونه

کړي د ښتو د آسمان کې

دانځرو شنه باغونه

سپوږمۍ سپین رباب اخیستې

رانه ستوري نڅاګر شول.

* * *

پسرلی شو، پسرلی شو

تو دوي مې سرې وینې

زوږ خمار پر عقل ولم

سد مې اخلي د تاک وینې

ګناه کار ساقي ته ناست یم

راکوي جنتي «پینې»

هره پاڼه د هر ګل مې

دې یاغي سر ته پګړۍ شوه

هریو کاڼي مې ګلاب شو

هره پرخه مې غوټۍ شوه.

۲۱ / ۱۲ / ۱۳۶۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلیزه

نن مې د ښکلې لور د حسن پر سپرلیو
یو بل ګل وټوکید
نن یې د ژوند پنځلسم ستوری را برشو
د کمځو پر ماښام
نن یې د تاند عمر د لښنې پېغلتوب ته
بل ګهیځ شین شو له.
لورمې نن پیغله شو له

* * *

نن مې وعده وه چې د زړه دو چې د ښتې
د سمسورې غوټۍ جشن لما نځم
نن مې وعده وه چې به ناوې کړم
د کور پنځلسمه سپوږمۍ
نن مې وعده وه چې سلګۍ ورته
د شمعو دودوم
او بلومه ۂ یوې
خو نن د خپلې بد نصیبې سرې غوټۍ
مو سکا ته کېنا ستم
ما یې د باغ د پېغلتوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې تنکۍ شپې سلام وانه خيست

ما شمعې ونه شواى راوړاى

ورکې ډيوې بلې نه شوې

ما يې ترخو شونډو ته

رنګ د خوږو هم ورنکړ

ما يې پر زلفو يو کو چنى پوړنى

نه کړو راخور.

* * *

او نن ماښام چې ټوله ورځ

روژه په خوله

دلوى الله پر عبادت بوخته وه

په دې ګناه چې

په نغرې کې

ماښامي ټېپر تر وسوځېدل

موريې له شپې نه

تر سبا ورته غمبورې

په څپېړو شنه کړل.

هو !

مورږ د بچو کليزې د اسې لمانځو

زموږ د ستور د اسې دى ! ! !   ۱۳۶۹ / ۱۲ / ۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالباري جهاني ته (۱)

دهغه دشعر په ځواب کې:

مساپر خيالونه راغلل

مساپر له لرې غرونو

مساپر له لوی سفرنه

يادوي «دماضي پاڼه»

رانه پوښتي دنن وينې.

* * *

اوس به څنګه ورته وايم ؟

اوس به څنګه ورکړم «زيری»؟

چې به ستړيه مساپره !

هره ولويشته ددې کلي

چې دخدای (ج) له خوبه شنه وه

اوس يوازې دکارغانو

او زاړه شيطان کيږدی ده.

* * *

اوس به څنګه ورته وايم ؟

چې دغرونو ځنګل لوټ شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخیرېو ښځې پرې دي

ځالې ړکې له کربوړو

دچنارو په سینه کې.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم؟

چې دنن مینزو کړې ماتې

دپرون ښکلې هنداړې

زموږ بوډۍ مور يې کړه بوره

ټول وطن شهید شهید شو

دلته مري دماضي فصل

دلته مري دسبا زړي

شمله ور غرونه مات شوي

رامیراتې لوپټې دي.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم؟

چې مې مري دمستۍ کلی

دلته ویر دی خندا نشته

دمرګي لوبه جاري ده

چا خندا راته وژلې

چا مو کور پر انګار وویشت

(c) ketabton.com: The Digital Library

چامو پخو چړو باندې

دبچیو مری، پرې کړې.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم؟

چې دنجونو تور وربل کې

سپرلې شین شو دځو زانو

دلته اوس دګودر لاره

داغزو لښکر نیولې

اوس دښکلو دسرو شونډو

هغه شنې موسکاوې مړې دي

اوس دښکلي ریبار ژبه

داغیار پر نوکو وتې

دلته لویې دیرې نشته

دحجرو تغر تول شوی.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم؟

چې شهید پلو پر سترګو

دوطن ادکۍ ژاړي

رنګوي ددعا څلي

هسکوي دښیرو غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

«زور» له لوړ ګريوانه نيسي

د سرو اوښکو په لاسونو

ترينه غواړي د خپل فصل

د دې شنو دانو مرګونه

چې نامردو بزغليو کې

د مور څه قدر نشته.

* * *

ته دې ورک سيوري ته ژاړې

زه له خپل سيوري نه ستړی

ته له ځان سره په جنګ يې

زه فلک سره په جنګ يم

را ته وايي:

ژمې د رومي

توتکې به بيرته راشي

لکه وړانګې د سپرليو

په وريښمين وريښمين وزرونو.

* * *

زه وايم:

ای د تېولو ربه !

که ته چيرې توتکۍ وای

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دریا دې وای دا ورځې

ته راتلې زموږ پر کلي؟

لکه وږانګه د سپرلیو

په ورېښمین ورېښمین وزرونو ؟.

١ / ١ /١٣٧٠

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاک

چې يې دنيا ته سترګې راکړې

او غونچې غونچې شوې

پرهغه ورځ مې د مور سرې سترګې غوټۍ شوې

بيرته ونه غوړېدې

چامې پر تږيو او ماشوموشونډو تۍ کې نه ښود.

پرهغه ورځ هم دلمر سرې وينې شوې وچې

او يوه شيبه راونه وريدې

شپه شوه ، شپونکۍ ، سپوږمۍ د ستورو درمو

وږيو وريو پسې هم ونه وتله

تمامه شپه د مړو سلګيو پرزانګو ويده شوم.

* * *

سهار چې پا ځيدم

زموږه دکاله د سرو انګورو نرۍ ونې راته ايښې وه

غو لانځه پر سپيرو او جل وهليو شونډو

ماورته مور وويل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس هغه ځاځکې دانګورو مې پرزړه باندې

نیالګې ولاړ دی

څوچې لوییږم ښاخور تاک مې

له ژوند سره سم لوییږي

زه او تاک دواړه له یوې ریښې یو.

۱۰ / ۳ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلبرۍ

هر څو مره چې پې مخې دي او ښکلې دي د لبـــرې
هــغــــومـــره ستمـــګرې او قاتلې دي د لبـــرې
پو هېږم څو خو نخوره مېـلمنـــې وې درنـــه لاړې
زړګـــیـــه !خپـه نـــه شې نازولـــې دي د لبـــرې
نه لوز، نه يې و عده، نه يې رښتيا ده چا ليـد لې
دې چم کې دوفا له غرو لـــويدلـــې دي د لبـــرې
زمونږ که څواني اورشوه ددوی ګل له څنو پريـوت
داهسې پر خپل حـــسن غولېـــدلـــې دي د لبـــرې
توبه !الکه د خوار فقير دې خپلـــې غوسې وسوم
درنې دي،پښتنې دي اوښـــــا غلـــې دي د لبـــرې.

۲۹ / ۳ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

آزادي

دلته څوک نور د سپرلیو

ډګلونو او وږمو په سوچ کې نه دي

دلته چاته نور زموږه د کورونو

د بامو سپینو کوترو ته

دانې ورکول نه زده.

* * *

دلته د ښتو کې د باد له کوچې هیر دي

چې بیا ښکل کړي

په پردیسو وچو شونډو

د لو ګرې پیغلې څنې

دلته پر کاله نشته

چې د استړې توتکۍ پکې دمه شي.

* * *

دلته وینه، مینه مړه ده

دلته فصل د لمر وچ شو

دلته قتلې دي د عشق او د ځوانۍ

او پیغلتوب د دې سپیڅلو ګناهونو

د جنت ښکلې هنداري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

دلته سا په باغ کې نشته

دلته مات دګل انځور دی

دلته بڼ کې زرغون شوې

دساراوو دزړو بګوو چیغې.

* * *

موږ دمرګ کام کې ژوندي یو

دښکاري ګوتو کې ناڅو

دسبا کښت یې رالوټ کړ

دادنن شیبو دیوانو

دپرون پاڼې وروستې شولې

دمړو اودخاړو په لاسونو.

آزادي خووي همداسې

ژوند خو داسې وي کنه ! ؟

۲۴ / ۵ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو منثور شعرونه

مصطفی جهاد ته :

زموږ مړینه -۱-

پرېوځه ،

آرام ویده شه !

زموږ مړینه داسې ده

لکه زوکړه مو چې وه

اوزوکړه مو

لکه مړینه مو چې ده.

* * *

پرېږده !

هغوی چې د خپلو کورو نو

پر د ستر خوانونو

ډوډۍ خوند نه ورته ورکوي

ژوندي وي.

پر ېږده !

هغوی چې د پر دېو د کابارو

دافینو اوالکولو په چینو کې

د لغړو فوا حشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او مر مرينو غولانځو پر غرونه

پوه شپږه خوب

زموږ د ټيو لو په ژوند نه ورکوي

ژوندي وي.

او پر پرده !

هغوی چې و باړگنې

د خپلو ناوو پغلتوب

له هغوی نه

په پرديو کټونو کې واخلي

ژوندي وي.

او ،

زه اوته

چې ژوندي وو مړه وو ،

نو ،

پربو ځه

آرام ويده شه !

لکه زوکړه مو چې وه

او زوکړه مو

لکه مړينه مو چې د ه .۱۳۷۰ /۳۰/۵ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

درد -۲-

دپلار مړینه مې ولیده

او دورو نو زړه چاودون هم

لوږې مې ډیرې وزغملې

او تندې هم

خو بوه یې دومره دردوونکې نه وه

لکه:

نشه چې نه وي پوره

او ښیبنه پای ته ورسې.

۱۳۷/۶/۱۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغمبران هم ژاړي -۳-

ونې ! ولې ژاړې ؟

ښا خونه یې راته غوڅ کړل.

چا ؟

ښاخ مې ،

ومې روزه، و مې روزه

چې رالوی شو

تبرته لاستی شو .

* * *

- مورې ! چیر ته ځې ؟

-د خدای کلي ته.

-مګر دالویه نړی ؟

-نړی خو دد ېوانو ده .

- میړه دې شته ؟

- رانه ورک شو .

- اوزامن؟

- لرم یې: قابیل او ها بیل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

- مسیحه ! ته او او ښکې ؟

-اوښکې نه ، وینې.

- دیهودا له لا سه.

ومې روزه، ومې روزه

چې رالوی شو

دښمن ته یې و سپارلم.

* * *

- وطنه ! ته؟

- اودادی زه هم ژاړم.

- څوک دې ژړوي؟

- ملت مې،

ملت مې دوه برخې شو:

- قاتل او مقتول

دریمیګړی نه لري.

۱۸ / ۳ /۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

برخه ـ۴ـ

هغه ورځ مې چې غوښتل

کمڅۍ يې ورته له ګلونو ډکې کړم

دد ښتو او بڼو ګلان

سيليو بوورل

او نن چې، ګلان بيا راوغوړېدل

هغه نشته..

* * *

هوکې !

زموږ برخه همداسې ده

تېر کال مو چې وبالې

له او بو ډکې وې

زموږ د کلي ژرنده ورانه وه

او اوس چې

دکلي ژرنده بيا ودانه ده

په ويالو کې اوبه نشته.

۱۲/ ۶ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیا

زما زړه تر جهان لوی دی دجهان تنـــګــه سینـــــه ده
چې زه نه پکې ځائــیــــږم دادنیا ښــومـــــره وړه ده ؟
زه دجــل دغـــرونـــو تـــږی پـــروا ګیـرنه یم دلپو
ســـاقـــي ! چــم مـــې دګوټ نه زده زما بحر پیمانه ده
ما مسیح حیران لیدلی دخپل مورد عفت ســــوال تـــه
ماچې نوم دعشق اخیستی راته لـښتـــه زمـــانـــه ده
موږ ئې ښنګ ته دګودر ناست یو پو کوو پکې ساګانې
ګنې داد ژوند ډیوه خـــو لا پخـــوا تـــر ازل مـــړه ده
دتقدیر کچکول پر غاړه مرګ نـــه خیر دهستـــۍ غواړو
دادنیا ښـومره لـولۍ ده ، دادنیا ښومره سپـیـــره ده.

۳ / ۶ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مساپر

څه ډېکلو او ښکو ستوری مساپر پر خاورو خوریم
دچا سترګو نه لویدلی یو ټوټې ټوټې انځوریم
اوس به چیرته پسې لاړشم نا اشنا کوڅې دي ډېرې
دا د زړه تیر به مې څوک وي چې یې زه د شګو کوریم
چې یې ټپ په سترګو ړوند کړم ترې سرو بادونو یووړم
داد چا د نظر دودیم؟ دادچا د نغري اوریم؟
قتلوي مې چې خوبونو، لیونی خیال مې چې وژني
دا د کوم پښتون شملې ته د مغول د خولې پېغوریم
ځغلوم آس په دریاب کې، ګر ځوم بېړې په وچه
دا د کوم جنون امسا یم؟ دا د چا د عشق شبکوریم؟

۱۳۷۰/ ۶/ ۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیاله

دا ځـــوانـــي مـــې صدقه شه ،خو پیاله مې تشه مه شه
دزړګـــي لپـــه چپـــه شــــه ، خو پیاله مې تشه مه شه
ښه پوهیږم چې مې وژني دابر بنـــدې دتـــاک پیغـــلې
عمره !یو ځاځکې نشه شه، خو پیالـــه مې تشه مـــه شه
څوئې څښنم نه تمامیږي راته څه دزهـــرو سینــــد شــــو
دادژوند وچه چینه شه، خو پیاله مې تشـــه مـــه شــــه
داد دوه کاڼو دنیا چې دومره ګرانـــه پرمـــوږ پـــلـــوري
لکه دود پر اور خوره شه ، خو پیاله مې تشه مـــه شــــه
نه په بر دعمر خوښ یم، نه په ګز دژوند خـــوشحـــالـــه
ټول دلو څو پښو ناره شه، خو پیاله مې تشه مـــه شـــه.

۱۳۷۰ / ۷ / ۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره

دژوند مزي خولنډ شول هغه شپه قــراره چيـــرتـــه ده ؟

ياران دلارې ډير دي خوملګـــرو لاره چـــيـــرتـــه ده؟

کاروان مو دسپوږمۍ تر څنګ بر شو ،خوزمـــوږ مينـــه

چې تاويل څاروانه !اوس دخدای لپاره چـيـــر تـــه ده

ساقي !راځنې وچې شوې ډالۍ ورتـــه دزړه لـــپـــې

زموږ دوينو تــږې داويـــده خمـــاره چيـــرتـــه ده

موږه سادګان ئې ددوکو پـــه ژرنـــده دل کـــړلـــو

ای عشقه !ددروغجن ديدن هغه رويباره چيـــرتـــه ده

دادومره پيږی شپه کې دسبا سبـــا نـــارې چـــې دي

شمه مو دنيمزالو ډيوو تـــر سهـــاره چيـــرته ده؟.

۱۳۷۰/۸/۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کب

سیند لاهمغسې

ځپاند روان دی

اوداسپین ږیرې جاله وان

خدای زده

پرکومې دې شګلنې غاړې

خوب وړی دی نه ویښیږي.

سترګه مې ورپیده

اوستا دکور کوتره راغله

ستا راکړی ګل ئې

زماشملې نه یووړ.

زه پوهیدم چې

نن به داسی وشي

اونور به هیڅکله

درونه رسمه:

بیګاه مې خوب کې

له لاسونو ځنې

کب لویدلی !

۳/۱۰/۱۳۷۰ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه

نیمه شپه ده ، نیمه شپه ده

د سپوږمۍ څانګو ته ناست یم

یو څو سیوري راته ناځي

لکه ډمې عربانې.

د جنت پیالې ئې راوړې

څه وریښمینې پریښتې دي؟

رانه اخلي تاج د عقل

د جنون جوغه ئې راکړه.

* * *

اوس د زړه پر پاڼو لیکم

ستا د دوه سترګو غزلې

لکه خدای چې مینه لیک کړه

داد حورو په لاسونو.

جنوري ۱۹۹۱ مسکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

څانګه

دکومې شپې بله ډیوه ئې څانګې؟
چې مې دزړه په کور خوره ئې څانګې !
لږصبر وکړه چې وزګار خوشمه
څنګه بې صبره پیمانه ئې څانګې؟
شیبه دژمي دراتلو خونه ده؟
داسې چې بیا کږه وږه ئې څانګې !
نه چې یاغي شوندو مې وکړ تېرى؟
له شرمه بیا چې تکه سره ئې څانګې !
څنګه دعشق پرقیام نکړم باور؟
چې راته سیورى اوشمله ئې څانګې !
دوخت سیلۍ دې رانه وړاى کله شي
دپښتني کور میلمنه ئې څانګې !
جنوري ۱۹۹۱
عشق آباد

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او غر

تاسو مې پېژنئ؟
زما د تن هډوکي
او د خاورو په رنګ مسته وينه
زما د غرونو د هستۍ نښې دي
ما مې د غرو له تيو پۍ رودلې.
زما د کور د بام بوتۍ له پاسه
غر ولاړ دی
او په انګړ کې
هر قدم ته د ځېړيو ونه،
په هر يو ښاخ کې يې
د لمر د زېږېدلو کيسه
او شين آسمان يې
خپلو سترګو ته
له پاڼو نه
رانجه پوروي.
ما ته د خوب او ستړيا
چم نه دی زده
تيارو ته ستورې،
سيندونه هم مري

اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسبا بربنډو پیغلو ته

لمنې ګنډم

او کرۍ ورځ ستګې پهلار تیروم.

سترګې پهلار یم

خو د څهلپاره ؟

نه پوهیږم !

وه چې زما تر سیوري ها خوا

دادنیا نن څومره ښکلې ښکاري

دریغه !

له شرمه راته پاس

دکتو وس نه لري.

۲ / ۱۱ / ۱۳۷۰

کابل

دغنمو وږی

لوی احمد شاه بابا ته:

(۱)

دغنو وږی زما دپګړۍ ثانګه

دغنمو وږی زما دغرونو ژبه

دغنمو وږی زما دماضي درمند

دغنمو وږی زما دسبا توره.

* * *

دغنمو وږی زما داوښکو تکی

دغمو وږی زما دموسکا پاڼه

دغنمو وږی رنګ دښاپیریو

دغنمو وږی زما دیار سندره.

* * *

دغنمو وږی لمر دشپو دتیو

دغنمو وږی سیوری دغرمو مې

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

دغنمو وږی وږم د سپرلیو
دغنمو وږی تن د شنو څیړیو.

❊ ❊ ❊

(۲)

دغنمو وږی پاس پر شملې شین شو
طلائي تاج ئې نسکور کړ له سرونو
دغنمو وږی شنه دویاړ جنډه شوه
لکه سره وینه آیت د پاني پټ شو.

❊ ❊ ❊

دغنمو وږی توره د برېښنا شوه
د دښمنو وریځو ګیډی ئې کړی څیرې
دغنمو وږی زما د غرونو باد شو
له هیبت نه ئې زمرو ګیدړې راوړې.

❊ ❊ ❊

دغنمو وږی وینه د غیرت شوه
په ککرو کې ئې اور د ایمان پو کړ
دغنمو وږی زما د پلار شمله شوه
تیتهیدل ئې لکه ستوری چیرته نه زده.

❊ ❊ ❊

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغـــــنـــمـــو ورېی اور شـــو پـــــر نــــا مـــــردو

هـــره لـــویـــشتـــه ئـــې تـــنـــور کـــړه پـــر بـــګوو

دلمـــــر بـــــن ئـــې له لـــویـــدیـــزې ســـیلۍ خپـــل کړ

دشمـــال دبـــاد تـــرخـــه ژبـــه ئـــبـــپـــری کـــړه.

* * *

دغـــــنـــمـــو ورېی ټـــول هـــیـــواد شـــو

دغـــــنـــمـــو ورېی ټـــول ولـــس دی

دغـــنـــمـــو ورېی زمـــا دوطـــــن هـــســـک شـــو

چـــــې تـــــر غـــــاړې ئـــــې دبـــــل لاســـونه لنډ دی

* * *

دغـــــنـــمـــو ورېی زمـــا دپـــګـــړی خـــانـــګـــه

دغـــــنـــمـــو ورېی زمـــا دغـــــرونـــو ژبـــــه

دغـــــنـــمـــو ورېی زمـــا دمـــاضـــي درمـــنـــد

دغـــــنـــمـــو ورېی زمـــا دســـبـــا تـــوره.

۱۳۷۰ / ۱۱ / ۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښت

دزلفو شپـــې دې راوړې خـــونسکـــورې درنـــه نـــه شـــي

تـــه ګـــوره هغـــه کـــړې وعـــدې نـــورې درنـــه نـــه شي

بلد نه یم په غېږ کـــې د سپـــېخـلـــې ګـنـــاه چـیـــرې

دا شـــونـــډې وچـــې روږدې دي ســـمسورې درنـــه نـــه شي

ما ځنبلي کله نه دي ساقـــي تـــور شـــراب پـــه جـــام کـــې

ستـــا ستـــرګـــې تـــکې ســـرې ښې دي چې تورې درنه نه شي

کمځۍ دې راته دارکړه چې منصور شـــمـــه ژونـــدی شـــم

وېرېږم له هغې نـــه چـــې منـــګـــورې درنـــه نـــه شـــي

له ورېځو نه خیر نشته کښت مو هـــم لـــه سینـــده لېـــرې

سپرلیه ! څوغوټـــۍ دې چـــې کمـــزورې درنـــه نـــه شـــي.

۱۳۷۱/۱/۱۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالباری جهاني ته «۲»

د هغه د شعر په ځواب کې.

مادرته نه وې چې یـــاغـــي شـــو اولـــس؟

مادرته نـــه وې چـــې ژړیـــږي وطـــن؟

مادرته نه وې چې نـړیـــږي غـــرونـــــه؟

مادرته نه وې چې ورانیـــږي وطــــــن؟

* * *

مادرته نه وې چې د کار غــــیو ســــیوری

تاج د شیطان شولو ټوي پــــرښتــــــې؟

مادر ته نه وې چې د حـــورو حـــسن

پرېموپلوري، خرڅوي پـــرښــــتې؟

* * *

مادرته نه وې چې د نـــــن سنــــدره

غریبه اوښکه شــــوه پهـــاوروســـوه؟

مادرته نه وې چې ډیـــوه د ســــبا

ماته هنداره شوه په کـــــور وســـوه؟

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

مادرته نه وې چې هـــادرنـــې لـــوپتــې
داوراو وينو پـــر ګـــودرزانـــګي؟
مادرته نه وې چې ها سپېڅـــلې تـــسبې
د ځولـــو ليـــو پـــر تـــتېر زانـــګي؟
ما ېـــو زخـــمـــي تـــن دوطـــن ژړلـــو
اوس لـــه وطـــن نـــه وطنـــونـــه جوړشول
مـــايـــې لايـــو درد دواکـــړی نـــه و
اوس يـــې له هـــر تـــپـــه تـــپـــو نـــه جوړ شول

* * *

تـــه اويـــې مـــه ژاړه جـــوړېـــږي وطـــن
زه ويـــم چـــې نـــه يـــې نـــا خبـــر بـــه يـــې
تـــه وايـــې اوردی بيـــا ګلان دی پســـې
زه ويـــم لـــه دې اوره بـــهـــر بـــه يـــې.

۱۵/ ۱ / ۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

وينې پر کاله

اوښکې د شېبو که د کلو وې په سر واوښـــــتې

لېه وې اوبه، که په نېزو وې په ســــرو اوښتې

ټول عمر باران و، يـــوه شپــه مو رڼه ونه ليده

پوه نه شوو د ژمي که سپرلو وې په سرو اوښتې

نه به وايې ژبه دغه ګونګ زړګی شاهد خـودی

لښتې د کمڅو که توپانو وې په سرواوښتـــــې

خير که مو سر لاړ د پېښو پل مو ژوندی پاتې دی

څو ورځې کانې په قافلو وې په سر واوښتـــــې

سترې نه شوې غاړې زموږ اودا پخې چړې ددوی

وينې پر کاله د پېښتنو وې پر سر واوښـــــــتې

۱۳۷۱ / ۱ / ۱۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېديا

سپېره بېد یاده پکې پل د بنیا دم نشته

یوځو پېرېان دي له پردیو غرو راغلي

بربنډ ېږي ، ناځي ،ناځي

چې تیاره شي بیا سینې پر خپلو میندو سړوي

پرخواږه خوب پر ېوځي.

* * *

دزهرو ونه ده ولاړه

پر بیزو ادې یې سیوری کړی

بیزو دزهرو پر ګي خوري هره ګړۍ ورځنې حمل اخلي

دورځې دیرش، څلویښت ځوانان شي

بیا قتلېږي

خو بیزو ادې پرګي خوري

اولګېاده هره ورځ نوي بچېان زېږوي.

پېرېان ګډ ېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبیزو ادي په ویر او پرخواریو خاندي

چې شپه تیاره شي

بیا سینې پر خپلو میندو سړوي

پرخوا ړه خوب پرېوځي

سپېره ببېدیاده پکې پل دبنیادم نشته

۱۳۷۱/۱/۱۹

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګیله

زه دې د کومې ښې ځوانۍ په خاطر؟

ستا د نیمګړې مینې

د سمسور تیا په هیله

پیالې په سر واړوم.

او زه دې کومو مهربانو سترګو

ته شین غزل ولیکم؟

پیالو ته شونډې

د غزل زلفو ته لاس نه ورځي

کله چې زړه کې مې یې.

۱۳۷۱/۱/۲۲

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیخ

شیخ بې نعمې ګڼ بړي

شیخ د جومات کړکۍ ترلې دوا ټونو د بوالو ته ناځي

شیخ د خپل عشق د باکرې مور

له تیونو نه شراب څښلي دي.

* * *

شیخ لکه سپینه پاغونده

بادونه یوسي

بېرته راشي

او خپل مست سیوري ته نبه وخاندي

شیخ د کوکنارو ګلان و ټومبي په تورو څڼو

شیخ توره شپه شي

په غلا غلا د زلیخا د مخ پوړني پسې لاس غځوي.

شیخ بې نعمې ګڼ بړي

شیخ د خپل عشق د باکرې مور

له تیونو نه شراب څښلي دي

شیخ تورو څڼو کې ټومبلي

د کوکنارو ګلان.

۹ / ۳ / ۱۳۷۱ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګړۍ

ګړۍ پېړۍ ده چې د نيمې شپې له ټکي څني نه خوځېږي

ستوري سو ځي،

شمعې مري،

د ترږميو لېونۍ د زنداني شپبو د ژوند خړې آينې ته ناځي

کاڼه په لار کې د ميږيو د راتلو شپبو ته غوږ آيښی دی

* * *

د دوو دښتو د کمڅو پر سر سپوږمۍ بندي ده

او مسا پرې پښې د غوړ ګود کاله پر لوري لاره باسي

متې زخمي دي،

بې نو کانو ګوتې څڼو کې د شپې پاتې دي

ړوند د ګلونو د رنګونو تماشې ته ناست دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ګړۍ زموږ د ژوند سپېڅلی او محکوم کلام دی

ګړۍ، بیړۍ ده چې کړه ملا سمولی نه شي

ګړۍ غریبه

د پیړیو د سکون پېټی په سر ګرځوي.

* * *

کانه په لار کې د میږیو د راتلو ښکالو ته غوږ ایښې دی

ړوند د ګلونو د رنګونو تماشې ته ناست دی.

۱۴ / ۳ / ۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه

دومره قدري ياد شي چې ېو څه خودې په تــــلــه ووې

پوه نه شوم قسم دی چې تا څه ووې مـــاڅــه ووې

ټوله شپه رښتيا دې پټ دزړه کورکې ســاتلـــی وم؟

يو غلچکی خوب و په کاله مې تېـــر بـــده ووې

ستا دنظر تندر ته مې ټول خوبـــونــــه درمند شول

چاراته له ورېځو نــــه خـــبر دبـــارانـــه ووې؟

ويښ وم که ويده وم خدای زده ډېرې مودې تېرې شوې

مينه دې له زړه وه او که هسې دې په خـولـــه ووې؟

کړې مې وعده وه چې دې بيا په کـــلي نه درځــــم

هېره وه له ما نه خورينبو د ګريـــوانــــــه ووې

وپوښته رښتيا ترې کوم مغول دې چم کې شتــه که نه؟

څومره سپکې سپورې مېلمانه ته پښـــتانه ووې؟

۱۴ / ۵ / ۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داکلی. داوطن

کلونه تېرشول، ځواني مري

او درنګونو سپرلي

زموږ پرسوي او غريب مالت

ګذرونکړ

وږمو د ستړي شپون

دځنو په ځنګلونو کې نڅاونکړه

دتورو دښتو دکېږديو دوريو ژبې

بيا وچې شوې

* * *

بيا مو دکلي دچنارو

پرنيم سوېو تنو اوربل شو

دشنو غنمو دورېښمين فصل کمڅيو ته يې

رنګ بيا د لوګيو ورکړ

بيا يې د ستورو سره ټوکرې

دتورو وريځو

دشيطان مريې ته وبښله

* * *

کلی ، وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیاد ښپلیو د میخونو جنګ کې سا وباسي

کلی، وطن مو

د ځو تورو تجمل ته

بیا له سره قربانېږي

هرقاتل یې

دزخمي ځان له هډوکو ځنې

لاستې د «بیرغ» اخلي.

* * *

زموږ سرونه

زموږ وینې

دشنو چرسواودبنګو هغه شنې دانې دي

چې دودوي یې «باباقو» ملنګ

دغم او دستړیا شېبه کې.

۱۳۷۱ / ۴ / ۲۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنازې

وربځو د ستورو جنازې ښخې کړې

بیا پر دې غرو

درنو ستورو د نارنجو ګلان نه وربږي

راته د سترو مساپرو پېښو پل ورک شو.

* * *

هره شپه مې ځوانې مېږې تندرونه وژني

هره شپه د ځوانو مېږو جنازې ښخوم

خدای زده

دې لار کې چېرته روغه څېړۍ شته او که نه ؟

چې راته غېږ پرانیزي

څادرمې باد وړی دی !ږ

۲۶/ ۴ / ۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلی – دېره

ماته د کلي مازيگريو ځلي بيا وخندل

دمروور وربمو پېغلو مې د شونډو جل وهلې پاڼې بيا ښکل کړې

کلی مې بيا لکه دوينې دزړگي پرفصل وبهېده.

* * *

د پلار حجره لکه کنډر پرته ده

نور ترې د سترو بزگرانو دچلم دودونه نه راخېږي

نور يې انگړ کې د ښاغلو مسا پرو د څپليو د گل مېخونښې هم نشته

له ماتې ملايې نړېدلي د سنځلو نازولې څنې

او پلار بوازې د کابل په هديرو کې مسا پر پروت دی.

* * *

بيا مې د کلي د آذان آواز له خوبه ويښ کړم

آذان پر کلي باندې خور دی خو په غږ کې هماسې

د سپين ږيری «بلال» سوز نشته(۱)

ټول د پکول شاته لمونځونه کوو

او دجومات محراب له ما نه د «بلال» سپينه پگړۍ غواړي.

سيندونه هم مري اسحاق ننگيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• ❋ ❋

کلی هماسې له دیرونه ډک دی

د کلي لارې د زلمیو درنو درنو ګامونو لاندې سا اخلي

خو ګودرونه ړنګ دي

د کلي پېغلې انګېرونو کې د نیازړې څرخې تاووي

او زه لګیا یمه د پلار زړه د بره چلوم

۱۸/ ۶ / ۱۳۷۱

- د شاعر منظور مشر تره مشهور دیني عالم مولوی عبدالحی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلونه

کرلي مې جانان دي په اورنو کـــــــې ګــــلونــه

زه هسې لټومه په ګلـــــونـــو کې ګــــلونــــــه

زاهده رانه کېږي چې ماښـــــام قضـــا ګـــانـــې

ليدلي مې دزلفو ماښامـــونـــو کې ګلـــــونـــه

ورمې وې نابلدې د کمڅو له غـــرونـــو راغلــــې

زرغون مې شول د کلي په خوړونو کې ګـــلونـــه

هر ګوټ سره ګلاب شي تکې سرې د پېالو مورګې

جامونه په ګلونو کې، جامونه کـــې ګــــلــــونه

په شونډو کې موسکا خويوه وکوه جـــانـــانــه !

سپرلی شه غوړوه مې په زخمونو کې ګـــــلونـه.

۱۳۷۱ / ۷ /۲۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د «آدم» وصیت

زه «آدم» یم زه «آدم» یم

له جنته شړل شوی

پردې ځمکې بادشاه شوی

ورور دې ورور پهٔ کانړي وویشت

نازولی زوی مې مړ شو.

❋ ❋ ❋

زویه ! زرکاله پوره شول

یو څو ورځې دې مېلمه یم

څو خبرې درته کړمه

نن به یم سبا به ځمه.

❋ ❋ ❋

دغه سپین مزی درواخله

د پستو پستو وربښمو

پکې حک مخ دنبیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جمله وو بادشاهانو

پرښتو وو دی او دلی

له جنته دی راغلی.

* * *

خو وښته زما دریرې

او همدا جنتي مزی

په بوه تابوت خوندي کړه

ورته جوړ قفل او کلي کړه

څو چې ته یې او دنیاده

پر دښمن غلبه ستاده.

* * *

داګوتمۍ مې هم درواخله

درته وبه ښیي لارې

دا «میمون» آس مې هم ستادی

ورسره بریښنده توره

هر بری د ستا بری دی

هر زورګیر د ستا مریی دی.

• * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ننبې د ستا ننبې

زما لکړه ستا لکړه

زما لاره دستا لاره

زما چاره د ستا چاره

خوورو ستې خبره واوره

وینه توی زما دزوی کړه

دمظلوم زوی په بدل کې

زویه ځه ته هم قاتل شه !

د «آدم» د غاړې ګل شه !

۷۱ ۱۳/۹/۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د احمق په لټون

اوريدلي مې كيسه ده خداى زده كله
له ملانه، له عامي نه كه له بله
بو سپين ږيرى چې يې وخت د ځنكدن و
په هوښياروكې هوښيار او عزتمن و
خپل زامن يې كړل پر ځان باندې چاپېره
وې خبره درته كړم چې نه شي هيره
څه چې شته نيم يې په ما پسې خيرات كړئ
څه يې وېش نيم څه يې پخه او څه يې سقات كړئ
نيم يې وركړئ د كوم ځاص نامي دله ته
كوم احمق، نادان، رذيل، حرامزاده ته
چې په نوم د حماقت ترې څوك برنه وي
دغه نيمه برخه ټوله دې دده وي
سړى مړ شو د خيرات كټوې بارشوې
ګېډې ډكې ددارا او دنادارشوې
زامن ټول شول مصلحت يې سره وكړ
د احمق سړي لټ--ون ته يې زړه ښه كړ
وې فرض كړى مو بابا پر موږ داكاردى
پسې ګرځو په دې ښاركه په بل ښاردى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوندې وي چې په دې کار کې کوم حکمت وي
د سپين ږيرو خو په نېکو مصلحت وي
زامن لاړل نيمه برخه يې تر ملا کړه
په شپو شپو يې خپل زاړه کلي ته شاکړه
دا احمقو يې ښار له هر لاره
پسې تلل له يوه ښاره تر بل ښاره
لټوه هغوی احمق چې ښه شا خدا روي
احمقان خو ګنې هر چېرته بسيار وي
خو ښاخدار احمق هېچېرې پيدا نه شو
څو چې سريې د پايتخت په کوڅو وشو
دوی له ورځو يوه ورځ ليدل په ښار کې
چې راجوړې دي مېلې په هر بازار کې
هرې خوانه راټول شوي ښه ځوانان دي
څوک يې پيغلې، څوک زاړه، څوک هلکان دي
د چا شونډو کې موسکا وې دي غوړېږي
څوک تندی پرزنګنو وهي ژړېږي
يو خو اساز دی، پايکوبې ده او خندا ده
بله خوا چغې نارې دي او ژړا ده
چا کړه شمله پر سر ايستي زبونې کړي
ورونه ګرځي په مېلو کې هورې دورې

سيندونه هم مري اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی لیدل هغه کانې چې نه وې چېرې
دوی لیدل چې د مېلې په هغې خواکې
تخت ځلېږي د رنګونو په رڼا کې
پکې ناست یو عزتمن سړی دی ګوره
چې وریږي پرې ګلان له هر لوره
طلایې تاج یې پر سر لکه د لمر دی
تیار سی ورته سردار دی که لښکر دی
جوړ ټولګی ورته ولاړ دی د ساقیانو
ښکلې پېغلې او پکې دي د زلفانو
د مېلې پر بله خوا بله کیسه ده
دوی لیدل چې هلته بله هنګامه ده
دوی لیدل یو سړی چې عزتمند دی
له یوې پښې له ونې نه ځوړند دی
څوک یې سروهي په سر څوک په سوکانو
نه زړه سوی د جنګونه د ځوانانو
له ماشوم نه هم خیرات د خپل سر غواړي
خو وهي پکې هر څوک د لاس سوبارې
بیا په لټه د دلیل او د برهان شول
له بو چا ځنې یې وکړل تپوسونه
چې راښیه د خدای پار دی دلیلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیـــوه مــــــولــــــې دومره هر کلـــی کـــړ؟
او له بل ځنینې مو جوړ د کوخې سپـــی کــــــــړ؟
وې هغه چـــــې اوس د تخـــــت پر سر مستـــي کړي
پـــس له دې نه ې به پر موږه بـــاد شاهـــي کـــړي
او دابل چــــې تـــا لیـــده ســـر پـــــــه ژړاو
یــــو ساعـــت مخکــــــې زموږ پر ســـر بادشاو
موږ دنـــــوي هـــر کلــی کـــړو ځـــــه چې غواړي
بیا چې زړو شو نـــو وهــــو پکـــــې ســــوبــــاړي
دبابازامـــــنو ووې چــــــې مـــــــو ومـــــــوند
ها احمق چې مو په ټول جهـــان کې نــــه مـــونـــد
د شاهي په باغ کې ناســـــت نــــه ګـــوري منـــي
ښــه پـــــوهیـــږي د سبـــــا ســـــو بـاړي ویني
نیمه برخه د بــــــابـــا یــــې رابـــهــــر کــــړه
بیا یــــــې ټــــولـــه دبـــاد شــاه په لاس کې ورکړه.

۷ / ۱۰ / ۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بادشاه او معشوقه یې

تېره هېره زمانــــه کـــې یــو باد شــــاو

نــازولـــی پـــه هـــر مـــلک ددې دنـــیـــاو

خـــدای ورکـــړې دبـــدبـــه د تـــاج او تخت وه

پـــه هـــر ځـــای ورتـــه ګـــونډه اوښه د بخت وه

خـــزانـــې یـــې وې د شـــتـــو وتـــې لـــه شماره

هر خـزان یـــې ښـــایستـــه و لـــه بـــهـــاره

نـــه کـــمـــی و دلښـــکـــرونــــــــه دزرو

نــــــه کمبــــــو د پـــکې د مینځو اونو کرو

شماریې نه و په حـــرم کې دبـــي بـــېـــانـــــو

نــــه دښــــکلـــــو معشـــوقو نه د ساقېانو

هــــــر محـــل یې ددنیا پرســــــر جنــــت و

رب ورکـــــــړی لـــــــه ازلــــــه داعزت و

دبادشاه په دلبـــرانـــو کـــې یـــو وه

چې په ټولو کې ښــــایــستـــه لـــکه ډیوه وه

لکه حوره هسې ښـکلـــې نــــازولـــــې

ته بـــه وایـــــې له جنـــتــــه ده راغـــلـــې

چـــالیـــدلـــی داســـــې حسـن چېرې نه و

ډېر شاهان یې په لیـدو پســــــی ړانــــده و

سیـندونـه هم مـري اســــــحــــاق نــــګیــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبـادشـاه ټـولـه هستـي ددې هستـــي وه
دشپې ورځـــې پايکوبې وه بـد مستـــي وه
دغه نورې معشــو قـــې، نـورې بي بـېـــانې
ورته ټولې دپـــښـو خـاورې وې خوارانـــې
پـــو ويـښتـه ددې او داټـولـه دنـيـا
بـدلـوه كلـه دداســې عشـق بـادشــا
يوه ورځ يې په شـپــو د بـــد مستۍ كــې
دخوندونو اورنګونـــو په ځـولـۍ كـــې
سرې د ناز شونډې راپـــرانيستـــې اداتــه
څـو خبـرې وې چـــې ويـــې كـړې بادشاتــه
وې پلانې حـاكـم دې ډېر درتـــه خايـن دی
تـه پـــو هـېـــږې نـه خـــو ما تـــه مبيـن دی

***

چـــې خيـــمـــه د مستـــۍ ټـوله شوه سهار شو
د مظلوم حاكم تيارې خـــونـــې تـــه لا رشــو
پس له څو ورځو پو ښتنـو احـــوالـــونـــو
پس له ډېرو تحقيقونو، تپـــوســـونـــو
شوه معلومه چې تقصير د حاكـــم نـــه دی
تش تومت د معشوقـــې د ترخـــه ژږه دی
پس لـــه هغـــې باد شـاه ډېر ورنه خپه شو

سيـنـدونـه هـم مـري   اســـحـــاق نـــګيـــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلطان لاړه درباريانــــو ته جـــــرګه شــــــــو
وې کـــه څـــه هـــم ډېـــر پـــردې ښکلـــې ميـــن يـــم
خو والله چې پر هغـــې پېښـــې غـــمـــجـــن يـــم
زه وېـــرېـــږمـــه کـــه بيـــا هـــــم داســـې وشــــې
خدای خبر چې ددې ملک چـارې بـــه څـــه شــــې
دربـــارېـــانـــو ورتــــــه ووېــــل سلــــطانــه
نـــوريـــــې مــه منــه خـــبــره عــاليشانـــه
بـــاد شــــاه ووې نـــا مـــمـــکنـــه ده مـــلـــګـــرو
چـــې ځــــــان منـــع کـــړم د هـــغـــې لـــه خبــــرو

* * *

يـــوه شپه بـــادشـــاه دربـــارنه رابـــهـــر شـــو
معشـــوقـــــې سره مـــلګـــری پــــه چکـــرشـــو
بـــر بـــېـــړۍ ســـواره روان وو پـــــه دريـــاب کې
معشوقه يې کـــړه ګـــوزاره پــــه تــــــالاب کــــې
معشوقه لاړه خـــــو اوريــــې د عـــشــــق بـــل و
لګيــــدلـــــې د بــــادشاه پـــر تـــش ګــــوګل و
بيا باد شاه شپې پر اوښــــــــکو لنــــډولــــې
اوښکې څه چې يــــې ســــرې وينــــې بهـــــولې
باد شاه هسې خوار وزار او تــــور کمنـــد شــــو
چې ګوزار د عشق او مينې لـــه سمنــــد شـــــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بادشاهي يې په نظـــر لکــــه زنـــدان شـــوه

چـــې د عشـــق دنيا يې رنګه په جهان شـــوه

دربـاربـــانـــو ورتـــه ووې ای امـــيره !

ای زمـــوږ د ســـرو سيـــوريـه ای زهيـــــره !

اوس چې مرې ورپسې ولـې دې غـــرقـــاب کـــړه

خپله مينـــه دې لاهـــو په دې دربـــاب کـــړه

بـــادشـــاه ووې ورتـــه ای عـــاليجنـــاب

زه خـــراب نه يـــم نـــه ملک زما خراب

۲۹ / ۱۰ / ۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر قبر مې

مامې داخپل قبر په سترګو ولید

قبر ،

زما د سفر نوې بیړۍ

دوچې ځمکې سمندرکې غړوي دمساپرو دمساپرې شپیلۍ

او قبر کښونکي

ستړي ستړي رانه پښو ځنې ځپلۍ وباسي.

* * *

بربنډې پښې، سپینې جامې پر غاړه

زه مې دخپلې جنازې پر سر ولاړ یم

دملا غږ ته مې غوږ نیولی

چې بلوي مې پر ګناه دثوابونو څراغ

زه ورته سرې سترګې ژړیږم

وایم دروغ دي

ملا مه یې وایه !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

له کور او کلي نه مې ساندې خېږي

ادې دزوی چیغې وهي

بچیان دادا بیرته له خدایه غواړي

دچا په خوله کې چیرته نشته چې شاعر مړ شوی

اودلته زما په جنازه کې

یو شاعر

خپلې میر منې سره ناځې اوسندرې بولي

۱۳۷۱ / ۱۱ / ۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بزگر

ځنګه سرې ږلۍ په سروا خیستم؟

زماد لاس خولو فصل نه یو شین بوټې راپاتې نه دی

چیرنه یو ژیړ وږی هم نشته چې یې پاس پر پټکي کیږدم

له ګودرځنې په بربټو کې موسکی تیر شم

په مخه لاړشم، شاته وګورم

پرښکلي آشنا بیا دیوې بلې وعدې زیرې وکړم

ږلیو څه ونه کړل؟

بزګر لګیادی له خپل لور سره خبرې کوي

بزګر ژړیږي

او وریو ورته غوږ نیولی.

۶ / ۱ / ۱۳۷۲

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنګړیواله

بنګړیواله توره بیا پر کلي راغله

بنګړیواله شرنګ پرولو،

د ښایسته رنګونو څانګه

بنګړیواله زموږ د کلي

د زلمیو د «طالعو» د نازکې غوټې ورېم

بنګړیواله زموږ د کلي

د پېغلو ټو د اختر د شیبو زیرې.

* * *

بنګړیواله توره راغله

رنګه بنګه سانیولې

په پښتو پښتو زګیروویې

د هر کاڼي تپوس وکړ

خو زموږ د کلي لارو

د پردیسې بنګړیوالې

سینـدونـه هم مـري   اسـحـاق نـګیـال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تش د خولې سلام وانه خیست

وې یې: هو ! رښتیا زړه شوم

دغو سترګو رب وهلو

خدایزده چیرته

بیا پر کومو نابلدو کوڅو سرکړم؟

* * *

بنګړیواله تورې تم شه

حک حیرانه پښیمانه

بنګړیوالې په لستوڼي

دښو دوړې جارو کړې

هر دیوال یې ددې کلي

له خواږه نظره تیرکړ

وې یې: نه ، کلی همدادی

داکوڅې هغه کوڅې دي

خو حیرانه یم چې څنګه

نن مې پل پکې پردی شو؟

* * *

بنګړیواله ړنګیدله، بوګنیدله

چې له لرې زموږ د کلي

پخوانۍ ښار وښکاره شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو اشنا سلام يې وکړ

او دانه يې دانګورو

دبوډۍ په خوله کې وکړه

وې يې: ځه نو بنګړيوالې

ځه ورځه پر مخ دې ښه شه

اوس نو هغه کلې نه دی

اوس هغه بيبيانې نشته

او دښکلو مړوندونه

ډير کلونه شول چې پرې دي.

۱۱/ ۱/ ۱۳۷۲ لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غېچ

...خو تریخ دزهرو جام دی

نه څه سره لري نه سپینه

نه يې رنګ شته

نه يې خوند شته

نه يې پاتې شته نه مړینه.

* * *

عجیبه ډالۍ يې راوړه

پربنتو ، دجنت حورو

شپیلولي راته هډوکي

قتلوي سرتوره مینه

سین دزوو دی تربڅاخي

وریتوي دزړونو وینه.

* * *

اوس پو هیږئ؟ څه يې وکړل؟

ها لو بګرو دباغونو؟

یوه وښوده په ګوته

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل يې دل کړه پر غاښونو.

* * *

اوس يې غېج له موږه اخلي

ږدي موژرندې پرسرونو

ورشه غوڅه دې کړه ونه

راشه وادې خله غنمينه

نه يې رنګ شته

نه يې خوند شته

نه يې پاتې شته نه مړينه

قتلوي سرتوره مينه

وريتوي دزړونو مينه

...خو يو تريخ دزهرو جام دى

نه څه سره لري نه سپينه (!)

۱۲ / ۲ / ۱۳۷۲

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاپیرۍ

دغره په لوړه څوکه ګورئ

چې د ستورو د هیلیو تر ښکو لاندې

زما د مینې ښاپیرۍ ناسته ده

چیغې وهي

ټُندې اخیستې پرې باران نه اوري

په تور وربل یې

د چندنو پانو اور واخیست

غزل وسوځید.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

څومره درنه او پښتنه ده اوښکه

اوښکه د زړه له نازولي کوره راغله

زما په لپو کې راپرېوته

او به او به شوه

او زه لګيا یم لوړې لوړې څوکې ته

په لپو کې او به خېژوم

څوکې ته ور رسم نږدې شم

بیا د ځمکې تل ته ولوېږم

او به او به شم.

ښاپيرۍ تنده وژني

او زه او بو وړې یم !

۱۶ / ۲ / ۱۳۷۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلاني بلبلې

سیلاني بلبلې لاړې
نور دباغ دخوب په سین کې
دبلبلو دسرو ژبو
دشنو چیغو تصویر تت دی.
نور دباغ دسرو ګلونو
دبلبلو دسرو شونډو
نازولې مینه مړه ده.
نور دپاڼو پر کمڅیو
سهارونه دسپرلیو
چیرته پرخې پرخې نه شول.
« سرله سره پالنګه هسک کړه فتح خانه
لویه خدایه ، سیلاني بلبلې والوتې له باغه » .
سیلاني بلبلې لاړې
نورپر آس دننګیالیو
دپګړیو دشملو
دلوړو لوړو
آسماني غرو پته نشته
نور دبربتو پرسرونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه تاوه

د پښتون

اسرافیلي شپېلۍ کښې ده

نور هغه ډګر مات شوی

او پر غاړو د پردیو

هغه مستې

سپینې تورې لښتې نه شوې

«رابیا» بله ناره وکړه:

«سر له سره پالنګه هسک کړه فتح خانه

رابیا ګلې پونده ورته کړه سپره شوه».

۱۳۷۲/۳/۳۱ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

روږده

زړه شـــړلـــــې يــم لــــه كـــوره اورمـــې بل دى په كاله كې

لږ مې پريږده چې ويده شم ستا دزلفـــو پـــه ځـــنـــګله كــــې

سترګې ستا سترګو كې لامبي ملامت رابانـــدى مـــــكـــــړه

تنده كله ماته شـــوې دكبــــانو پـــــه ويـــــالــــه كـــــې؟

ما دمات زړه له هر شرنګه دشنو چيغو مالـــت جـــوړ كـــــړ

نه دى نوم وځي له زړه نه، نه مې شپه كوي په خـــولـــه كـــــې

دسينې پر باغ دې تلم ستا دګريـــوان قـــراول تــــم كـــــړم

اوس نو پرې چې مې زيندۍ كړي ستا دغاړې اميــــله كـــــې

چې په پټه دې خوله راكړه تــا پـه خپلو لاســـو غـــــل كـــړم

نن سترۍ وي سبا درمند روږده داسې كوي غـــلــــه كــــــې.

۱۳۷۲ / ۴ / ۳

كابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنده

دفردوس دعیش کوربه دي

غرقوي دنیا تر نوکو

خو لاتشي مړی غواړي

دسوالگر ساړه نغري نه.

* * *

دسوما جامونه لاس کې

زموږ دوینو لامبو زن شول

نه سړیږي ، نه ماتیږي

دمړو ماشومانو تنده

۲۱/ ۴ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د دويشت کلن ځوان وراره شفيق الله متين په شهادت

ويرنه

خلکو ګورئ چې پر کور مې دغم اور لکه غر پريوت
دفلک خونړې لاس مې لکه تبر پر سر پريوت
هريو کاڼې مو قاتل شو راته بېل بېل پر در پرېوت
دسرووينو په کاله کې بيا دوينو ګودر پرېوت
ځه درانه چنارته ناست هم دمرګي پرې خنجر پرېو ت
يو روڼ لمر مې دکاله و ، سحروخوت سحر پريوت
مرګه ځومره ګناه کار يې ورانوې دعزت کلي
له بې پتو ځنې تښتې رنګوې دعفت ځلي.

* * *

خدايه ځنګه به شم صبر ځنګه اور مړکړم په زړه کې
زيږېدلې يم لويږم دادوير په زنګانه کې
چيرته اور چيرته توپان وي راته سم ووري کاله کې
غم زما دکور کوربه دی ، مرګ مې ناست په دالانه کې
نه په غيږ کې دنيا لوی شوم نه په غيږه دنيکه کې
پرون پرې دپلار مری، شوه نن ساه قتله په وراره کې
ځه دغم په ورځ پيدا يم ځه دغم په ورځ به مرمه
لويه خدايه لويه خدايه ! داځه يمه داځه يمه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ټول کهول مې جار جاري واې خو« شفيق » راته پـه کــوروای
دازلمی ستوری دکور مې دنيــکه پــر درګــاه خــور وای
تل دقام دپګـــړۍ ګل وای دټــبـر دپــت انـځــور وای
غم يې تل زما پـــر ســر وای دادژونــد پـــر نيــلي سوروای
دده درد وای زما مرګ وای دده کـــور وای زمـــا ګـــوروای
زما خونــه وای خـــرابـــه خـــو ودان نــغـری د ورور وای
تو لعنت زمـــا په غـــم شـــه زه يــې زوړ کړم دی زوړ نه شو
کال په کال رانه کښت ريبي خو ورېـ ستـــرګـــې دی موړ نه شو

* * *

لا يې سيو ري ته ناست نه وم ځوانيمرګ شـــو بهـــار وســـو
سم چې ګل جوړ شو شملې ته ، شمله وســـوه ګلـــزار وســـو
چې راخوت دسهار ستوری ، ستوری وســـو سهـــار وســـو
هغه رنګه ځواني وسوه هغه دنــګ ســپيـــدار وســـو
ځاريدې چې ور نه ښکلې هـــا دښکلـــو ســـردار وســـو
ګلالی لالی مې وسو ، وطن وســـو ځـــيـــد ښـــار وســو
پر هر سر باندی اور بل دی سر دې پورتـــه کـــړه« شفيقه».

* * *

وروره ته خو دګور نه وې ستا ځـــوانـــي دګل ځـــوانـــي وه
ستا ښايست دګل ښايست وه ، ستا ثانـي دګل ثـــانـــي وه

سيـنـدونـه هم مــري اســـــحـــــاق نــــګـيـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا دخولې دتکبیر چـیغــه ددې کلــي ودانـــي وه
ته دسرو یاقوتو کان وې خــو وطــن کــې ارزانـــي وه
ورور دورور په لاسو وژني دلتــه دا مســلمــانـــي وه
دلته داسې نـادانـي ده، دلتــه داســې نــادانـــي وه
مګر ته یوازې نه یې دلتــه دنـــګ غـــرونه قتــلیـــږي
دلته سیند پر چړو وژني دلته ټــول وطــن نــړیـــږي.

۲۲ / ۴ / ۱۳۷۲

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې لور داسې لوونه

ورېځې بیا لامبي پر اور ووري پر ګلو

دازلمی سپرلی خونه دی د سوځلو

له اسمانه د سکروټو غر را پرېوت

سوځوي مې ښکلی کلی د سنځلو

بیا د ګلو د حیا پر ناموس جنګ دی

څانګې سترې شوې د ځان پر قتلولو

د باغ سپین مړوند رېبلی دی اغزیو

پرې یې نه ښود چېرته جوړ ګرا یوان د ښکلو

د سیندونو مست اوښان وسول له تندې

دهېلیو پېغلې بیا لاړې له کلو

د سپوږمۍ پر وربل مري غونچې د ستورو

لمر د ځان جنازه وړي پر خپلو ولو

موج دوینو ګلان وکول سپرلی شو

څه حاجت شته؟ دګلاب او د سنبلو

بیا لنده نه شوه ډوډۍ د «عیسی» جام کې

پاتې نه شول هغه سره شراب د څښلو

دپیالو پر شرنګار یو ویده وینښ نه شو

نه ساقي شته نه کنډول د کړنګولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوې شمعې د شپو دېو پر تندي ونه ويشت

يو پتنګ نشته لمبو کې د لامبلو

داويدې ستر ګې دبڼ پرې رنې نه شوې

چيغې پر ېوتې رانجو کې د بلبلو

فلک لور پسې اخيستی ستړی نه شو

ددې مستو چتو ستورو پر رېبلو

نازولې غوټۍ نه شوې پکې بلې

تور لوګي دي چې ټيکري شول دوربلو

دماتم ډمو بنګړي دښکلو مات کړل

غوځوي ورنه نکريزې له منګولو

په بر هر زړه مې لاس مه وهه جانانه

داخو سالو پټه نه ده د ګنډلو

زرغو شوی چم په چم بر سات داوښکو

قتل شوي موسمونه د خندلو

داچمن چمن وطن دارته بس نه شو

نه يو شين ډډ دچنار شته نه دولو

مني بيا ورته له سره سيخان سره کړل

دا لا له دي له ازله دداغلو

ددې خوارو په قسمت به باران نه وي

چې لمبې وروي پر کور د جل وهلو

سيـنـدونـه هم مــري اســـــحــــاق نـــګيـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو پرې شوی رګ مو ښخ لکه تاک نه شو
یو سر نشته په دې ښارکې د ښندلو
نه د عقل پر آس سور، نه لیونی شته
نشته ژبه د زنځیرنه د وېلو
څه ایرې د بې قدرۍ وربانديې شنې شوې
دا درنې شنا ختې خونه دي دکتلو
ددې کلي ښکاریان مړه له سره وژني
غشي ولي بیا پر زړونو دبسملو
نه یو مټ د تیارو جنګ ته چېرته پاتې
نه یو لاس د خپل کرېوان د څیرولو
د لمبو تر خیمو یو « ابراهیم » نشته
پیدا نه شو یو «منصور» ددارختلو
بیالوېدلی دی «رستم» د «شغاد» څاه کې
لاره نشته دې ګړنګ نه دوتلو
نه یې ګرد په تورو دښتو کې د آس شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ناري د شهسوارو ددانګلو

بیا یو شین زمری دې غرونو کې لوی نه شو

یوه تشه جنډه نشته پر مورچلو

دشنو چیغو له کاروان سره سفر دی

ژبه نبښتې په تالو کې د غزلو

سرله تورو خاورو پورته کړه« خوشحاله»

لا خو غچ د «هجري» پاتې پر «مغولو»

۱۳۷۲ / ۵ / ۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه جام، نه څادر

څوتور سرې

څو سپین سرې

«یو څو اوښې»

«څوپسونه»

څه غریب سترې کاروان دی؟

باد راوړې پانې رېږدي.

***

«قاف» لمبو پر سر اخیستی

ښاپېرۍ شوې مسا پرې

خدای خبر دی چې به دمه

بیا پر کومو غرونو کېږدي؟

***

څنګه رنګې میکدې دي

څنګه ښکلې شونډې سوځي

جانه بیا به دې ساقي شم

«که مې غم د ډوډۍ پرېږدي»

***

نه ترانګې د کېږدۍ شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ځپلې، نه ځادرونه

لوټوي د جام ناموس مې

پر شهيد ې پګړۍ پښې ږدي.

***

څو تور سرې

څو سپين سرې

« څو پسونه»

څه غريب، سترې کاروان دی؟

باد راوړې پانې ريږدي.

۲۹/ ۷/ ۱۳۷۲

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپوږی (۲)

ما خو ټول عمر له کوچینو سره مینه کړې

کوچي لوګي،

ګوچي بادونه،

ګوچۍ پیغلې،

او کوچۍ کېږدۍ

ماخو ټول عمر له کوچیو سره مینه کړې.

***

کله چې باد

زما د کور پر رژېدلو او ختېینو بامو

د خپل ناپایه سفرونو منزلونه وهي

زه ترې مدام

د خپل ورک شوي سپوږي

د ټوخي غبراورم.

کله چې

ما د شو ګیرو د تورو غرونو له شا

دخوب کوچۍ

زما د سترګو په رنې کېږدۍ راپېښنه وکړي

زه د کوچیو د کاروان

سینـدونـه هم مـري

اســــحـــــاق نــــګیـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه مست

خود دې ستړې او ښ

دغاړې له زنګونو ځنې

د خپل ورک شوي سپوري

ستړی غزل اورم.

کله چې

د کوچۍ پېغلې د رنګين وربل ماښام

او د کمخو د غځېدلو غرونو شپو ته ګورم

زه ترې مدام

د خپل ورک شوي سپوري

د پرهر جنو وينو

د شنوغوټيو شين سلام اورم.

کله چې

له ستړيوی منزلونو وروسته

د هغو دنګو غرو تر غاړو

دوړو وړو وريو

د خنداوو تمځايونه ګورم

چې ورته لپو کې اوبه ور کوي

او له شنو سترګو يې ستړياوې مينځي

ما خوټولو عمر له کوچيو سره مينه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

***

ای د بې ننبو

او بې کوره شنو بادونو په خير

زموږ د کوچيو

لالهاند کاروانه !

ای ددې دنگو دنگو غرونو

او دلوېو دښتو

پر سپينو سپينو او سپېڅلو پيو

رالويې شوې شوې کوچۍ !

ای ددې غرونو د خيړيو

او چندړو د باغونو

پر لندو لښتو ويده کوچيه !

او ای ذغرونو دشپو نکيو

دشپېليو پر وزرونو کې

راتاوې کېږدئ !

سبوری مې بيرته راکړئ !

زه مې يو ازې دغم غر

او د خنداووجنازې

پرخپلو سترو

او بې کسو اوږو نه شم وړلای

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبوري مې بیرته راکړئ !.

زه پر دې ارتې او پراخې نړۍ

ایکې یوازې

همدا سیوری لرم

سیوري مې بېرته راکړئ !

***

ما خو تول عمر له کوچیو سره مینه کړې

کوچي لوګي،

کوچي بادونه،

ګوچۍ پیغلې،

او کوچۍ کیږدۍ

ماخو ټول عمر له کوچیو سره مینه کړې.

۱۳۷۲ / ۸ / ۲۶

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

میرمنې ته مې لیک

کورمې

شپې شي، شپې ومري

او دور ځو او ښې بیا وزېږي، بیا قتلې شي

خو زه ژوندی یمه د شپو ، ورځو دقتل انتظار ته ناست یم

ویې څښم، ویې خورم،

ګړۍ، ګړۍ ویده پاتې شم، بیا پا حیږم

پورته شم، بیا یې وڅښم، بیا یې وخورم، بیا ویده شم

شپې شي،

شپې ومري،

او دورځو اوښې بیا وزیږي

بیا قتلې شي.

***

زما د ځنګې یخ وهلي ګلان لاړل

چې دښکلي مشرق زلفو نه

په څنو کې د لمر ښکلي ګلونه کیږدي

او زه یو ازې د پنجرې په څنګ کې ناست یم

له خپل ځانه سره «ګاتي» کوم

کله نا ځکو ته لمنې اوبم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله انګړ کې له خپل سېوري سره پاخم په «موسیو» سرشم

خود «موسیو» چم مې هم نه دی زده

کله د خدای له وېرې پاخم

ستا لمن مخې ته واچوم په لمونځ و کوم

ستړی ستومان شم پر لمونځونو

خو لمانځه نه وروسته

خولې ته دوعانه راځې

خدای ته دعا هم پېښتنې ژبې ته سوال ښکاري

او زه د سوال او د سوالګر له نامه کرکه لرم.

شپې شي،

شپې ومري،

او دورځو اوښې بیا وزېږي

بیا قتلې شي.

***

زما د کور ښاپیرۍ تللې مالت د کوه قاف په سفر

نورمې د کور له دېوالونو ته

دعطرو ګلان نه ورېږي

هر شیبه

دسرو ګلونو د غوټېو د عطرونو پر ځای

دورور د چرسو او د شنو بنګو دودونه څښمه

سینـدونـه هم مـري اســــحـــــاق نــــګيــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک د ډوډۍ پر سرلګیادی

نا مینځلی لاس ګولۍ تاووي

بل د ښوبل د خولې مړۍ شماري

بل پخلنځی د شنو نسوارو پر شنو لاړو ډک کړ

نور ددې کور دعا دتونو په ښیښه کې خپل مخ نه شم لیدای

ښاپېرۍ ببرته راشه !

ګلونو راشئ،

زما تشه ځانګه بیا ډکه کړئ !

۱۳۷۲ / ۱۰ / ۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر(۱)

منم چې وطن وران شو مګر وران نه شو داغر

آسمان یې په سر کېوت خو ستومان نه شو داغر

حاجت څه د بیړۍ شته دامې کلی دامې کور

خبر دې چېرته نوحه په توپان نه شو داغر

هر ګانې یې رهبر دی هر پرخه یې قیام

بې تورې بې شملې نه شو حیران نه شو داغر

وربږي دې اورونه پرې داغاړه دایې سر

سو زبږي خوله هوډه پښېمان نه شو داغر

قربان یې شم له ضده چې یې هېڅ نکړو بدل

هماسې چې افغان وبل افغان نه شو داغر

۱۳۷۲ / ۱۲ / ۳

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمان

وچې خاورې نه بهر شو

هومره لوې شو لکه غر

هغه ړوند سترګې پيدا کړې

هغه ګونګ شو ژبور

په بې پوندو پښو ګرځي

دا سپوږمۍ ده که دا لمر

لو به ځمکه يې پيدا کړه

هسک په تله برابر

دا شنې ونې دي که څانګې

ورته ټولو ايښی سر

هر څه پر مخې پ‌ءاته دي يادوي نو د رحمان

تاته چاوې چې درواغ دي نعمتونه د سبحان

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک يې جوړ کړله کودړي

څوک يې پاخوه له اوره

څه خوږې، تروې اوبه دي

ځي بهېږي لوړتر لوره

تکه شنه هره دانه ده

هره ونه يې سمسوره

لکه غرونه ببرې ګانې

په داشنه درياب کې ګوره

څوک پيدا کړي څوک فنا کړي

څوک ترکوره څوک ترګوره

يا خو وباسي له سينده مرغلرې او مرجان

تاته چاوې چې دروا غ دي نعمتونه د سبحان؟

***

وخت د تلې رانږدې دی

نه بقا شته نه مهلت شته

که پيری دی که انسان دی

نه يې زور نه يې همت شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې لوګيو سرې لمبې دي

نه آرام شته نه راحت شته

دا اسمان به چوي له وېرې

دا سې غم دا سې هيبت شته

له آسمان او ځمکې ووځه

که دې توان که دې طاقت شته

چې کرل دې اوس يې رېبه داده ورځ د امتحان

تا ته چاوې چې دروا غ دي نعمتونه د سبحان؟

دا شعر له سوره رحمان څخه په الهام ويل شوی دی.

۱۴ / ۱۲ / ۱۳۷۲

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپند

پېرې يې تېرې شوې هوښيار نه شو

چا وې د کلي سپند مهار نه شو؟

زه به رسوا کړم بې ننګي د څپو

که جاله وان راته په قار نه شو.

۶ / ۱ / ۱۳۷۳

کابل- ماهيپر

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرونده

ځمکه هېڅکله د سينې د سر شين شوی نازولی زړی نه هېروي

زړی هم مور غواړي.

***

باد ددې غره له تالا شوي کلي راغی

زمونږ د ښکلې کروندې په په سپينو تيو کې يې پې، وچې کړې

زړي له لوږې مړه شول

او زه تنها پاتې شوم

د کروندې پر وچو تيو د ماشومو شهيدانو سرې جنډې شنې شوې

کرونده بوره شوله

کرونده زړه پر شاپرته ده

د آسمان د مور پر سپينو نازولو بچو ناړې شيندي

کرونده بادونه داد خيرې لمن پور غواړي.

***

کرونده ژاړي راته چيغې وهي

زويه ! فيره او ناکامه شومه

سبا به سره اورونه مړه وي

او د کلي دغه سوړ تنور به ژاړي

او له لوږې به مري

سيندونه هم مري   اسحاق ننگيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاړشه ! دبلې کروندې د سینې زړی شه او وغوړیږه

زه به دې هیله مور شم

چې ها بزګره او نهره پېغله راشي راته وخاندي

او ووايي چې ای موري !

دادی نن بیا مړه شوم

وچه ډوډی مې بیا له لاړو سره تېره کړله.

***

تنور لګیادی رانه اور غواړي.

۱۵ /۲ ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کچل

یو سړی نوم یې حسن د کونډې زوی و
د کچل په نوم مشهور په کلي، کوی و
پېدا کړی رب تنبل او هم بېکار و
همېشه به دی د مور پر اوږو بار و
بوه ورځ یې ابۍ وبوسته له کوره
څه په چل، څه په تدبیر او څه په زوره
کچل لاړه له خپل ښار ځنې بهر شو
تر هغو چې پر بوې دښتې برابر شو
خوار او ستړی بوې ونې ته دمه شو
چې له لرې بوټولی ورته ښکاره شو
یو هجوم و چې پرې راغې د مچانو
سره جګړه وه چې پرې جوړه شوه بارانو
کچل دم ساعت پر ټولو بریالی شو
له غروره هسې مست لکه زمری شو
بیا یې ولیکل پر غټو تورو باندې
چې ویده و د هغې ونې د لاندې:
«شل مې مړه، سل مې زخمي، سل مې آزاد کړل
دښمنان مې پر بوه ګوزار برباد کړل»

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــــه دې وخـــت کـــــې ېو لښـــکر چـــې د سطـان و
پـر هـــمـــدې لاره پـــه کـــوم مـــقـــصـــد روان و
دوی لـــیـــدل چـــې یـــو ســـړی دلتـــه ویـــده دی
او تر پاســـه یـــې یـــو لـــیـــک پـــه رپـــېـــده دی
لیـــک یـــې ولـــوستـــه لښـــکر ورتـــه حیـــران دی
وې یـــې دادی چـــې رښتـــینـــی قـــهـــرمـــان دی
لښـــکر وخـــو ځـېـــد پـه منـــډو خپـل سلطان ته
وې یـــې راشـــه شـــاهـــا ! ګـوره پـــهـــلوان تـــه
ســـل آزاد ، ســـل یـــې زخمـــي ، ســـل یـــې وژلـــي
اتـــلان نـــشتـــه تـــر ده چـــې مـــوږ لـــیـــدلـــي
ددې شـــاه چـــې لـــه بـــل شـــاه ســـره جـــګـــړه وه
دبـــــري اومـــاتـــــې وېـــــره ورســـــره وه
پر لیدو ددغه ځـوان هـومـره خـــوشـــحـــال شـــو
تـه بـه واچـې دبري یـــې شیـــن نـــهـــال شـــو
حســـن راغـــی ددربـــــار دغـــاړې ګـــل شـــو
د عیشونـــو تـــود بـــاران وربـــانـــدې تّـــل شـــو
بـــلـــه ورځ هـــغـــه د جـــنـــګ چـــغـــه خـــپره شوه
اول ټولـــو نـــه حســـن بانـــدې نـــاره شـــوه
د جـــګـــړې کـــالـــي یې واغـــوستـــل کـــچـــل تـــه
اوس یې بیا یې دمیـــرانـــې تـــود مـــورچـــل تـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې يـــې زيـــن كـــړه هـغــه آس چې دې خوښـــېږي
مېـــړنـــي پـــر مېـــړنـــو آســـو سپـــر ېـــږي
خـــو كـــچــــل چــــې لا د خــــره سپرلي يې نه زده
د جګـــړو پر مـــېـــړنـــو آســـو يـــې څـــه زده ؟
كـــچـــل هـــغـــه آس راخـــلاص كـــړ له رســـۍ نه
چــــې بـــې زار ولـــه ازلـــه زنـــدګـــۍ نـــه
هـــغـــه اس چـــې نـــه مـــردارو ، نـــه ژونـــدی و
پـــرې سپـــور شوی د سلطـــان دا مـــيـــړنـــی وه
ټـــولـــو ووی پـــه رښتـــيـــا چـــې قـــهرمان دی
پرهـــمـــدې اس د جـــګـــړې پـــر لـــــور روان دی
كـــچـــل ووې اوس مـــې وتـــړئ پـــر پـــړي
چې چـــار پـــيـــر مـــې شـــي تـــرآس د بـــدن غـــړي
د كـــچـــل خـــو داكـــارونـــه ولـــــه ډاره
چـــې ګـــوزار يـــې تـــه كـــړي آس پـــه ســـمـــه لاره
خـــو پـــادشـــاه وې چـــې داكـــار دی د نـرانـــو
نـــه ويـــريـــږي پـــه تـــش لاس لــ-ه دښـمـنـانـو
كـــچـــل لاره د جـــګـــړې پـــه لـــور روان شـــو
ســـر لښـكـری ګـډ د رزم پـــه مـــيـــدان شـــو
چـــې يـــې ولـــيـــد د دښـــمـــن دلـښـكـر ســـيـوری
هـــلـــتـــه جـــوړ شـــو لـــه كـچـــل څـنـې كـربـــوړی

سيـندونـه هم مـري اســـحـــاق نـــګـيـــــال.

دی روان شو چې ترمځې یې شوه ونه
هغه ونه چې له بیخه وه چینجنه

بیا له ویرې یې تري غېږه کړه چارپیره
ونه ووته له خاورې نه ترزیره

پر آس سپور، ونه په لاسو کې کچل
ښکاریده هغو دښمنو ته اجل

دښمنانو چې یې نوم و اوریدلی
خو په سترګو یې هرګز نه ولیدلی

وې تړلی پر آس سپور پر موږ روان دی
ونه باسي په لاسونو دا څه ځوان دی

موږه نه یو پر ښتیا دده د زور
داسې برېښي لکه تندر، لکه اور

دښمنانو د جګړې له لوري شا کړه
فتحه داسې رب پر برخه دپادشاه کړه

پادشاه وویل کچل ته پهلوانه
مبارک شه لور مې درکړه درته ځوانه

بیا کچل سره له ناوې راغی کورته
شهزادګۍ یې کړه نوکره خپلې مورته

اوس میړه د میړنیو حسن خان دی
هم باتور دی، هم اتل دی، هم ښه ځوان دی.

۱۹ / ۲ / ۱۳۷۳ کابل

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالله پویان ته !

یو رنګــ یو باد

زه د دردونو رسیدلې فصل

زه مې د ځوانو ارمانونو شهید

زه مې د پیغلو سحرونو قاتل

زه مې د ستړیو منزلونو شهید.

***

زه له خپل ځانه ستړی شوی سیوری

زه له خپل ځانه ستړی شوی شاعر

زه هغه هیر ، هغه نیمګړی غزل

هغه له ستر ګو غورځیدلی شاعر.

***

زه رالویدلی د موسکا له غرونو

او راکې مړدی هسی سکور یمه زه

زړه کې هنداره د سبا قتله ده

لکه حباب هسې یو کور یمه زه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

***

زه د دی تورو شپو کیږدۍ ته ناست یم

مانه دورځو تاج محل هیر دی

زه د تیارو دړمو رنګ وهلی

مانه د سرو شونډو غزل هیر دی.

***

زه د ابلیس ناوې په ښکار وړی یم

زه د بد رنګې دنیا اور کې سوځم

زما یې خوله د شپې پر تیو ایښې

زه د کمبختو ستورو کور کې سوځم.

***

زه د دې وریځو سمندر کې لاهو

او ته ساحل راته د لمر ښیې

زه د لو لیو شپو په غیږ کې ستړی

ته راته غیږه د سحر ښیې.

***

ما د زړو بګوو چیغې وژنې

رانه پیښې څه د بلبلو غواړې

زه د بلا ژامو کې شپې تیروم

ته رانه عزم د خندلو غواړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

***

زما يې چيغې پر زنځير تړلي

لکه فرهاد راته تيشې راکوي

رما يې شونډې په توبو ګنډلي

ته ګناه کار راته نشې راکوی.

***

ګوره زه مړ يم ته آيت د سبا

راځه راځه آشنا يه هير مې که

رنګ مې وانخلې له دې سوي درمند

باد يم راوړی په باد تبر مې که.

۲۸ / ۳ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۲)

غر څومره ښکلی دی؟

دتیرو دارام سین

دموسکا

وینبو څپوکې ویده،

غر

ددې شګو په تکریو کې

دلمر دسرو انګورو

دباران هادې

***

غر څومره ښکلی دی !

دلارې دکاروان

دتریو اوښو

هر قدم کې

دشنو پر خو ګړی

غرمو دمینو کیسو

سمسوره ژبه

او دښکلو ښاپیریو

دکمڅو دسرو ګلونو

سیـندونـه هـم مـري   اســــحـــاق نــــګيـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباغچو مالي.

غر دښارونو

اوکوڅو

او دبامونو

له تورتمو زندانونو نه دوتبو

شنو بادونو

دسفر او آزاديو ډګر.

غر دهوسيو او بازانو

ددی ستړيو ستړيو منډو

او خوبونو

دغه ښکلی

زړه را ښکونکی انځور.

غر څومره ښکلی دی اشنا

دا څومره ښکلی دی غر !

۲۷ / ۵ / ۱۳۷۳

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل او خنجر

یورون د سبا باد یم تکل شته خو وزر نشته
دا څنګه پسرلې دی ؟ سحر شته مازیګر نشته
ای شپې ! ته دې له ستورو نه داوړی پلو ډک کړه
زموږ دور ځو برخه کې خوشا ځکی دلمر نشته
جنډی نه شوې دیرو کې هغه شنې د چلم وریځې
وطن مې د شملو دی خو یوه هم پر سر نشته
یو ګل چیرته کمځو کې لکه ستوری زرغون نه شو
منګولې پر نکریزو او منګې پر ګودر نشته
راشنه شوه پر ژبه د چا بیا میوندي کړیکه
شپیلۍ پر کړو بریتو، یو غمې پر خنجر نشته
ننګیاله چې دې خواکې نه «خزان» شته نه «ټکور» شته
والله چې په دې ښار کې غزل نشته، هنر نشته.

۱۳ / ۶ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کجاوې !

څوک دی ؟ د کوم ځای دی ؟ او چیرته درومي ؟

نه پوهېږم !

چې د سهار د شنو وږمو د شنې زیږ د اشیبه کې

د جامو غر په اوږو مات کړم

د شنه خوب د شنو اوبو په سین کې ولامبم او ستړی شمه

دی شي نږدې

سپینې جامې راځنې وتښتوي.

او د غنمو پر وریښمینې وخیږي او چیغې کړي چې:

ای لا مبو زنه،

اې د باغ مرغیو !

مادرته سرې ، تورې جامې راوړي

راشئ د اسپینې او خیرنې جامې وغورځوئ !

څه شپه وروسته وروسته د دې کلي د مرغیو

او کبانو جامې نوې شي

سین تور شي

ونې تورې

کلی سور

او کلی تور غوندې شي

سیـندونـه هم مـري

اســــحـــــاق نــــګیـــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا کجاوه پراوړو بار کړي

خدایزده چیر ته به ځي.

* * *

کله چې پاځم

هغه وینم چې روان دی

او ددښتو پر نوویو لارو منډې وهي

او کجاوه یې زما زما له تکو شنو خو بو ډکه ده

بیا دکوچیو دکاروان مخې ته تم شي

او هر خوب مې

موتي موتي پروریو او اوښانو ویشي

کجاوه بیا تشه شي

بیا درمو له مخې شنه واښه راټول کړي

کجاوه له سره ډکه شي

موسکی شي

بیرته وخوځیږي

شپه شي ، تیاره شي

تورو وریځو سره یو ځای شي

باران شي

او له سترې کجاوې سره راوښځیږي

بیا دغنمو پر وریښمینو زلفو وخیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او چیې کړي چې:

جامې مو سرې

جامې مو تورې ،

او خوبونه مو ژېړ !

داسې یو زیرې راته وکړي

او روان شي

خدای زده چیرې به ځي؟

۱۸ / ۶ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوپټیا

زما د کور څراغ ماښام نه تر سبا سوځي

او له ماښامه تر سبا.

د خپلې ښکلې تنهايۍ له تورو زلفو سره مينه کوم

ما يې دزړه پر دښتې کور کړلی

ما د چوپټيا له سپينو تيو نه

دژوند دچينې غړپ کړی دی.

* * *

زما د کور څراغ ماښام نه تر سبا سوځي

خو به مې خيال

لکه يتيمې مرغلرې

د غزل له يا قوتي شونډو راونه څڅيږي

نور به د سترګو له هندارو نه د خيال

او دغزل شنه انځورونه ټول کړم

نور مې د خيال واګې چوپټيا ته ښنم.

۲۴ / ۶ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعبدالقهار عاصي پر شهادت

يون منصوره ويرنه:

زه هم د رځم !

موږه چې سترګې غوړولې

او موږ چې دادی سترګې غوړوو

دمينې کيسه مو نه ده زده

موږ مينه نه پيژنو

وينه پيژنو

وينه او مړينه زموږ برخليک دی

وينه او مړينه زموږ تاريخ دی.

*　*　*

سيندونه هم مري　　　　اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ لا مينه نه ده ليدلې

مينه هغه کوچی باد دی چې پرغولي مو هيڅکله شين نه شو

موږ مينه نه پيژنو

زموږ نوم يې له ويني او مړيني سره تړلې دی

رښتيا ،

د « حسين » او « يزيد » کيسه دې زده ده؟

پيړې پيړې کېږي چې

د « يزيد » په لاس کې توره شته ده

يوه توره تُوره

يوه سره تُوره

هغه تُوره چې « حسين » پرې هره ورځ وژني

او د « حسين » پر مرۍ يې راکاږي

مګر تا د«حسين» مړينه ليدلې ده ؟

مګر دا « يزيد» نه دی چې هره ورځ مري؟

« مګر دا « حسين » نه دی چې هره ورځ زيږي؟ »

هو ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مینه نه پیژنو

وینه پیژنو

وینه او مینه زموږ بر خلیک دی

وینه او مړینه زموږ تاریخ دی

ـ خو څرنګه برخلیک ؟

د «حسین» برخلیک !

خو څرنګه تاریخ؟

د «حسین» تاریخ !

رښتیا ،

زموږ نوم یې د «حسین» دنامه سره تړلې دی.

ای تاته وایم !

موږ دې په یاد یو ؟

زموږ جنګړې دې په زړه دي؟

او کله دې زموږ په جونګړو

هغه بې ییبرې لوګي نه دي هیر؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته چې خاوره یو ازې یوه ولویشت ده

نیم یې زندان دی

او نیمه یې هدیره

هغه زموږ کلی دی

او هلته زموږ جونګړې شنې دي

هلته چې دنغریو پر سرونو

لوګي له لوږې مري

او اوبه له تندې جل وهي

هلته زموږ کلی دی

زه او ته هلته پیدا یو

زموږ دکلي لاره پرګلو نونه

پر اغزیو ده

پر دغو لارو زموږ بیلې او تناکې پیښې

پر لوټو

پر کاڼو لګي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ لارې قاتلې دي

زموږ لاروي قاتلان دي

دغه سترې او قاتلې لارې

زموږ ستړيو كاروانونو ته

اوبه نه

وينې وركوي

زموږ د ستړيو آرمانونو وينې

هوكې !

موږ مينه نه پيژنو

وينه پيژنو

وينه او مړينه زموږ برخليک دی

وينه او مړينه زموږ تاريخ دی

رښتيا ،

كله دې د سيندونو مړينه ليدلې ده ؟

گوره ! سيندونه هم مري

او زموږ نوم يې

د سيندونو له نامه سره هم تړلې دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ای ! کله چې ته‌پې یرېښتې

لکه دوینو څاڅکي

دانه دانه له آسمانه څاڅي

تا د اسمان د زړه چاودون شیبه لیدلې ده؟

ای ! کله چې وریځې

د سپوږمۍ د سپین کمیس تنۍ پرانیزي

تاد ستورو په ستر ګو کې

دوینو چغارې لیدلې دي؟

او کله چې ږلۍ

دغوټیو موسکی شوندې

پر غاښونو څیري

ته دونو او ګل بوټو دویر جن غزل کاږو

پرزړه ویشتلی یې؟

هو کې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپوږمۍ مري

او ستوري هم مري

خو ته يې چيرې هديرو ته ناست يې؟

دا تياري دي چې هره ورځ مري

اودا

سپوږمۍ او ستوري دي چې

څو مري هو مره زيږي.

* * *

موږ چې را زيږيدلي يو

او موږ چې دادی ژوند کوو

له غزل سره زيږيدلي يو

او له شعر سره مو ژوند کړی دی

غزل مو دڼوډۍ مالگه

اوشعر مو دکور چت دی

زموږ ژوند شعر دی

يو تريخ ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو تا کله د غزل مړینه لیدلې ده؟

او کله د شعر مړینې ته ناست یې؟

موږ مینه نه پیژنو

وینه پیژنو

وینه او مړینه زموږ برخلیک دی

وینه او مړینه زموږ تاریخ دی

رښتیا،

زموږ نوم یې د شعر له نامه سره تړلې دی.

* * *

پو هیږې؟

زه او ته له یوې ونې یو

ته لاړې

خو باور لرم چې زه هم درځم

څو دا شلیدلې ریښه یوه شي

باور لرم!

باورلرم!

۱۳۷۳ / ۷ / ۲۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور ته مثنوي

بو سم؟ مـــوري د اغـر د غـمو چيرته
بـو ســـــم د اهد يرې پر اوږو چـپـرتـه
دی راتــه مـيراث يو سور ګريوان خونه
دی دايــو يـعـقوب او يو کنغـان خونه
يوسف هره لو ښت ښاه ده هره ښاه کې
يـوسـف د هر کاروان د پـښو درزا کـې

* * *

چرې مـورې پـه وينو کې خوتــېـږي
چــرې لکـه باران پـر موږ وريــــږي
دا پـر ښو (حسين) ژړا خـــونــــه ده
دا يـــو ښـو ورځـې کـربلا خو نه ده
راغــې پــه سـر راتـه بـادشاه شويزيد
زموږ د کلي شهـنـشا شو يـريــــد.

* * *

مورې پـه زړه کې ښو پـرهـر خونـه دی
مورې تـنـها قـتـل د لـمر خونـه دی
دلــتـه هـر ستوری او سپوږمۍ قتله ده
دلتـه هر ګل، هره غوټـۍ قـتـلـه ده
مورې لـو ګې شـو او سـوزېـږي وطـن

سيــنـدونـه هم مـــري   اســـــحــــاق نــــګيـــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مورې په سرو تورو قتلېږي وطن.

*   *   *

مورې ږو ویر او ږو ناکام خونه دی

دا یو خوشحال او ږو بهرام خونه دی

دلته ږوازې مسیحا خونه دی

دلته ږوازې یهودا خونه دی

دلته هرکاږی او انسان شو قابیل.

هر یو لستوږی هرګریوان شو قابیل

*   *   *

مورې یو غر دلته آباد خونه دی

هغه پامیر، هغه شمشاد خونه دی

دلته کبان دلته سیندونه سوزي

دلته له تندې بارانونه سوزي

د باغ ناموس راته اغزیو لوټ کړ

پت د کېږدیو مې پردیو لوټ کړ.

*   *   *

مورې شملې شته خو سرونه نشته

دیرې مو شته پکې کټونه نشت

چلمونه مات شول بادونه راغلل

چنارونه مات شول هغه د کلي

ګودر موري زخمي دی موري وران دي

سیندونه هم مري   اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي ګــودر يــو جــل وهـلــي بــيــابـان

* * *

دي مـــورى يــو غـم او زړه چاودون خونه

دي مـــوري دويـــنــو يـــو جيحون خونه

موري دلــتــه هــر كـانبي كي جيحون دي

موري دلته په خپل كور كي بيلتون دي

ولګيد مـــوري يـــو تــنــدر دې پر كور

ولګيده ســتـا پـــر سپـيـڅـلي لمن اور

* * *

ژاړوم مـــوري زړګـــي دي راچي ويې

ژاړوم دا مـــات منګى دې را چى ويې

شو مه زه دې د مـړې ونـې بـلـبـل نه

مه ســويــوكـمـځو ته دي ګل نه شو

خوا ركه ستر ګو ته او ښكې څو پيالې

دعــادې نــه غـــواړم ښيرې خوراكه

۱۹/۸/۱۳۷۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

زيری (۱)

زړګيه زيری زيری چې ورېمه د سبا راغله
زما د تيارو کلي ته ډېوه د سبا راغله
باور مې کله نه شو چې به بيا پيښه راوکړي
دې قتلو پسرليو کې غونچه د سبا راغله
حيران وم چې ما شوم غزل به کوم غوږ کې ويده کړم؟
کاڼه کاڼه مالت ته مې نغمه د سبا راغله
کلونه پس به بيا پر جل وهلې دښتې ووري
له سپينو پرخو ډکه لو پټه د سبا راغله
نه مړ نه يې ژوندی کړم دې مغول يوازيتوب مې
ای ورېو حجرو زيری پښتنه د سبا راغله.

۱۳۷۳ / ۹ / ۲۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیمګړی غزل

ولـــول زلفـــې خــورې کــړ غـــــوړوه رابـــــانــــدې شپـــې

لــــه تـــورو شپـــو دې جـــارشـــم وورووه رابـــانـــدې شپې

ړمنــــځ دې کړو کــاکـــل کـــې آخـــر زړه راتــــه زخـــمـــي

هـــر څـــاڅـــکـــې يـــې شـــو ستـــورې څڅوه راباندې شپــې

ما ستا دخيال يو سيورې کړ دشپـو لـــه سپـــوږمـــۍ پـــور

سپوږمۍ شه لکه خيـــال مـــې بـــلـــوه رابـــانـــدې شپــــې

هـــــر خـــــوب مـــې وربې وربې دی هـــر خـــوب وهـــلی جل

کيږدۍ مـــې دليـــمـــو شــــه خـــوره رابـــانـــدې شپـــې

ستــــا ستــــرګـــې پـښتنـــې دي زه يـــو ستـــړی مسا پـــــر

دسترګو په حـــجـــرو کـــې تـــيـــروه رابـــانــــدې شپــــې

بـــس دومـــره چـــې سپـــرلـــی شـــم او يو ګل شم دکمڅو

خړوب مې پدې شپـــو کـــړه بـــهـــوه رابـــانـــدې شپــــې

ارمــــان مـــې دنيمـــګـــړي غـــزل هيـــڅ نـــه شـــو پـــوره

په ليچـــو مې سر کيـــــده زنـــګـــوه رابـــانـــدې شپـــې

۲۷ / ۹ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپېلۍ (۱)

دغـــره پــه ذهــن کې خــوره شـــوه شپیلـــۍ

پـــه ســرو ممــاڼـــو میلمنــه شـــوه شپیلۍ

داد کـــــیـــږدۍ پــلـــو خـــو واړوئ لـــږ

تـلــلـــې کــوچـــۍ وه راستنــه شوه شپیلۍ

وري زلمي شول ، اوښـې پیغلـــې شـــولـــې

لکه خېږۍ په غـــرونـــو شنـــه شـــوه شپیلۍ

ستـــورو جـامـــې داتـــڼ واغـــوستـــلـــې

دهســـک دډبتـــو تـــرانـــه شـــوه شپیلۍ

پښتني غرونـــو پـــکـــې ســـاه پـــو کـــړې

ځکـــه درنـــه او پښتـــنـــه شـــوه شپیلـــۍ

راته یې ښکل کـــړلـــې غمبـــورې دخیـــال

بیا دغـــزل دکـــور ډیـــوه شـــوه شپیلـــــۍ

۳۰ / ۹ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زرتشت خوب

زرتشت تر ونې لاندې پروت دی

دستړیا او خولو دا خونړې سیلاب یې باد ته ایښې

زرتشت بې خوبه ،

زرتشت جل وهلی

زرتشت له ډیرو مو دو پس دستړیو سترکو تورو ځمځو کې

د خوب له پرښتو سره تر غاړې وتی

زرتشت ویده دی

زرتشت جل وهلی.

* * *

زرتشت ویده دی

زرتشت جل وهلی

زرتشت د خوب د پرښتو دوربلونو دما ښام پر ځنګله نه مړیږي

زرتشت د ښکلو پرښتو داننګیو په هندارو کې خوبونه ویني

زرتشت ویده دی

زرتشت جل وهلی

ای د ځنګلونو

او دغرونو لویه خدایه !

نه پو هیږم هغه مار چیرته دی ؟

۱۸ / ۱۱ / ۱۳۷۳ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته ونا څه هنداري !

نن مې اوښکې

دا د سترګو له صدف نه څڅېدلې مرغلرې

زما د څيرې او بو وړي ګريوانه خړې ډولۍ کې

لکه ناوې سرې منګولې د بڼو په ځنګله ايښې

د پښتون کو ناوکۍ ده

په خوله ژاړي

په زړه خاندي

نن مې اوښکه ناوې شوې

راته ونا څه هنداري !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن مې کب د سرو ویرونو

دغمونو دویرجن سیند

دتورتمو ، لیونیو اویاغي څپو دزړه پټې کیږدۍ نه

دښکاري خندا دجال مزوکې کبوت

نن مې لوند ګریوان وچ شوی

خو یو څاڅکې پکې شین دی

ته به وایې دلمر کور دی

ته به وای دسپوږمۍ شپه ده

نن مې اوښکه ناوې شوې

راته ونا څه هنداري !

۱۳۷۳ / ۱۱ / ۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

درځنې لاړم کليه !

څو مره ښايسته دي
زموږ د کلي چم کې
داد شنه سين په شنو اوبو کې
دکبانو بچي.
څومره ښايسته دي دې ويالو کې
دهيليو دغه سپينې لوښې
ددوې نازکې چغې.

* * *

څومره ښايسته دي
زموږ د کلي
دسپيدارو تر ټيکربو
غرمني خوبونه
او مازيګر په شنو چينو کې
دکرۍ ورځې ستړياوو مينځل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ځومره ښايسته دي

زموږ دکلي په چيلو کې

دانګورو ښيښې

او دګيلا سو دوړو وړو نيالګيو

ګڼې ، ګڼې شنګلې

چې سرې مرۍ يې دي

زموږه دباغو

دښاپيريو ياقوتي غوږوالۍ

* * *

ځومره ښايسته دي

زموږ دکلي

دغوزانو هسکې ، هسکې ونې

اودښاخونو په هر رګ کې يې

دمست زړګي دوينو لپې

چې ترې غريبې پيغلې اخلي

خپلو شونډو ته

دحسن خدايي رنګونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

څومره ښایسته دی

دې ګودر کې

زموږ د پیغلو د شینکیو منګو ټیو

د چاودون

او ماتیدلو اواز.

څومره ښایست ده

دا زموږ ه دلو ګرو

دا هاړ دیره.

زه درنه ځم

د خدای پا مان

درځنې لاړم کلیه !

ما دې د حسن په مالت کې

د دې وخت د سوداګرو

وینې څښونکې سترګې چیرته پریږدي ؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروغ

ډیرو ډیرو ښکلو مې

پردښتې د سینې ، دتورو زلفو شپې زرغونې کړې

ډیره داورینو اننګیو دلمبو د سیند څپو کې

زما دشونډو بیړۍ تاوه شوه راتاوه شوه

شپه دتورو زلفو

او وړمه داننګو شوم

خو داګل

اوداشاعر شاعر زړګې دچا نه شو

ډبرې مودې وشوې چې مې زړه

دستا دزلفو په ځنګله کې

د ماښام د شپېو ستوری دی

زه د هیچا نه شومه

یوازې ایکې ستا شومه

تا هم راته دروغ ووې دروغجنې،

درواغجنې !

درواغجنې !

هغه ګل، هغه شاعر زړګی مې ببرته را !

۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزلبولې

مايې په سترګو کې کېږدې وهلې

خدايه ! ګرداب کې مې بېړې وهلې

چې يې په شپو کې خپل غرهم شي ترې ورک

هغو کمڅو کې مې غوټې وهلې

داچې يې نن لاره کې سم شين شومه

نيمو شپېو کې مې پېړې وهلې

دادباران څه زړه چاودون خونه و

ما يې پر بام باندې سلګې وهلې

ترې غزلبولې چغې همنه اورې

بيا يې پر تپ راته پتې وهلې.

سيندونه هم مري   اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیند ته غزل

رژيږي پانې پانې تش ګريوان شولې ای سېـــــنده !

یو ښاروې دهندارو ولې وران شولې ای سیــــنده !

یوه مسته نغمه نه شوې په وراکې دکبـــــانــــو

نه دې سپینو هیلیو ته جانان شولې ای ســـینده !

پرون خو دشیبو دناوې پیغله ښکـــــلا تــــه وې

خو نن یې لکه زلفې پریشان شولې ای سینـــــده !

سپین ږیری جاله وان دکلي نشته مودې وشــــوې

دا اوس ولې په سترګو کې حیران شولې ای سنده !

آشنا ګوره چې بیا دې دڅپو زمري ګونــــــګي دي

آرامه غلو وهلې یو کاروان شولې ای سیـــــنده !

یو لوروې دشنو ولو خواوس ښکاري چې په خپله

کبږدیو غوندې ونه دبیا بان شولې ای ســـینده !

۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دغره تر غاړی ناست یم شپه سپوږمۍ سره کومه
خبرې دې جانانه ! له شپېلۍ سره کومه
ستا سترګې خو کوچۍ شولې ایلبند په ایلبند ګرځي
اوس جنګ د هغو سترګو له هوسۍ سره کومه
نازونه خو تا کول پر ما باندې زوال شول
د خال پر ځای دې مینه تر ورېمۍ سره کومه
ماخوب درځنې وړی دی خپه چې نه شې ستورو !
ګیلې یې لکه وربځې له سیلۍ سره کومه
یو غر دې او ځو کانې یو شنه کبله نشته
باران شوم ژړا ګانې له کېږدۍ سره کومه.

۱۳۷۴ / ۱/ ۲

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپیلۍ (۲)

شپیلۍ دپرخو پرخو شونډو په غرمو اوري
شپیلۍ دسترې شپنې لارې ته کښېدی وهلې
شپیلۍ په للمو للمو غرو اوري.

* * *
شپونکیه !ماته دې شپیلۍ مه شه
دجل موسم دی،
دجل شپې دي،
او دوریځو اوښې بیا شنډې دي
راته یو ځاځکی دباران خوشه !
باران پښتون شو
دخپل کور پر بامو نه وریږي
باران ورغلی په پردیو اوري.

* * *
شپیلۍ پر للمو للمو غرو اوري
شپیلۍ دسترې شپنې لارې ته کښېدی وهلې
شپیلۍ دپرخو پرخو شونډو په غرمو اوري.
۸ / ۱ / ۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوښتنه

ما دې د تن سپينې ښيښې نه هغه سره شراب لا نه دي څښلي
مادې يوازې دوه غوټې د اننګو ښکل کړې
خمار دې کړمه خو نشه دې نه کړم
د بيسدۍ هغه شيبه دې نه کړم
تندې اخيستې يم
شراب قطره قطره خو راکړه
د مرغلينو ښيښو منځ کې
د خوږې ګناه کاله ته
اجازه خو راکړه !
۱۴ / ۱ / ۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوينو غزل

مـــا دې اوربدې لارې څارلې خو اشنا مه راځــه

قـــدر دې نشته پسرلېه پر دې خوا مه راځـــه

مـــوږه د شپې د تيو روږدي يو سبا څـــه کـــوو

وړانګې دې ټولې کړه ورځه دلته سبا مـــه راځه

مـــوږ د مرګي غشي پر زړه هرما زيګر خوړلـــي

د نـــظر غشيه پر دې سوې کربلا مـــه راځـــه

دلتـــه سارا د ديدن قتله ده ،هرکانې قـــتـــل

دلتـــه يو پل د مجنون نشته دی ليلا مه راځـــه

دويـــر په چم کې خندا ګانې اوريدی کله شـــم؟

يـــو اسويلې شه راته ډکه له خندا مه راځـــــه

د ذهـــن وران يو کور مې شته پکې دوينو غزل

دې بې قدرۍ کې د ښايست غـزلې بيا مه راځه.

۱۵ / ۱ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۳)

غر مې دزړه پر هره پاڼه لکه ګل شین دی

غره مې دزړه سمسورې دښتې کې کیږدی وهلې

لکه دستا چې کشمالیو کې کا کل شین دی.

* * *

زړه مې کوچی دی

وینه مینه پکې غره کرلي

کوچی بوډا شو ،

کوچی مري ،

خو لا دغره په مینه موړ نه شو

کوچی دغره په شګو ناست دی

دغره کاڼو ته لمو نظونه کوي

کوچی چنار دی پاس دغره په تور وربل شین دی

غر مې دزړه پر وطن ټول لکه کابل شین دی.

۲۵ / ۱ / ۱۳۷۴

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۴)

ماته دغره له لاسو بوی راځي

میرې ویدې دي ما ړوند سفر په خوب کې ویني.

* * *

هلته په غر دشنه سپرلي دد سترخوان پر سر لګیا وي

دباران په رنو څاڅکو به لاسونه مینځي

غره به دڅانګو پر وریښمینو تیو خوله ایښې وي

اوګلورینې پیۍ به څاڅي څاڅکي څاڅکي له ګریوانه دغره

هلته به سپین سحر ساقي وي

دغوټیو کنډ و لیو کې به وېشي دوړمو شراب دغره پر جل وهلو کاڼو
هلته به سیورو دخیړ یو ته شپونکی آشنا شپیلۍ غږوي.

ماته دغره دلاسو بوی راځي

میرې ویدې دي زما ړوند سفر په خوب کې ویني.

۸ / ۳ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس (۲)

آس لکه بوت هسې حیران ولاړ دی

نور یې له پوندو نه ګردونه دزلمو پر څنو نه وریږي

آس لکه مست ښامار ،
دغاړې هسک بیرغ پر خپلو شَلو او خوب وړو اوږو نه شي وړلی.

* * *

آس لکه بوت هسې حیران ولاړ دی

نور یې دتورو غزلونه دګامونو تندر ونوکې زرغون نه شول

نور یې دلوړو غرو له څوکو نه رانه وړلې دشنو شنو توپانونو کیسې

دا آس بې تورې ،

بې جنډې

څومره بد رنګ ښکاري !
۱۰ / ۴ / ۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب

پرېږده یوه بله پیاله هم په سر واړومه

* * *

بېگاه مې خوب لیدلی

له سرو گلابو پرښتو راته جامې اُودلې

ستورې مې زانگې دگریوان په لیکو

دلاسو غل مې رانه ورک دی

ستا دزلفو تورو شپو نه راته شپې راوړې

او دغنمو نارنجي فصل کړې راته په سترگو کې

دوړو نارنجي خوبونه.

* * *

پرېږده یوه بله پیاله هم په سرواړومه.

□ / ۴ / ۱۳۷۴ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۵)

غر ،

سیند ،

ځیږی:

زه له همدغو جوړیم

غر مې هډوکي

سید مې وینه

او هر رګ مې دځیږیو ځانګه

زمایې نوم دغره او سیند اود ځیږیو په لاسو لیکلی.

***

غر دځیږیو شنه شمله په سر دکلي پر دیرو خوردی

دخدای له شنه تخته پرې ووري لکه سپین باران

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپیغلو پیغلو ستورو خورې

سیند یې تر غیږې لاندې ناخې

او ځپې ځپې تیونه یې اوبه اوبه شول.

***

سیند ،

څیړۍ:

زه له همدغو جوړ یم

مور مې دغره دسرو لمرو نو دتو پان هغه زړه ابۍ ده

چې دغرمو سپرغۍ سپرغۍ امیل پرغاړه

توله ورځ

دلمر په سرو وړانګو ډوډۍ پخوي

پلار مې دغره هغه ګربت دی

چې تر سیورو دوزرونو یې

دوریځو دکاروان دتو پاني اوښانو پل وچ دی.

• **

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر ،

سیند ،

ځیږی:

زه له همدغه جوړیم

چې دګناه او ګناهونو میندې لنګې شي

له خولې د جبرئیل نه د غضب ځګونه لارې وکړي

نوح مې د غره پر سر کیږدی، غوړوي

زموږ غرونه توپان نه پیژني

دآزادی، او عشق نومونه ملا یکو ته زما دغرو شملو ښوولي.

***

مور مې د سیند ځپو ته ناسته ده

پلار مې ګور بت دی

راته بولي دځیړیو دشنو ځانګو

او دلوړو لوړو غرونو دشملو سرود.

۲۰ / ۴ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داکښتونه ــ دابادونه

دا تر څو پر کلي سور باران داوښکو؟

دا تر څو دتورو وریځو چپاوونه؟

دا تر څو قتل دلمر ، قتل دسیرو؟

دا تر څو زما کښتونه ،ستا اسونه ؟

***

دا تر څو زګیروي دباغ ، دسپوږمۍ چیغې ؟

دا ترڅو دشپو په مو تو کې قمچینې؟

دا تر څو دبې حیا پردې پر تورو

راته وژنې پښتنې پښتنې مینې ؟

* * *

دا تر څو دمینې تور سفر ته لارې؟

دا تر څو نیزې دباد ، کمڅۍ دګلو؟

دا تر څو په دې حجرو یر غل دواورو؟

دا تر څو تبر په غاړه کې دولو؟

* * *

دا تر څو دا خوارې ځمکې ، خوارې سپارې ؟

دا تر څو دغه نهر نهر فصلونه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتر څو زخمي ورغوي دلوګرو ؟

داتر څو يې له تنها کو نه باجونه؟

* * *

داتر څو دريا سپين څادر پرولو ؟

داتر څو په رڼا ورځو کې لمونځونه؟

داتر څو تسبې په بنګو کې برلې؟

داتر څو په تورو شپو کې ګناهونه؟

* * *

داتر څو مې بې پتې دسرو غو ټيو ؟

دا تر څو دستا اغزي زما باغونه؟

دا تر څو په دې پردي پردي ټوپکو

قتلوي دازما خويندې ، زماورونه؟

* * *

داتر وطن زموږ واک دپرديو ؟

داتر څو وطن زموږ حکم دنورو ؟

داتر زموږ دباغ پيغلې بلبلې

ګډوي راته حجرو کې دسرو زرو ؟

* * *

داتر څو به نه آذان نه جوماتونه؟

داتر څوبه نه ساقي نه يې جامونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتر څو دابلیس سره لمبه په لاس کې
راته سیزي کله کور کله ښارونه؟

* * *

داتر څو دورور په وینو کې منګولې؟
داتر څو دمور په سترګو کې کوکارې؟
داتر څو مې دوطن آبې شهیده؟
داتر څو مې دولس دالارې لارې؟

* * *

ما ویل چې که ها سیو رې دلته وشي
زه به بیا لکه انګور بیرته زلمی شم
ما ویل چې که ها لمر بیرته ژوندی شو
زه به ټول لکه ماښو ورنه لوګی شم.

* * *

ماویل چې که دا شپه چیرته سبا شوه
بیا به نه زیږي بګوې له تیارونه
ماویل چې دآسمان شمله به وچوي
ددې ښکلو ښکلو ستوروله غونچو نه.

* * *

ما ویل چې یوځلې که سپرلې شو
بیا به جوړ شي پر کمځودګلو غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماویلې که یوه څپه شوه وینبه
بیا به زیږي له لښتیو نه سیندونه.

* * *

خومې کښت دې لیونو آسونو لوټ کړ
دلورونو غاړې یو وړلې زنګونو
دکوچیو دکاروان مخې ته تم دي
دا آسمان آسمان اغزي زما دغرونو.

۱۳۷۴ / ۴ / ۳۱

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

موسم وه د جل ، رانه باران شولې وربمې !

څادر مې شوې ، تنې مې د ګریوان شولې وربمې !

دا زه وم چې مغرب ومه د ښکلو سجدو

دا ته یې چې سجدو ته مې یزدان شولې وربمې !

دا زه هغه زه نه یم ټول تصویر یم ستا د مخ

زه سیوری ستا د سترګو ، ته مې ځان شولې وربمې !

یوه شمعه مې بس وه د تیاره کالـه د شپو

تیارو ته مې د کلي چراغان شولې وربمې !

تالـوکې ژبه وچه د غزل مې وه پرون

نن ټول شومه غزل چې مې جانان شولې وربمې !

۵ / ۵ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورنی پر درمندونو

دلته مه راځه آشنا پر کلي جنګ دی
هرمالت او هرګودر په وینو رنګ دی
دلته ښکلې کمڅۍ سپورې دي باغ نشته
دلته میشت د تیارو زور دی څراغ نشته
دلته شنه دي لور تر لوري توپانونه
دلته مړه دي په نغریو کې اورونه
دلته ځاله دګور بتو په اورسوې
دلته زیږي له زمریو نه بګوې
دلته شرنګ نشته مړوند کې دبنګړیو
دلته پل کلي کې ورک دی د سړیو
دلته مري له ډیرې لوږې تنورونه
دلته اور اخلي له تندې نه سیندونه
د پردیسو ګاولي نشته په دیرو کې
درباب ستوني وچ شوی دی حجرو کې
دلته ټیټې د پښتون لوړې شملې دي
سپکې شوي مو د میندو لو پټې دي
هر قدم کې پایکوبي ده د دیوانو
هره لویشته کې کورګی دی د پیریانو

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمریې وواژه دشپو دلته یرغل دی
قتل شوی مې په شونډو کې غزل دی
تاووي راته پر ژبو زنځیرونه
سروي راته ککړو کې اورونه
درښتیا لوریې چې ویښه کړه تربور شو
چې دحق ناره یې جګه کړه منصور شو
چې یې «نان» ته «ډوډۍ» وویلې فاشیست شو
چې یې ږیره پر مخ نه وه کمونیست شو
یو خنجر دی څو چړې دي څو لاسونه
راته ریبي دوطن دمور رګونه
رالویدلې دنیکه دسر پګړۍ ده
خواره شوې دزړې ابۍ کیږدۍ ده
یو «اکبر» بیا ددې غرونو بچی نه شو
یو «ایوب» دمیوندونو سړی نه شو
فرهاد شته دی، تیشه شته خو غرېې نشته
پښتانه هسې ژوندي دي زورېې نشته
داچې نن دخونړي کاروان رهبر دی
داوبو دژیو هغه سوداګر دی
دزرتشت اوریې شهید کړ سیلاب راغی
اورنی پر درمندونو دریاب راغی.

۲۲ / ۵ / ۱۳۷۴ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیږدا

هغه ګړی خدای دجنت د ښکلو حورو
دلمبو پاڼو کې
دښکلا ګلو ته په لپو ورکولې اوبه
چی ته راوزیږیدې
او ته دخدای دباغیچو دسرو ګلونو
هغه شنه «ورمه» شوې.

۱۳۷۴ / ۷ / ۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیری (۲)

زما په سترګو کې يې سين فصل دوير کرلی

دلمر زخمي زخمي کوترو ته

يو زيری دباران خو مې شه !

کو چيان په سره وچکالۍ راغلل

دی ورړو ورړو وريو ته داوښکو دستر خوان خو مې شه !

۱۳۷۴ / ۷ / ۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې ننبې

پو هیږم نه،

له کومه ځایه یې پر ما باندې پیبنه کړې ؟

دلته یې سیوری هم دځمکې په سر خونه دی

په سپینه ټنډه کې یې ننبه دټبر نشته

دزلفو باغ نه یې دښار دبازاري ګلونو بوی نه خیږي

نه یې خو ښکلو اننګو کې دشنو کلیو دتاودو بادونو مچه ښکاري

پو هیږم نه،

له کومه ځایه یې پر ما باندې راپیبنه کړې ؟

داسې حیا دپریښت سترګو کې هم نشته

داسترګې نه دي

دحیا چینې دي.

۱۳۷۴ / ۷ / ۲۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۶)

دباد له ځپو مې دغره د هغه شنه ځنګله سلام راځي

باد مې دغره دسپينو کاڼو په هنداروکې دخپل زلميتوب خوب ليدلی

بادمې دکلي دتيارو شپو تورو زلفو ته دغره درڼو ستورو کجاوې راوړي.

* * *

که چيرې نه وای غره !

زما په سترګو کې نو ځالې دګربتو ځائيدلې کله ؟

ما به دلمر ټپې توزنو ته دپاڼو پر ورنونو طلائي خوبونه چيرې پلټل؟

اوته که نه وای غره !

مادخپلې هسکې غاړې دغه دنګ آس ځغلولو چيرې؟

۱۳۷۴ / ۷ / ۲۲

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب ته سرود

خوبه !ځادر راباند وغوړوه

نور مې ویده کړه چې ویښتیا وو سترې کړی یمه

نور مې ویدهکړه چې له ویښې نه مې کرکه راځي

زه چې ویده یم

خوبه !ځادر راباندې وغوړوه !

خوبه قربان دې شم

نور ماته ددې ورځو دابر بنډې پیغلې مه را ښیه

زه یې دسترګو په هندارو کې

داور اودسکروټو او لمبو ازانګې نه شم لیدای

خوبه !ما بو ځه بیا دهغو تورو شپو غیږې ته

زه خپلهلاره بې له شپو په رڼو ورځو کې موندلای نه شم

ورځ مې دسترګو په هندارو کې اورونه کري

خوبهویده مې کړه

ځادر راباندې وغوړوه !.

۳۰ / ۷ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تش صدف

خانگه مې وچه ده غوټۍ نه لري
هغه کوچۍ یم چې کېږدۍ نه لري
هغه صدف یم چې ترې لوټ شو سیپۍ
زه هغه شپه یم چې سپوږمۍ نه لري

۱۴ / ۸ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاد رشاد ته دهغه دڅلور اویا یمې کلیزې په مناسبت

جام جم

مـــشـــوانـــی یـــې رانـــه یـــووړه قلم نشته
بت پرست یـم خــو مـــې ښــکلی صنم نشته
یوئـــې تـــه ئـــې دامنـــې ؟ چې ټول وطن کې
بې له څــوتـنـــو نـــه زوی دآدم نـــشتـــه
ستا درنې پګړۍ ته څه وکـــړم حیـــران یـــم
دې مـــالـــت کې بـــې له څـــوزو شرشم نشته
نن دې نوم ځکه په خوله اخیستـــــې نـــه شـم
ما میـــنـــځلـــه خـــو جـــانـــانـــه زمزم نشته
زه دې سترګو کې هـــر رګ دجـــهـــان ویـــنـــم
څومره دروغ دي داچې بـــل جـــام جـــم نـــشته

۱۷ / ۸ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خوشحاله تر ننګياله

مــالــي راشــه اغــزو دزړه پــر ګل وهــلـــې يـــم
« سقاو » پـــر زړې ټـُــورې د « مغــل » وهـــلــې يـم
رقــيـــب بــه مـــې دزړه لـــه ويـــنـــو تـــشـــه « ژۍ » کـړي ډکه
خوسر مـې دايـــل نـــه دی کـــه يـــې ســـل وهـــلــې يـــم
يـــو ګل څــــه پــــه کـــمـــڅـــو کې دپښتو دناوې نـــه يـم
نــــاره د « انـــالــحـــق » يـــې پـــه کاکل وهــلــې يـــم
حيـــران يـــم د « اکـــبـــر » پـر مـړي بيا څه پسات شوی
پـــرديـــو مـې دخـپــل کــور پـــه درشـــل وهـــلــې يـــم
تقدير به مووي داسی له خـوشـــحـــالـــه تر نـنـــګيـــالـــه
همـــدا چـــې کلـــه غيــرو ، کلـــه خپـــل وهــلی يــم.

۱۳۷۴ / ۱۰ / ۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

((یا سیر)) نه مري

« یاسیر» روان دی دایمان بیرغ په لاس کې

دخپل ژوند دوروستني ټکي شهید په خپلو وینو مینځي

« یاسیر » له سره زیږي

« یاسیر » په زړه دانالحق فصل کرلی

اهریمن دتو پانونو پری څپیړې او تندر پرې سپرغۍ وورو ي

فصل مرګ نه پیژني

« یاسیر » دشنه فصل دوږو پروریښمینو کمڅو سوری کړی.

*　*　*

« یاسیر » دلر له کلي ځي دزنداني ستورو خلاصون ته

توری وریځې دشهید زړه په سرو وینو ولي

« یاسیر » دښکلې ځوانیمرګې سپوږمۍ غوږ کې دمسیح دژبې دم درغیدلو ولوست

« یاسیر » دخپلو نارو ونه ددې شپو په آسماني دښتو کې کښینوله.

« یاسیر » روان دی دسفر دلارې غرونه ، ځنګلونه ریبي

« یاسیر » دیوانو ته بلنه دجګړې ورکړي

« یاسیر » لګیا دی دمنزل مزي په پښو کې دیاران شیندي

او ورته ښيي دفلاح سرود.

« یاسیر» دخدای (ج) دپاکې مینې دآسمان ستوری

« یاسیر » د « قاف » دغره دڅوکو دښایسته ښکلو مریانو غزل.　　　۳ /۱۲ ۱۳۶۴　　　کابل

سینـدونـه هم مــري　　　　اســـــحـــــاق نـــــګیـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچغو تصویر

زما دچیغو شین تصویر دې مات کړ
زما نصیب زما تقدیر دې مات کـــړ
هغه ریبار خوب مې اوس هم نه راځي
څه د دیدن ښکلی زنځیر دې مات کړ
راته په برندو سترګو ګوره خو مــــه
زما دزړه دکوټې تیر دې مات کـــړ
شپه شهزاده وه ، کیسې وې دعشق
دغه دټول عمر شوګیر دې مات کـــړ
چې یې راوستې زلزلې پر وطـــــن
ګرانې کچکول دکوم فقیر دې مات کړ

۱۶ / ۱۲ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۷)

دغره پر کلي مې دسرو ګلونو سيند راغی

زما دغره په وينو سرې تيرې ډولۍ شوې

دسپرلي ناوې ته

غرمې دوينو او ګلونو دغه سرې سرې پګړۍ دواړه تړي.

* * *

دويځو اوښې مې دغره په تورو څڼو

هر سهار څري

غرمې شپونکی دی

دشنو پاڼو په شنو لوښو کې دتورو شپو له تيو څڅې ستوري لوشي

غرمې رمو سره نارې دسرو لمرونو کوي

غرمې دوينو تار په لاس کې

له غوټيو نه جامې جوړوي.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرمې خيرې خيرې راخور دی

پر تپي ګو ربتو سيوری کوي

غرمې لاسونو دزخمي زخمي ګور بتو کې

له شپو سره جګړې ته

درنو ستورو لورونه کړي

زما دغره ګربت دزړه درنو وينو دياقوتو له ديرې نه راته باد دآزادۍ وروي

زما دغره نوم

دسرو وينو

او دګل

او آزاديو نوم دی

غرمې دوينو او ګلونو دغه سرې سرې پګړۍ دواړه تړي.

۲۳ / ۱۲ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب په آینه کې

لمر شو دشنو پرخو ښيښېيې راته ماتې کړلې
څه دګلپیغلو لو پتې یېرا ته ماتـې کـړلـې
ګوره ګو زار مې دپښتون آشنا څه سم ولګید
زولنې پاتې شولې پښې یې راته ماتې کړلې
زما دزړه خم ُیې که تش کړ ، تشوي دې خیر دی
ځومره ظالمه ده پیالې یې راته ماتې کړلـــې
مايې دسترګو آیینې کې ویو خوب لـیدلـی
دې مې کور وسو آیینې راته ماتې کــــړلې
داسې سجدې چې وایی ړوند خونه یې مــــلا
چیرته سجدې وکړم کعبې یې راته ماتې کړلې.

۱۳۷۵ / ۱ / ۴

کابل

سیـندونـه هم مـري   اســـــحـــــاق نـــګیــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذبیح الله انیل ته:

له ابلیس سره

کلونه وشول چې مې روح

دخدای دمینې دغوټیو په شینکۍ ځولۍ نه ځائیږي

ما دابلیس اشنا دښکلو ستګو پاڼو کې

دحسن او مینې غوړولی څادر

خدای رانه کرکه لري

مګر شلعر ابلیس مې سترګو

او دشونډو چاودو دښتو کې لګیا دی

راته زړې دغزل کري

څوک مې دښکلې شاعرۍ په قدر نه پو هیږي.

• * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې شپه شي

دخوږې ګناه دپیغلې دسرو شونډو جام په سر واړوم

ابلیس دحورو دسرو شونډو له سرو پانډو

کلیمې پټې کړي

او دغزل لونګین خور کړي زما دشونډو پر شاعرو پاڼو

کله دې خوب کې د « حوا » دچمبو غږ لیدلی ؟

چې یې غزل ته «آدم » مست شي ان له شپې نه تر سبا پورې

هغه چمبه ، هغه غزل زه یم

نو ته چې ځې را پسې ژاړې ولې؟

لکه ابلیس درسره مل یمه زه .

۱۳۷۵/۱/۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاد روهي په مړينه :

هغه غر ، هغه سيوری

ډک جام مې له منګلو دجانان ونړېده
يو ستوری له لمنې دآسمان ونړېده
داشپې به دکيسو دزمانې راته څوک راوړي
ای عشقه چې رباب دادم خان ونړېده
يو شين قامت چې ړنګ دی او يو شين سيوری چې نشته
يو ګټ مې له دې غره نه دافغان ونړېده
حيران يم دغزل شبنم به خدايه چيرته تم شي
زموږ چې دشعرونو سايبان ونړېده
ځولۍ به څنګه ړنګه دپښتو دابۍ نه وي
يو غرغونډې روهي دروهستان ونړېده.

د ۱۳۷۵ کال غبرګولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وير ، مينه

هلته پر مړو ژاړي

خو زه او ته لکه جوړه بتکې

دغيږو غيږو څپو غرونو کې بر بنډ نا څو.

* * *

هلته پر مړو ژاړي

هلته دوچې کربلا دتيږو ښار کې

دسرو وينو نا ليدلې سرې غوټۍ ښکلوي

خو زه دکب په شانې

ستا دمچکو سمندر کې لامبم

ته لکه سره انګور په وينو لنده

زما دلاسو دونې څانګو کې ټالونه وهې

موږ نه «يزيد» او نه «حسين» ليدلی.

کابل

دعاشورا ورځ

۱۳۷۵/۳/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر محمد کاروان ته:

مینه او ژوند

یوه زړه ونه خوره ده پرې
تر سیوري یې یو ځوان ناست دی
یوه د سپینکۍ پیشو یې غیږ کې ویده
او دورځپاڼې په هر توري کې یې سترې ستګې.
شونډې چلم ته ور نږدې کړي
ورنه واخلي دلو ګیو امیل
ورو ورو په شونډو کې موسکۍ شي
د پیشو په غوږ کې ناري کړي او وو ایي چې:
پیشو تا مینه کړې؟
مینه د چرسو یوه شنه نشه ده
مینه ورځپاڼه ده
په ژوند کې یې یو ټکې د رښتیا نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو ! پوهیږي چې ژوندون څه دی؟

ژوند د شنو چرسو دوریبنمینې نشې شین واټ دی

چې د آرمان آس پکې وځغلي

او سټړی شي

او مړي پکې

او د کو څو سپو ته یې تشه شانکیسه پاتې شي

پیشو تا مینه کړې !

پیشو ! ژوندون څه دی؟

۱۳۷۵/۳/ ▯

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچۍ په باران کې

ستورو د شپې پرتیو خوله ایښې آرام ویده دی

د شپې مانۍ نه سپوږمۍ پیغله زلمو ونو ته نه راګوري

نرۍ باران ووري

او د بادونو هوسۍ

د ځواني د ښتې د تیونو پرګلو نو څري

هلته یو سترې کو چۍ

د پټاسو دستمال په لاس کې د باران د طلائي مچو

له شنې وراتیږي

په لاره ځي ، ځان سره وائي کوچۍ:

نرۍ باران دی

له کیږدیو نه د سپو دوینې غږ نه راځي

درخو به خوب وړې وي

درخو به څوک وینه کړي ؟

ستورو درواغ وویل.

۱۳۷۵ / ۳ / ۲۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې لمر ګل وکړي

کله چې ټال دشپې را وشلیږي

دسترګو په هندارو کې دلمر کوترې ځالې وکړي

کوترې سپین وزرونه پرانیزي

دخوب دشنو ځنګلونو ماتو ځانګو نه دانې ټولې کړي.

کله چې مخ دسهار ګل شي

او دشاتو مچې ټولې شي پرې.

کله چې کانې دښونځیو دتبیو تندې ښکل کړي

او ما شومه نجلۍ

له تور کمیس او سپین سالو سره په لاره کې خوره وره شي

لکه دوریځو او سپوږمۍ دوددیدلو شیبه.

کله چې ووړ ما شوم دتورې تختې مخ باندې

دسپین تباشیر خال کیږدي

او شیبه وروسته ماشوم ورږی شي

دووړ جزدان له وابنکونه دړیو مهار لرې کړي

دوچې ډوډۍ ښکار وکړي

راشئ مین شئ پرې

او مینه وکړئ

زه چې زلمی وم هره ورځ مین وم. ۳۰ / ۳ / ۱۳۷۵ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باغ غزل

سپرلی شو پیغلو دښتو ته ورمړ کې وایي څــــه
ای ونې ! شینکی باد درته نغمو کې وایـــي څــه
شاعر سیـــند مې نن خدایزده چې لیکلی کوم غزل
لړتم شه ورته عشقه ! چــې څپــو کې وایي څه
رمو ته دګلانو سهار څـــه ویـــل شپیلـــــۍ ؟
کوچۍ موسکا دې ګوره چې آینو کې وایي څـــه
یو وړم دې کیږدۍ نه دګریوان ووت څه یـــې وې
یو خوب دې په ټوکریو دلـــیمو کـــې وایـــي څه
یو باغ یې خو زرغون کړ چې غوټۍ وکړي لاسونه
ستا خیال مې نور دسترګو په زانګو کې وایي څه ؟

۱۳۷۵ / ۴ / ۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو شين انځور

له مانه څه شی غوړې ؟

ماته د پلا ر د مړينې وروسته

درې ځيزونه په ميراث پاتې دي

اس

او حجره

او يوه سره پر وينو وللې توره.

* * *

له مانه څه شی غواړې ؟

دغه دمنډو

او دوينو

او ډوډۍ دواده شين انځور ؟

۱۳ / ۴ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ببه

کلونه وړاندې مې ورته وويل:

دا د شونډو څاڅکي په څو دي؟

وې: ستا د پلار او نيکه وينه.

اونن مې بيا ترې پوښتنه وکړه:

ټول پيغلتوب دې وايه په څو دي؟

راته يې وويل:

ګرانه!

يوازې يوه ډوډۍ!

۳۱ / ۴ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه پرښتې

دوه پرښتې لکه جوړه بتکې

زما د کور په آئينو کې لا مبي

* * *

پرښتې !اى پرښتې !

لاس دې زرغون ،

پل دې زرغون،

خو وواىه نن دې راته څه راوړي؟

« هغه زرغون ګل د سپوږمۍ څنګ نه»

* * *

پرښتې !آى پرښتې !

لاره دې سپينه،

شپې دې سپينې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايه تاراته نن څه راوړي؟

«داد سپينکي لمر دلاس سپينه توره»

* * *

پر پګړۍ ګل،

لاس کې مې توره شنه شوه

پښتو ! سپين آس شه

چې دوخت دمغول جنګ له ورځم.

۲ / ۵ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونه

سکروټې دي ، لمبې دي خو ټو کېږي يوه ونه

کلونه پس دې ښار کې زرغونيږي يــــوه ونـــه

رګ رګ کې يې د پاڼو خير که وينه پاتې نه ده

ريښه يې په اوبو کې ده غــــوړيــږي يوه ونه

د ځانګو په کېږديو کې يو غږ د شپيلۍ نشته

کوچۍ ښارو رادرومـــه چې لو يېږي يوه ونه

منم چې په لو ګر راته کښـــت لوکړي د لونګو

تالونه دلاره کلــه تيــريـــږي يــوه ونـــه ؟

سپيرو سپيرو شملو ته ته به سبا ګلونه راوړي

په سر مې چې نن سيورى سيورى کيږي يوه ونه.

۸ / ۵ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داجل ، دا برسات

شوګیر چې درته شپو پر ځنـــو مات راوړی دی
یو خوب مې درته سترګو کې سو غات راوړی دی
داډک جام چې نن ریږدي پـــه لاسو کې دفرعون
موسی له کوه طور ځینــې تـــورات راوړی دی
داچاویل چې وریږې دپـــښتـــون شولې حجرې؟
دې وریږو میکا ئیـــل ته هم خـیرات راوړی دی
شیبه پر لمبو ســـره ده او شیبه پر ګلو ســـره
دې خـــاورې کـله جل ، کله بر سات راوړی دی
ساعت وروسته رازیږو دا ساعت خیردی چې مرو
تقـدیر راته بس دغسې حیـــــات راوړې دی
سپیـځلی مسلمان دی خو یې زده نه شوه سجده
دې قام ته خدای دخپل غرور زکات راوړی دی

۱۳۷۵ / ۵ / ۳۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوب کوترې

مابیګاني خوبونه

دښکلي سیند په طلایي هنداړو ټول مات کړل

دخوب زخمي زخمي کوترې مې

دسترې او کوچي سیند څپو کېږدۍ کې نه ځائیږي

کبه !

داڅه مې وکړل؟

سیند مې دخوب زخمي کوترو ته یو بام نه لري

دسیند لاسونه خودغره کاڼو پخوا پرې کړي

څوک به زما دخوب کوترو ته په لپو کې دانې ورکړي؟

کبه !

داڅه مې وکړل

زمادخوب زخمي زخمي کوترو ته

یو سیوری، یوپنا خوشه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

کبه !

زما د خوب زخمي زخمي کوتروته

دسترې درد دوا خو شه !

« نه... نه !

مور مې لګیا ده له سهاره تر ماښامه په زړو ګوتو جامې مینځي

لور مې تمامه ورځ آینې سره خبرې کوي

زما هم خوب راځي»

سیند لا روان دی

سید بهیږي پسې

د خوب کوترې مې کوچۍ شوې بیرته نه مستیږي

کابل

۱۳۷۵ / ۶ / ۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات لمر

یو ستوری ستورو وواژه یو لمر دسبا مـــات شـــو

دغرونو په لاسو نو مې یو غر دسبـــا مـــات شـــو

منم چې سپین سبا دی شپه کوچۍ شـــوه چیـــرته لاړه

موســـم دسبـــا راغـــې خـــو وزر دسبـــا مـــات شو

دابیا مې دنشو په ګنـاه څـــــه نیســـې زاهـــده؟

ساقي لاړه منصور شو او ساغر دسبـــا مـــات شـــو

داشپې پرېږده اوږدې شي ان چې ستوري ځانګې وکړي

کلاله ! ستا په لاس کې چې هنر دسبـــا مـــات شـــو

موږ وړ درنها نه یو تښتید لـــــو وریځـــو راشـــئ !

رهبر دسبا نشته دی ، لښکـــر دسبـــا مـــات شـــو.

تله ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه دار ـــ هغه چنار

پښتنـــو وینـــو غوټـــۍ وکـــړې بهار دی
ساقي ګوره چې پیړۍ وروستـــه مـــو وار دی
پـــوروړي څـــه دتـــاک دپیغـلـــې نـه یو
هر یو رګ یې زموږ دسرو وینـــو آبشـــار دی
زنګ وهلې تـــوره غـــړپ دلمبـــو غـــواړي
ســـاقـــي زار شـــم راکوه یې چې خمار دی
لا دژیـــو ســـوداګـــر ســـره جـګـــړه ده
لا خـــو پاتـــې جـــوړ دهـغـــو اوبو ښار دی
رباب ګونګ دی آدم هیـری چیـغـــې غـــواړي
چا تـــرې وړی ددرخـــو دغـــاړې هـــار دی
شنـــو زمـــریـــو ددې غـــرو تـــه خبر ورکړئ
چـــــې آبـــاد لا دزړو بـــګـــووغـــار دی
بـــیـــا پـــر غـــاړو دشملو غرونه اوچت شول
اور ګـــډ شـــوی دټیـــکریـــو پـــر بـــازار دی
هره پیغله ملالـــۍ ، هر ځـــوان ایـــوب دی
هرسنګر مو ســـور میـــونـــد دکنـدهـــار دی
سیـندونـه هم مـــري اســـــحـــــاق نـــــګیــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وریځو دامو دیو ځـــو ستـــورو نیـــزې دي

لاکاروان مو دلمـــرونـــو خـــو پـــه لار دی

آزمویني ته یې وختـه ! څه حاجـت شـتـــه؟

یو پر دوو تـــوتـــو لوی ، بـــل پـــر انګار دی

هـریـــو ښاخ یې چـــې وً دار دژیـــدارانـــو

هـغـــه وو ړ نیالګی هسک شوی لوی چنار دی

تـــه پـــه نـشتـــه غـوږ کړه خولې په سرو ړه

ماتـــړلـــی دخوشحـــال بـابـا دستار دی

اوس نـــو زرلالـــي دنـــورو ترینه زار کړئ

چې مې ځوړند خپل لالـــی پـــر ســر ددار دی.

کابل

۱۳۷۵/۸/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینې ته ...

مینې !له شرمه درکتلی نه شم

پیریا ن د «قاف» له غرونو راغلل

بیا دعشق پرښتې دګریوانه غاړې ته لاس اچوي

ابلیس لګیادی پرزمزمو ،دګناه خپله کیږدۍ غوړوي

مینې له شرمه درکتلې نه شم !

* * *

مینې له شرمه درکتلې نه شم

سیلۍ الوتې زموږ دباغ

دسرو ګلونو دښایسته وو

پاکو میندو په کمځو کې تومتونه اوبي

مسیح تیره توره په لاس دتومتونو په

واټونو کې زنګیږي او خپل غم ته خاندي

نور په دې ښار کې لیونی دمینې پاتې نه دی

مینې له شرمه درکتلې نه شم !

* * *

مینې له شرمه درکتلې نه شم

چې مو هر غږ پر هوا خورشي دلته ځمکه ، دلته خاوره

ترې دغرو په څیر ماران زیږوي

سیندونه هم مري

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته جنډه ديوه نر په قبر هم نشته

شيطان پر ځمکې بادشاه شوی او زموږه پر سرونو

هغه تخت دسليمان ګرځوي

پيريان يې حمد بولي ،

او به زموږ له لېو تښتي او بادونه مو په کاڼو ولي

دلته له زړه اسم اعظم هيردی

ميني له شرمه درکتلی نه شم

* * *

مينی له شرمه درکتلی نه شم

نور مو دکلي دګلونو په کاله کې

پيغلتوب دګل غوټيو چيرته هم نشته

او ابراهيم دخپلې ښکلې نازولې دجمال او دعفت

دلوټ کوڅو کې دغارت قصې ته خوب وړی دی

نور مو دباغ نجونو ته «هسکې» او «کږې» شملې

دښمنې ښکاري

ميني له شرمه درکتلی نه شم !

۱۶ / ۹ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه

ای شپې !

راځه چې ځو دخوب په کرونده کې مې ځائیږې خونه

*

شپه دکمځو دغرونو ټال کې ځنګیدلې راغله

پلو دتورو وریځو

پکې پاولې دستورو

لکه:

کوچۍ پیغلهرمه کې دښایسته وریو.

خود سپوږمې هنداره ماته ای شپې !

ته به دخپل حسن

اوعشق

دپیغلتوب تما شه چیرته وکړې ؟

۱ / ۱۳ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بیــا رانــغلــې بـڼـو تـه په پستــو پستــو وزرونــو
زما دخوب کـوتــرې ستــا دستــرګــو لــه بــامــونــو
څــلو وهــلي ګـوره څـه خــواره واره پــرې ګــرځـــي
دشونډو بوراګان مــې ستــا دشــونــډو پــر ګلــونــو
په خپـل شــرنګ به ویده شمه ، په خپل شرنګ به راویښ شم
بـــنـګړي مــې کــړه دلــیـچـو ګــرځــوه مې په لاسونو
زما مینه یــو سینــد دی او ستــا زړه وً وړکــوټـــی کلـــی
داسیند چیرتـــه جــانــانــه او کیــږدی دحبــابــونــو
لا ښکارې چې موده دلــیــونــتــوب مــــې پــوره نــه ده
یو څوک راتــه نــارې وهــي دغــرونــو لــه ســرونــو.

۱۳۷۶ وری

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند

ښايي چې ژوند يو ګنهکار وي

چې تراوسه پورې

لادزمان دآسماني سکوت

دد نګو ، دنګوغرو غاړو کې

لکه پر غز «حنيفه»

چې دالله دمخلوقاتو د «قاتل»

او دسرو وينو دسيلاب دبهوونکي په نوم

دخداى له شرمه

زنداني دتورې دتورې ځمځې پاتې

هاسې دخپلو سرو غچونو

پر کوم خوب تللى وي

ځکه:

دژوند دبندګانو هغه شنه خوبونه

دشيطانانو

له تورجنو خوبو

تورپاتې شول.

۱۳۷۶ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا حجرې او دا شملې

نه ساقي شتــه ، نه جانان شته مازیګر دی
څو مره ترې د پـیـړیــو مـــې ساغـــر دی
پسرلی نه دی پـــری نوم د سپرلي مه ړدئ
ډوب په وینو کې یو سور چریک دلمر دی
دنـــارنـــجـــو ښاخ منـــم ورته بنګړی شو
خـــومات شوی مې مړوند د سپین سحر دی
نـــازولې سپوږمۍ مـــه خـیـــږه شـــه تمه
چـې دوریځو اوښ ولاړ درته پــر ســر دی
شـــنه منګي مې دجنکو پر ولو مـــات شول
دنامـــرده مغل یـــــون پـــردی ګـــودر دی
رانه اخلي دړنو ستـــورو نـــامـــوس مې
چې ویده دشپې په تیکو کې خنـجـــر دی
ته دې غشي وروه ګوندې چې ویـــښ شم
لامې پاتې ځای په زړه کې دپـــرهـــر دی
ددیرو دقام شملې ورنـــه لـــوګـی کـــړئ
دحجـرو طـالب ختـلـــې په سنـګــر دی.

۱۹ / ۱ / ۱۳۷۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیک

ځو میاشتې وشوې چې در تللې نه شم

لارو ډېرې شنې دي

ګلان دا ونښکو وورو م

ټوله ورځ د ستا د یاد ښکلې زانګو زنګوم.

* * *

همدا چې لمر شین شي

زموږ د ښار هغه زړې د ښتې کې

زموږ د ښار مین په کاڼو ولي

زموږ په ښار کې د مینو د سنګسار پسرلی بیا راغلی

نولو پټه دي غوا ړم

پکې د خپلو تورو سترګو یو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنارنجي غړې پر وریښمینو تار واوبه

راویی لیږه

چې ستا یاد هغه خیالي حورې مې

زانګو نه باد یو نه سي

راته سنګسار یې نه کړي.

څو میاشتې وشوې چې درتللی نه شم

لارو کې د برې شنې دي.

۱۲ / ۲ / ۱۳۷۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړوند

مړوند یو خوب ، مړوند سترېيا نه لري

مړوند د غرابۍ پۍ رودلي

* * *

تاد سکندر کله ژړا لیدلې؟

یو سپین مړوند پرې د سرو تورو ګوزارونه کوي

یو سپین مړوند یې د غرور د آسو یال ریبلی

* * *

سکندر له لیرې لارو راغی د پیلانو له سرو تیر شوی

سکندر د پارو پا میزا د ښاپیریو شنه خوبونه ویني

د دغو ښکلو ښاپیریو شنه خوبونه ویني

یو سپین مړوند ورته وتی

ورباندې تندر د مړوند وورې

خوای د سپین مړوند «روښانه» پیغلې

تورې په ورو ،

تورې په بام وروه

سکندر په تورې هغه سپینه ډوډۍ نیمه کړله

نقاب دې سپین مړوند ته اور واچوه.

۱۹ / ۲ / ۱۳۷۶ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلور غزل

پلو پرې دمخ خور کړه غوړېدلي دي سرونه
جانانه ! ستا وربل ته مو کرلي دي سرونه
دې قام ته منصور وايه کوم دار شته دی که نشته؟
لوګرو که هر څو ورنه ريبلي دي سرونه
ديار دسيمې دښته کې دهار نسيمه وروځه
غمي نه دي دې تال کې زنګېدلي دي سرونه
څراغ چې شي دې دښته کې دوخت ستړي کاروان ته
په لوړ ښاخ دچنار کې ځړېدلي دي سرونه
چې سرې سيلۍ شوې ګونګې او دلور غزل يې وچ کړ
هر ګل مو هرې پانې ته ښندلي دي سرونه
ايرې شول خو يو چم دتېتېدلو يې زده نه کړ
الله مو دغيرت پر لمبو وللي دي سرونه
رقيب پر ډمو وپلوره موږ سر داو کړ په حورو
يو چاته په سوغات کې مو ليږلي دي سرونه.

۲۵ / ۲ / ۱۳۷۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

سپرلی که راوړای نه شئ ترې دسترګو انځور راوړئ
دې شپو ته سبا نشته یوه لپه دنور راوړئ

منم چې یو سر نشته دی چې غـچ یې دسر واخلي
دې دار ځنې ملګرو خو دا سر دمنصور راوړئ

چې پښو لاندې کړو ریځو ، چې دشپو ډمې پرې خاندي
دلمر تپې یې آسونو نه لویدلی غرور راوړئ

دسترګو تور مو بارکه د « یعقوب » کړ پراوښانو
دې وږې میلمنې ته لږ دستورو انګور راوړئ

راځي چې تور ماښام کې ، رانه وړي چې زلمی عقل
یوه یې له تاکونو نه په بدو کې لور راوړئ

په شونډو کې همت که دخندا راوړلو نشته
دې ښار ته خو تابوت د ځوانیمرګه سرور راوړئ

۱۳۷۶/۳/۱۶

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما دچم ونه

زما دچم ونه بربنډه ده

شرمیږم ورنه

دباد رهزنو ترې دشنو پاڼو جامې وړې دي

په سپين ټټر يې يو څو څاڅكي دي د خامو پيو

څانګې يې زړه روي،

تيونه يې ارې وړي دي.

* * *

ونې ! سپرلى دى

واورې نشته چې كفن شي درته

زما دمور شنه لوپټه هم بېګاه غلو وړې ده

مامې خيالي څادرګرو كړ د كلو وړى وم

دپلار شمله خومې له وخته توپانو وړېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

زما دچم ونه بر بنډه ده

شرمیږم ورنه

مور مې سرتوره ده

ټیکری نه لري

نه څه شمله شته

نه څه خور دی څادر

زموږ دیرې مازیګری نه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو سيوری ، يو ګل

مرغيو ! چوپ شئ ماله خوب راځي

دلته دزړونو باغچې شنډې دي

يو سيری او يو ګل نشته

دلته دسين سپينو هندارو کې

دلمر

دطلايي کبانو رنګ تور شو

دلته دشونډو دموسکا وو هوسۍ

قتلې شولې

غشو يو وړې

او بنګړيو اله سپوږمې

دلته دتاک پيغلو ته

دستورو بنګړي نه اچوي

مرغيو

چوپ شئ

ماله

خوب راځي

مرغيو چوپ شئ مله خوب راځي !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته د باغ د شهزادګۍ بکارت مات دی

د سپرلي ښکلې شهۍ

دقاف دیوانو وړي

دلته پرونو

د «ایوب» سیوری راخوردی

هرې پاڼې

هر اندام نه یې چینجي ووري

دلته تیارې

دشپو په بلاربو اسپو راغلې

درنها درمو لو کوي

دلته کورونو ته

دژوند له شوم شیروارنه دسپیدو کتوې تشې رازي

مرغیو !

چوپ شئ

ماله

خوب

راځي.

۱۳۷۶ / ۴ / ۱۲

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناه

ځومره نیکمرغه یم ګناه کومه

تمامه ورځ وریځې دباد له ژرندو باسم

اودلمر په تناره کې پسرلي ته ترې ډوډۍ پخوم

ځومره نیکمرغه یم ګناه کومه.

* * *

زما دکور دادیوالونه

دځو خاورو

ځواوبو

اودځه لمر

ځو ترکیبو نه نه دي

زماله کوره دیوالونه دښیښو راتاو دي

زما او زما دکاله خټه یې

دتاک

اودانګورو

اوشرابو

پهلاسو ایښې ده

مامې دسترګو درانه نور په وسعت

سینـدونـه هـم مـري   اســـــحـــــاق نــــګیـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره شراب ښځلي دي.

* * *

دوره مغرور يم چې

دهسک دنازولي دربار سيري لاندې

خپله ځواني راته پيغور ښکاري

خو مانه لوی غلام دښکلو نشته

يوه شپه زما دلاس بيړی

دښکلو دسينو په سمندر کې

ستړې شوې نه ده

زه لکه پلار هسې يم

پلار له مړينې نه يوه ګړی دمخه هم

دشنو غنمو وږو لاندې

زموږ دکلي دبزګر له ارتينې سره بربنډ پروت و.

۱۳۷۶ / ۴ / ۱۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې لمر شين شي

کله چې لمر شين شي

ستا د بادونو شنه ګلان مې د زړګي پر مسا پرې د ښتې ځانګې وکړي ،

وغوړيږي

کله چې لمر شين شي.

* * *

کله چې لمر شي

ستا د بادونو طلايي کبان په ښکلو او زرينو وزرو

زما د سترګو په چينو کې ستا د سترګو تصويرونو نه خوبونه مينځي

کاه چې لمر شين شي.

* * *

کله چې لمر شين شي

ستا د يادونو هغه پيغله هوسۍ راشي

تربيګاه زما دزړه په جل وهليو کروندو کې څري

کله چې لمر شين شي

* * *

زمادزړه دښته کې ځاځکي دباران نه ووري

زماد سترګو چينه وچه ده ، داوښکو مرغلرې ورنه غلو وړې دي

څوکاله وشول چې بڼلۍ مې دزړګي پر فصل ووري او کيږدۍ مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپانونه وړي

نوستا دیاد هغو ګلونو ته باران ،

هغو کبانو ته اوبه،

اودې هوسۍ ته شپونکې څنګه شم؟

* * *

بیګاه شپونکی باد ستا دځنو له غرو راغی

په پګړۍ کې یې یو ټکې دیو ګل نه و

له نرۍ ملا نه یې دلمر هغه زرین وستنې نه و راتاو

چاپې په تشې اوریښې ریښې بخڅۍ کې یو دستورو نارنج نه و ایښې

نور مې په کلي کې بادنه چلیږي، باد مسا پر شو ورنه

ځومره تنها ،

ځومره یوازې ده

زمادکلي ښکلې نازولې سپوږمۍ.

* * *

بیګاه مې خوب لیدلې:

زموږ دکلي د چنارو تر شنو سیو رو لاندې

په هغو لویو پلنګي کټونو

یو ځو کارغان ناست دي

ږلۍ دلښتو وروي پرې، ګډوي ځان ته زموږ دکلي سپینې هیلۍ

زموږ دکلي په دیره کې دچلمو دکړو وړو لوګیو پر ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

خورې ورې دي دښايسته هيليو تکې سرې دپيغلتوب وينې

کلي کې يو سيو رى دبريتو

اويو شرنګ دسپينو تورو نشته

رښتيا !

دکلي په ديره کې

دزلميو څړورو

داتڼ هغه سکڼى ماښام درياد شط که نه؟

* * *

ستا دبادونو شنه ګلان مې

دزړګي پر مساپرې دښتې څانګې وکړي

وغوړيږي،

کله

چې

لمر

شين

شي.

۱۳۷۶/۷/۱۲

پيښور ــ پښتونخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څه ښکلی سوداګر دی څومره ښکلی باران پلوري
یو آس د سپینو وربخودی دور بخو ګلان پلوري
د ستورو په تېښو یې جوړې کړي ورته ځنځې
نن دلته په دې چم کې بوکا فردی بتان پلوري
یو بار یې درنګ راوړ د سپرلي جوار ګر ګورئ
چې څومره یې ګران راووړ چې یې څومره ارزان پلوري
یو شین لوګی راخوردی یو سور اوردی لګېدلی
یو مست زردشت راغلی دی یو غلی آذان پلوري
بازار یې د نور لوټ کړد آسمان سپینې کوترې
له لمر ځینې تېګ اخلي او د ستورو کاروان پلوري
د باد په نیلي سپور د سهار سپین شهزاده راغلی
د شپو بر بندې پېغلي پرې شلېد لی ګرېوان پلوري.

۱۳۷۷ کال د پسرلي لومړۍ شپه

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسحاق ننګيال وروستی غزل

یو باد یو منصور

یــو بـــادر راګلیدلي مالــه ځـانـــه سر وړي

د زړه اس مـــې لـــه بـــاره د ارمـــانــه سره وړي

د شـپـــو پـر اوښ یو غل دی زمونږ کلي ته راغلي

ګـــلـــونـــه او بـــاغـــونـه له باغوانه سره وړي

یـــو پـــل وم چـیـرته لړې ستا په لاره زرغون شوي

یـــو لـــوټ مـــي ا وس له بادو له بارانه سره وړی

یو څوک دي ستا د لا شراب يې ټول راځني وڅښل

دا سـره کیږي دی، د خوب مې له تواپانه سره وړي

زمـونږه یې په سترګو کې د شپو دوړي شیندلي

دا لـــوي کـــاروان مو ځکه له ښاروانه سره وړي

نـــاري د انـــا الـحق یې ورته و چې کړي پر ژبه

منـصـــور وطـــن مې دارته له ایمانه سره وړي

۱۳۷۷.۱.۱۷

لغمان

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library